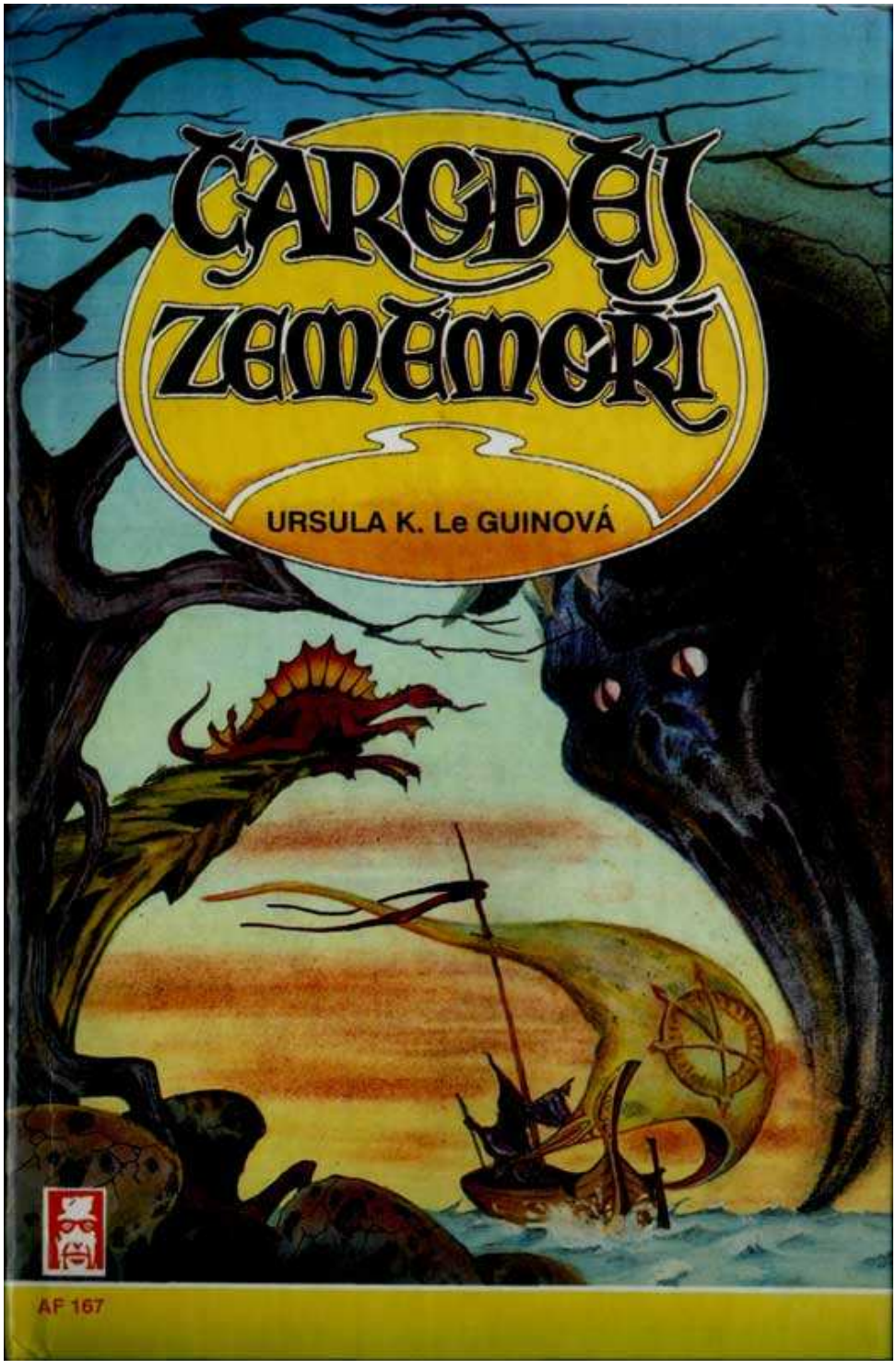
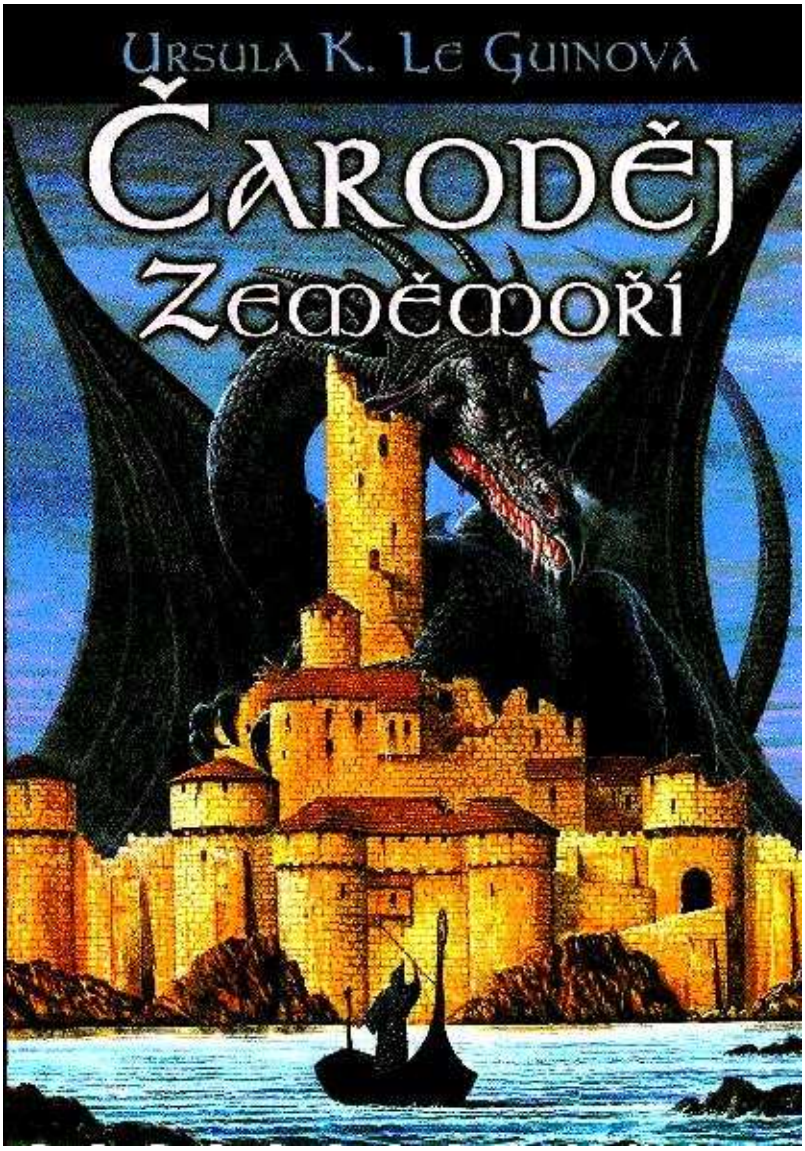
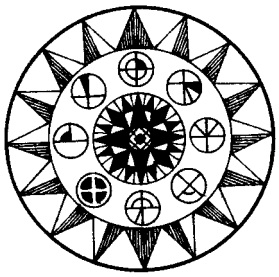

ČARODĚJ ZEMĚMOŘÍ
URSULA K. Le GUINOVÁ
AF 167

Ursula K. Le Guinová
Čaroděj
Zeměmoří

Čaroděj Zeměmoří

URSULA K. LE GUINOVÁ

Mým bratrům:
Cliftonovi, Tedovi a Karlovi.

© 1968 by Inter-Vivos Trust for the Le Guin Children
© překlad Petr Kotrle
© ilustrace Karel Soukup

ISBN 80-85384-07-8

Pouze slovo v tišinách,
pouze světlo v tmách,
pouze život ve smrti:
toť sokola let hrdý
v pustých výšinách.
– Stvoření Éa

ZEMĚMOŘÍ
ZEMĚ HOGEN
SEVERNÍ DÁLAVY
VELRYBÍ OSTROVY
KOMOKOME
CHEMISH
S. ENWANS
J. ENWANS
SORT
ALLERNOTY
LEF
BORTH
UDATH
BEREGWEK
ROGM
FERRING
OSSKIL
HESHUM
ANRION
BORRESK
S. ZUBY
ANRAD
ORANDRAD
ENLAND
ČELISTI
HUR-AT-HUR
NORST
GONT
PERREGAL
HILLE
CBOSSKIL
TOOP
ORANGA
KAMEBEK
Cantské moře
SPEVY
ATNINI
DERHEMEN
ENLADY
SEMEL
TAON
KAREGO
NARVEDUEN
BARNISK
TORHEVEN
NATUAŇ
SELIDOR
ONON
HAVNOR
ESKEL
TORIKLY
ULLY
PALN
VÝCHODNÍ DÁLAVY
USIDERO
RISK
ETTIL
OTRAD
RUCE
VEMISH
SATTINE
INCAT
ONTUEGO
PENDOR
ENSMER
WAYMARCH
VENWAY
IFFISH
YOR
SNEG
ZÁPADNÍ DÁLAVY
KALTUEL
ARRING
SIMLY
BLÍZKÝ KALTUEL
PALTUEL
PERILANE
TOK
HOLP
INSMER
KOPPISH
DÁLNÝ TOLY
KORP
KOPP
APSO
SODERS
OBE
JESSAGE
WATHORT
NAMIEN
ROLAMEN
CALE
PELIMER
GOSK
KORNAT
ASTOWELL
LORBANERY
DUNNEL
WASNY
WELDOR
OBEHOL
ROOD
TOOM
DÁLNÝ SORE
JIŽNÍ DÁLAVY
OSTROV UCHA
MÍLOVÉ MĚŘÍTKO
0 50 100 200 300 400

1

BOJOVNÍCI V MLZE

Ostrov Gont, osamocená hora, která zvedá svůj štít míli nad bouřemi bičované Severovýchodní moře, je zemí proslulou svými čaroději. Mnozí z Gonťanů opustili osady ve vysoko položených údolích a přístavy v úzkých, tmavých zátokách, aby sloužili jako mágové nebo čarodějové pánům Archipelu ve městech, nebo z touhy po dobrodružství putovali se svými kouzly z jednoho ostrova na druhý po celém Zeměmoří.

Někteří tvrdí, že největším z nich – a určitě největším poutníkem – byl muž zvaný Krahujec, jemuž se ve své době podařilo stát současně drakopánem i arcimágem. O jeho životě vypráví píseň *Slavné činy Gedovy* a mnohé další, tento příběh je však z doby, kdy ho věhlas teprve čekal a písně o něm nebyly složeny.

Narodil se vysoko v horách, v osamělé vesnici zvané Deset Olší na horním konci Severního údolí. Pod vesnicí se svažují pastviny a plužiny stupínek po stupínku k moři a ohbí řeky Ar lemují města – nad vesnicí je jen les, který se útes po útesu zvedá ke skalám a sněhu vrcholů.

Jméno Duny, které měl v dětství, mu dala matka a to bylo spolu s životem to jediné, co mu dát mohla, neboť zemřela dřív, než mu byl rok. Jeho otec, vesnický kovář, byl drsný a málomluvný muž, a jelikož jeho šest bratrů bylo o mnoho let starších a jeden po druhém z domu odcházeli, aby obdělávali půdu, plavili se po mořích nebo pracovali jako kováři v městech Severního údolí, nebyl v domě nikdo, kdo by chlapce s něhou vychovával.

Vyrůstal divoce jako vzkvétající býlí, ten vysoký, živý chlapec, hlučný a hrdý a vzpurný. S několika ostatními dětmi z vesnice pásal kozy na svažitých loukách nad prameništi, a když byl dost silný, aby utáhl velké kovářské měchy, udělal si z něj otec, za cenu mnoha ran a bití, pomocníka v kovárně.

Duny však moc na práci nebyl. Neustále se někde toulal, chodil hluboko do lesa, plaval v tůních řeky Ar, jež byla stejně jako všechny gontské řeky velmi prudká a studená, nebo šplhal na srázy a stěny roklí do výšin nad les, aby mohl zahlédnout moře, širý severní oceán, kde za Perregalem už žádné ostrovy nejsou.

Ve vesnici žila sestra jeho matky. Když byl Duny malý, dělala pro něj, co bylo potřebné, i když sama měla dost své práce, a jakmile se o sebe dokázal postarat, přestala o něj dbát. Jednoho dne, když měl sedm roků a byl nevzdělaný a o uměních a silách, jež ve světě jsou, nevěděl nic, uslyšel, jak teta volá cosi na kozu, která vyskočila na doškovou střechu chýše a nechtěla slézt; když však na ni zavolala nějakou průpovídku, koza seskákala dolů.

Následujícího dne pásl dlouhosrsté kozy na loukách u Vysokého skoku a zavolal na ně slova, která zaslechl od tety, aniž znal jejich smysl, nebo věděl, k čemu se používají a jaká slova to vlastně jsou:

Noth hierth malk man
hiolk hay merth han!

Vykřikl je hlasitě a kozy se k němu seběhly – velice rychle, všechny najednou, a bez hlesu si ho prohlížely temnými štěrbinami žlutých očí.

Rozesmál se a zavolal ta slova znova, tu průpovídku, která mu dávala moc nad kozami. Přišly ještě blíž, mačkaly se a strkaly kolem něj.

Z ničeho nic dostal z jejich silných, hrbolatých rohů a

podivných očí a z toho neobvyklého ticha strach. Snažil se jim vymanit a utéct. Kozy běžely s ním, zhoufované kolem; a tak se přihnali do vesnice – všechny kozy seskupené, jakoby pevně stažené nějakým provazem a uprostřed vzlykající, křičící chlapec. Vesničané se vyhrnuli z domků, láli kozám a smáli se chlapci. A mezi nimi i jeho teta, která se však nesmála. Něco pronesla a kozy, zbavené kouzla zaříkadla, začaly mečet, pást se a poskakovat.

„Ty pojď se mnou," řekla pak Dunovi.

Vzala ho do chýše, v níž o samotě žila. Obvykle děti dovnitř nepouštěla, a ty se toho místa bály.

Chatrč byla nízká, tmavá, bez oken a provoněná bylinami zavěšenými na trámu pod střechou: mátou, divokým česnekem, mateřídouškou, řebříčkem, skřípincem a mochnou, králolístkem, kopytníkem, vratičem a myrtou. Teta se posadila se zkříženýma nohama k ohništi, přes kadeře černých vlasů na něj úkosem pohlédla a zeptala se ho na to, co řekl kozám, a zda ví, co ta říkanka znamená. Když poznala, že nic neví a přesto očaroval kozy, aby přiběhly k němu a šly s ním, pochopila, že má základní kamínky moci v sobě.

Jako syn její sestry pro ni neznamenal nic, ale teď se na něj dívala jinýma očima. Pochválila ho a řekla mu, že by ho mohla naučit zaříkadla, která by se mu líbila víc, třeba slovo, po kterém hlemýžď vykoukne z ulity, nebo slovo, kterým se z oblohy přivolává sokol.

„Ano, nauč mě to slovo!" vyhrkl, neboť již setřásl strach, který mu nahnaly kozy, a zalichotilo mu, že teta jeho šikovnost pochválila.

„Jestli tě to slovo naučím, slib mi, že je nikdy neprozradíš ostatním dětem," řekla jeho teta, vesnická čarodějka.

„Slibuji."

Musela se jeho horlivé nevědomosti usmát. „Dobrá tedy. Ale já si tvůj slib pojistím. Jazyk ti ztuhne, dokud si ho neusmyslím rozvázat, a dokonce pak, až budeš moci mluvit, nebudeš schopný říct slovo, které tě naučím, když by ho někdo cizí mohl zaslechnout. Tajemství svého řemesla si musíme chránit."

„Dobře," souhlasil, neboť nijak netoužil prozradit tajemství svým kamarádům. Představa, že bude znát a umět něco, co oni neznají a neumí, se mu zamlouvala.

Zatímco tiše seděl, teta si vzadu svázala rozpuštěné vlasy,

zavázala pásek přes oděv, znovu se posadila, zkřížila nohy a přihodila na ohniště pár hrstí listí, takže se vyvalil kouř a vyplnil temnotu chýše. Začala zpívat. Její hlas chvílemi kolísal do výšek a hloubek, jako by v ní zpíval ještě někdo jiný, a zpívala dál a dál, až chlapec nevěděl, jestli bdí, či sní. Její starý černý pes, který nikdy neštěkal, seděl celou dobu vedle něj, s očima zarudlýma kouřem. Poté promluvila na Dunyho jazykem, který neznal, a přiměla ho, aby s ní předříkával jisté průpovídky, dokud kouzlo nezačalo působit a neumlčelo ho.

„Mluv!“ poručila, aby prověřila sílu zaříkadla.

Promluvit chlapec nemohl, ale rozesmál se.

V tom okamžiku se teta jeho síly trochu zalekla, neboť kouzlo, které použila, bylo nejsilnější, jaké znala: pokoušela se nejenom získat moc nad jeho řečí a mlčením, ale současně si ho zavázat, aby jí při provozování čarodějnictví pomáhal. A přestože ho svazovalo kouzlo, rozesmál se. Neřekla nic. Chrstala do ohně čistou vodu, dokud se kouř nerozptýlil, dala mu napít, a když se vzduch vyčistil a on mohl znovu promluvit, naučila ho pravé jméno sokola, po jehož vyslovení sokol musí slétnout.

Tak učinil Duny první krok po cestě, která mu byla v životě předurčena, cestě magie, cestě, která ho nakonec přivedla k honbě za Stínem přes země a moře až k soumračným břehům království smrti. Při prvních krocích se však cesta zdála být široká a jasná.

Když zjistil, že k němu divocí sokoli slétají z výšin, když je zavolá jménem, a s mocným tlukotem křídel mu usedají na zápěstí jako lovečtí ptáci nějakého prince, probudila se v něm touha znát víc takových jmen, a tak chodil k tetě a škemral, aby ho naučila jméno krahujce, mořského i skalního orla. Aby si ta kouzelná slova zasloužil, dělal vše, co po něm požadovala, a učil se od ní všemu, co ho učila, přestože zdaleka ne všechno bylo příjemné dělat a znát.

Na Gontu mají přísloví, které praví: *Slabý jako ženské kouzlo*, a jiné, které praví: *Špatný jako ženské kouzlo*. Čarodějka z Deseti Olší nebyla žádná vyznavačka černé magie. Nikdy se nepletla do vyššího umění styku se Starými silami. Byla to nevzdělaná žena mezi nevzdělanými lidmi a jako taková často zneužívala své čáry k pošetilým a pochybným účelům. Neměla ani ponětí o rovnováze a skladbě, které každý skutečný čaroděj zná, kterým slouží a které mu brání, aby svá kouzla použil, nežádá-li si to naléhavá potřeba.

Znala zaříkadla pro všechny příležitosti a čarovala neustále. Většinou to však byly hlouposti a nesmysly, vždyť ani nerozeznala pravá kouzla od falešných. Znala spoustu kleteb, a přivolávání nemocí jí pravděpodobně šlo lépe než jejich léčení. Jako každá vesnická čarodějka uměla uvařit nápoj lásky, ale vařila i jiné, horší dryáky sloužící lidské žárlivosti a nenávisti. Takové dovednosti však před mladým učedníkem skrývala, jak jen to šlo, snažila se ho naučit čestnému řemeslu.

Byl ještě mladý, a tak měl zpočátku z celého kouzelnického umění největší radost z moci, kterou mu dávalo nad ptáky a zvířaty, a z toho, že je zná. Tato radost mu zůstala po celý život. Ostatní děti ho často vídaly vysoko na pastvinách s nějakým dravým ptákem poletujícím kolem něho a začaly mu říkat Krahujec. Tak přišel k přezdívce, kterou později používal jako své běžné jméno; jeho pravé jméno zůstávalo neznámé.

Čarodějka mu stále vyprávěla o slávě, bohatství a velké moci, kterou může čaroděj nad lidmi získat, ale on se rozhodl využívat své vědomosti užitečněji. Učení mu šlo rychle. Čarodějka ho chválila, a vesnické děti se ho začaly bát. On sám byl přesvědčen, že se brzy stane velkým mužem. A tak se s ní učil dál slovo po slovu, kouzlo po kouzlu, až mu bylo dvanáct a znal převážnou část toho, co znala ona: ne mnoho, ale dost na čarodějku z malé vesnice a víc než dost na dvanáctiletého chlapce. Předala mu všechny své vědomosti o bylinách a o hojení, všechno, co znala z umění hledat, vázat, napravovat, rozvazovat a odhalovat. Přezpívala mu všechny písně o legendách a činech, které znala, a všechna slova pravé řeči, která kdysi pochytila od čaroděje, jenž ji učil, teď učila Dunyho. A spoustu triků a legrácek, kouzel iluzí, se naučil od počasníků a potulných kejklířů, kteří chodili po městech Severního údolí a Východního lesa. A právě jedním z těch lehkých kouzel poprvé ukázal obrovskou moc, která v něm dřímala.

V těch dobách byla říše Kargad mocná. Mezi Severními a Východními dálavami se nacházejí čtyři velké země: Karego-At, Atuán, Hur-at-Hur a Atnini. Jazyk, kterým se tam mluví, se liší od všech ostatních, používaných v Archipelu a jiných Dálavách. Tamní obyvatelé mají bílou pleť a máslové vlasy, jsou výbojné a kruté povahy a těší je pohled na krev a hořící města.

V loňském roce napadly jejich početné flotily plavidel s rudými plachtami Torikly a vojensky silný ostrov Torheven. Zprávy o tom

dorazily i na Gont, avšak tamní pánové byli plně vytíženi vlastním pirátstvím a starosti jiných zemí je příliš nezajímaly.

Potom se Kargové zmocnili Spevy – ostrov vyplenili a zpustošili a jeho obyvatele odvlekli do otroctví: dodnes je to ostrov ruin. V dobyvatelském šílenství se Kargové, v síle třiceti velkých válečných lodí, přeplavili na Gont, do Východního přístavu. Probili se do města, zmocnili se ho a vypálili. Pak ponechali lodě střežit ústí řeky Ar a pěšky se vydali vzhůru údolím, aby ničili, plenili a zabíjeli lidi i dobytek. Během svého postupu se rozdělili na jednotlivé tlupy, z nichž každá plenila tam, kde se jí zachtělo.

Do vysoko položených vesnic Gontu přinesli varování uprchlíci. Obyvatelé Deseti Olší brzy spatřili na východě stoupat kouř, a ti, kteří v noci vylezli na Vysoký skok, viděli v údolí pod sebou plno dýmu protkaného rudými žilkami ohně v místech, kde hořela pole těšící se na žně a sady, v nichž se na zapálených větvích škvařilo ovoce, a kde doutnala spáleniště stodol a statků.

Někteří vesničané uprchli stržemi a ukryli se vysoko v lese, někteří se hotovili o svoje životy bojovat a někteří nedělali ani to, jen postávali a bědovali. Čarodějka byla mezi těmi, co uprchli – skryla se v jeskyni v Kapperdském srázu a vchod do ní uzavřela kouzly. Dunyho otec, kovář, patřil k těm, kteří zůstali. Svou kovárnu s pecí, v níž padesát let pracoval, by v žádném případě nedokázal opustit. Celou tu noc dřel a z kovu, který měl v kovárně, vykovával hlavice kopí. Další mu pomáhali a přivazovali je k násadám motyk a hrabí, protože na vydlabávání lůžek a zhotovování řádných kopišť nebyl čas. Kromě loveckých luků a krátkých nožů neměli vesničané žádné zbraně – gontští horalé nejsou výbojní, neprosluli jako bojovníci, ale jako zloději koz, mořští piráti a čarodějové.

S východem slunce padla hustá bílá mlha, jak se za podzimních jiter v horách ostrova často stává. Mezi chýšemi a domky roztroušených ulic Deseti Olší stáli vesničané s loveckými luky a nově vykovanými kopími, čekali, nevěděli, zda jsou Kargové daleko, nebo blízko. Všichni mlčeli, jen zírali do mlhy, která před jejich zraky tajila tvary, vzdálenosti i nebezpečí.

Duny byl s nimi. Celou noc pracoval u kovářských měchů, natahoval a stlačoval dva dlouhé rukávce z kozí kůže, které vháněly do ohně proudy vzduchu. Ruce měl od námahy tak bolavé a roztřesené, že ani neudržel kopí, které si vzal. Nechápal, jak by

mohl bojovat nebo prospět sobě či vesničanům. Srdce se mu rozbušilo při pomyšlení, že by jeho mladý život mělo ukončit kargské kopí, že by se měl odebrat do říše tmy, aniž se dozví svoje jméno, svoje pravé jméno muže. Pohlédl na svoje hubené ruce, zvlhlé vysráženou mlhou, a vědomí, že je fyzicky slabý, v něm probudilo hněv – věděl, kde je jeho síla. Cítil ji v sobě, ale nevěděl, jak ji využít, a hledal mezi kouzly, která znal, nějaké, které by jemu a jeho druhům mohlo nějak prospět, nebo dát aspoň naději. Samotná nouze však k vyvolání síly nestačí, je nutná znalost.

Za doteků slunečních paprsků, které se naplno opřely do štítu na pozadí bezmračné oblohy, mlha řídla. Za převalování a shlukování do velkých chuchvalců a kouřových jazyků odkryla vesničanům pohled na postupující tlupu nájezdníků, kteří měli bronzové přilby, chrániče holení, náprsníky ze silné kůže, štíty ze dřeva a bronzu, meče a dlouhá kargská kopí. Neuspořádaný, řinčící a péry vyzdobený zástup se klikatil podél strmého břehu Aru již tak blízko, že se daly rozpoznat jejich bledé obličeje a zaslechnout slova jejich nářečí, když na sebe pokřikovali. Ta tlupa čítala asi sto mužů, což sice nebylo mnoho, ale ve vesnici zbylo jen osmnáct dospělých a chlapců.

Až v tomto okamžiku vyvolala potřeba znalost, až teď, kdy Duny viděl, jak mlha na stezce před Kargy řídne, vybavilo se mu kouzlo, které se mohlo hodit. Jeden starý počasník z údolí, který chtěl chlapce získat k sobě do učení, ho naučil několika kouskům. Jedním z nich bylo spřádání mlhy, vázací kouzlo, kterým se mlha na jistou dobu shromáždí na jedno místo – a zkušený iluzionista dokáže z mlhy vytvarovat docela strašidelné přeludy, které chvíli vydrží, než se rozplynou. Duny tak zkušený nebyl, ale měl v úmyslu zcela něco jiného a dost síly, aby to kouzlo svému úmyslu přizpůsobil. Rychle a nahlas pojmenoval místa a hranice vesnice, pak pronesl formuli, kterou se spřádá mlha, do níž vložil slova utajovacího kouzla, a nakonec vyřkl slovo, které celé kouzlo uvedlo do chodu.

Mezitím se k němu zezadu přiblížil otec a udeřil ho do hlavy tak prudce, že ho srazil k zemi. „Buď zticha, blázne! Drž ten svůj uřvaný jazyk za zuby a schovej se, když už nemůžeš bojovat!“

Duny vstal. Už slyšel Kargy na okraji vesnice, u velkého tisu pod koželužnou. Jejich hlasy zněly jasně, stejně jako řinkot a

skřípot jejich brnění a zbraní, ale vidět je nebylo. Mlha se nad celou vesnicí uzavřela a zhoustla, světlo zesláblo a svět se rozmazal, a člověk stěží viděl vlastní ruce natažené před sebe.

„Všechny jsem nás schoval," poznamenal mrzutě Duny. Hlava ho bolela po ráně od otce a vyvolávání dvojitého zaříkadla mu vzalo hodně sil. „Pokusím se udržet mlhu co nejdéle. Sežeň ostatní a odved je k Vysokému skoku."

Kovář užasle zíral na syna, který v té podivné, vlhké mlze vypadal jako zjevení. Chvíli mu trvalo, než pochopil, co Duny říká, a pak nehlučně odběhl, aby našel ostatní a sdělil jim, co dělat; znal ve vesnici každý roh, každý plot. V šedivé mlze vykvetla červená skvrna – to Kargové zapálili doškovou střechu nějakého domu. Do vesnice zatím nevstoupili. Čekali na dolním konci, až se mlha zvedne a obnaží jim kořist a oběti.

Koželuh – jemu patřil dům, který hořel – poslal pár chlapců, aby vybíhali z mlhy před Kargy, chvilku na ně pokřikovali a provokovali, a pak zase mizeli jako v kouři kouř.

Starší muži, skrývajíce se za ploty a přebíhajíce od jednoho domu k druhému, se zatím přiblížili z druhé strany a nájezdníky, shromážděné v houfu, zasypali salvou oštěpů a šípů. Jeden Karg se svíjením padl k zemi, když mu oštěp, ještě teplý po vykování, projel tělem. Další byli zasaženi šípy – a to všechny rozdráždilo. Vyrazili vpřed, aby mrňavé útočníky rozsekali na kusy, ale našli jen mlhu kolem sebe, mlhu plnou hlasů. Pronásledovali hlasy, píchali do mlhy před sebou velkými, péry vyzdobenými a krví potřísněnými kopími. S řevem proběhli celou ulicí, opuštěné chýše a domky se na okamžik vynořily a zase zmizely v převalující se mlze, a ani si nevšimli, že již vesnicí proběhli. Vesničané se rozprchli. Většina z nich měla značný náskok, neboť znali terén, ale někteří chlapci a starci nestačili. Kargové, kteří na ně narazili, je prokláli kopími a rozsekali meči, provolávajíce při tom svůj bojový pokřik, jména atuánských Bílých božích bratří:

„Wuluah! Atwah!"

Když nájezdníci ucítili, že se terén stává nerovný, někteří z nich se zastavili, ale ostatní pokračovali, dál pátrali po fantómu vesnice a pronásledovali nejasné, mihotavé postavy, které jim stále unikaly z dosahu. Mlha ožila prchajícími obrysy, jež uskakovaly, míhaly se a mizely všude kolem. Jedna skupina Kargů pronásledovala přeludy přímo k Vysokému skoku, skalní římse nad prameny Aru,

kde postavy, za nimiž se hnali, mizely ve vzduchu a rozplývaly se v řídnoucí mlze, zatímco pronásledovatelé s řevem padali mlhou a nečekanou sluneční září dobrých sto stop do mělkých jezírek mezi skalami. A ti, co dorazili později a nezřítili se, zůstali stát na kraji skály a naslouchali.

Do srdcí Kargů se vkradla hrůza – ti začali ve zlověstné mlze hledat ne vesničany, ale jeden druhého. Shromažďovali se na úbočí, ale opět k nim přibíhaly přeludy a přízraky, které jim zákeřně zasazovaly zezadu rány kopím či mečem a zase mizely. Kargové se dali na útěk, všichni. Mlčky klopýtali ze svahu, až najednou vyběhli z šedivé oslepující mlhy a v průzračném vzduchu spatřili řeku a svahy pod vesnicí, koupající se v ranním slunci. Tam se zastavovali, shromažďovali a ohlíželi. Stezka se ztrácela ve stěně z mihotavé, svíjející se šedi, která skrývala vše, co leželo za ní. Z ní se vypotáceli ještě dva tři opozdilci s dlouhými kopími spočívajícími na ramenou. Ani jeden Karg se neohlédl víckrát než jednou. Pak se všichni vydali ze svahu, pryč z tohoto očarovaného místa.

Nížeji v Severním údolí si pak vychutnali boje do sytosti. Města Východního lesa, od Ovarku až po pobřeží, totiž shromáždila muže a vyslala je proti nájezdníkům. Místní oddíly sestupovaly jeden po druhém z kopců, a ještě téhož a následujícího dne byli Kargové vytlačeni na pobřeží nad Východním přístavem, kde našli své lodě spálené – nezbylo jim tedy než bojovat s mořem v zádech, dokud nepadl poslední z nich, a písky v ústí Aru zůstaly až do přílivu zhnědlé krví.

Toho rána ležela vlhká, šedá mlha ještě chvíli na Deseti Olších i výše na Vysokém skoku, než se najednou rozplynula a rozpustila. Tu a tam postávali ve větrném jasu rána vesničané a zvědavě se rozhlíželi kolem. Zde ležel mrtvý Karg s dlouhými máslovými vlasy, roztažený a zakrvácený, a jinde vesnický koželuh, který padl v bitvě jako král.

Zapálený dům na dolním konci vesnice dosud hořel. Rozběhli se ho hasit, teď když v bitvě zvítězili. Nedaleko velkého tisu na cestě narazili na Dunyho, kovářova syna, který tam stál – nebyl zraněn, ale oněmělý, netečný a jakoby omráčený. Všichni velice dobře věděli, co vykonal. Odnesli ho do otcova domu a odešli vytáhnout čarodějku z její jeskyně, aby uzdravila chlapce, který všem zachránil život – kromě těch čtyřech, které Kargové zabili –

a majetek – kromě jednoho domu, který shořel.

Duny nebyl zraněn žádnou zbraní, ale nemohl mluvit, jíst ani spát, a jako by ani neslyšel, co mu říkali, a neviděl ty, kteří ho přišli navštívit. V jejich oblasti se však nenašel natolik zdatný čaroděj, který by ho vyléčil. „Vydal ze sebe příliš mnoho síly," usoudila jeho teta, ale pomoci mu nedokázala.

A zatímco Duny ležel, otupělý a oněmělý, vyprávění o tom, jak upředl mlhu a vyděsil kargské nájezdníky mumrajem stínů, se rozletělo po celém Severním údolí, Východním lese, vysoko v horách a dokonce i za nimi, v gontském Velkém přístavu. Tak se stalo, že pátého dne po masakru u ústí řeky Ar zavítal do Deseti Olší cizinec, muž ani starý ani mladý, zahalený do pláště a s hlavou nepokrytou, který bez zjevné námahy nesl velkou dubovou hůl, dlouhou, jak byl vysoký sám. Nepřišel z údolí, proti proudu Aru, jako většina pocestných, ale shora, z lesů na vysoko položených svazích. Vesnické hospodyně v něm bez obtíží poznaly čaroděje, a když jim řekl, že umí léčit veškeré neduhy, zavedly ho rovnou do kovářova domku.

Cizinec poslal všechny pryč, kromě Dunyho otce a tety, a sklonil se nad lůžkem, na němž ležel Duny s očima strnule upřenýma do tmy. Pak neudělal víc, než že položil chlapci na čelo ruku a dotkl se jeho rtů.

Duny se pomalu posadil a rozhlédl. Za chvíli promluvil, začal opět pociťovat sílu – i hlad. Dali mu trochu najíst a napít, a on znovu ulehl, ale svýma temnýma očima si nepřestal cizince udiveně prohlížet.

„Vy nejste obyčejný člověk," usoudil kovář.

„Ani tento chlapec nebude nikým obyčejným," odvětil cizinec. „Vyprávění o jeho kousku s mlhou se doneslo až do Re Albi, které je mým domovem. Přišel jsem, abych mu dal jméno, je-li pravda, že ještě mezi muže nevstoupil."

Čarodějka pošeptala kováři: „Bratře, to nemůže být nikdo jiný než mág z Re Albi, Ogion Nemluvný, ten, který zkrotil zemětřesení..."

„Pane," řekl kovář, který se nenechal velkým jménem zastrašit, „synovi bude třináct let příští měsíc, ale mysleli jsme, že jeho průchod odložíme na slavnost zimního slunovratu."

„Nechte ho pojmenovat co nejdřív," navrhl mág, „neboť on svoje jméno potřebuje. Mám teď ještě něco na práci, ale v den,

který určíte, se sem vrátím. Budete-li souhlasit, odvedu si ho potom s sebou. A jestli se ukáže, že je slibný, nechám si ho jako učedníka, nebo se postarám o to, aby se mu dostalo vzdělání odpovídající jeho nadání. Protože udržovat v nevědomosti toho, kdo je rozeným mágem, představuje velké nebezpečí.“

Velice mírně Ogion hovořil, ale s jistotou, a dokonce i tvrdohlavý kovář souhlasil se vším, co mág navrhl.

V den chlapcových třináctých narozenin, v době rané podzimní nádhery, kdy barevné listí je ještě na stromech, se Ogion vrátil z toulek po hoře Gont do vesnice a obřad průchodu se konal. Čarodějka odebrala chlapci jméno Duny, jméno, které mu jako dítěti dala matka, a chlapec, bezejmenný a nahý, pak vstoupil do chladných pramenů Aru v místě, kde se řeka dere na povrch pod vysokými srázy.

Ve chvíli, kdy vstoupil do vody, zakryly sluneční kotouč mraky, připluly velké stíny a míhaly se nad hladinou jezírka kolem něho. Třásl se chladem, ale kráčel vzpřímeně, jak se na průchod ledovou živou vodou sluší, až prošel ke druhému břehu. Když na něj vystoupil, čekající Ogion natáhl ruku, uchopil chlapcovu paži a pošeptal mu do ucha jeho pravé jméno: Ged.

Tak získal chlapec jméno od člověka velice moudrého a znalého používání moci.

Slavnost ještě zdaleka nekončila, vesničané se veselili. Zbývalo sníst spoustu jídla a vypít spoustu piva, a písničkář z dolní části údolí právě zpíval *Činy drakopánů*, když mág přistoupil k chlapci a tiše mu řekl: „Pojď, chlapče, rozluč se s přáteli. Zanech je ve veselí.“

Ged si zašel pro věci, které si chtěl vzít s sebou – dobrý bronzový nůž, který mu vykoval otec, kožený kabát, který mu na míru zmenšila vdova po koželuhovi, a větvičku olše, kterou čaroval a co mu dala jeho teta. To bylo kromě košile a krátkých kalhot vše, co měl. Pak se s nimi rozloučil, se všemi lidmi, které v širém světě znal, a ještě jednou se rozhlédl po vesnici roztroušené a namačkané pod skalami, po prameništích. A pak už se vydal se svým novým učitelem do lesů na příkrých svazích ostrovní hory, mezi listí a stíny pestrého podzimu.

2

STÍN

Ged se domníval, že jako učedník velkého mága okamžitě pronikne do tajů a ovládání moci, že porozumí jazyku zvířat a řeči listů v lese a svým slovem ovládne větry a naučí se proměňovat do libovolné podoby, která ho napadne. Že možná se svým mistrem do Re Albi poběží jako jeleni, nebo poletí přes horu na křídlech orlů.

Ale tak to vůbec nebylo. Šli jako tuláci, nejdřív dolů od údolí, a potom postupně kolem hory na jih a na západ. Přespávali ve vesničkách, nebo trávili noc venku v divočině jako potulní kejklíři, dráteníci nebo žebráci. Nevnořili se do žádné říše tajemna. Nic se nedělo. Mágova dubová hůl, na kterou Ged zpočátku pohlížel s posvátnou úctou, nebyla nic víc než klacek k opírání při chůzi. Uplynul třetí a čtvrtý den, a Ogion ještě neudělal v Gedově přítomnosti jediné kouzlo, nenaučil ho jedinému slovu, runě či zaříkadlu.

Moc toho nenamluvil, ale byl tak vlídný a klidný, že se Ged brzy zbavil bázně, kterou před ním cítil, a za pár dní se natolik osmělil, že se svého pána zeptal: „A kdy moje učednictví začne,

pane?“

„Již začalo,“ odpověděl Ogion.

Následovalo mlčení, v němž Ged v sobě zadržoval něco, co musel říct. Nakonec to vyslovil: „Ale vždyť jsem se ještě nic nenaučil!“

„To proto, že jsi nezjistil, čemu tě učím,“ odvětil mág a rovnoměrným, dlouhým krokem se dál ubíral po cestě vedoucí vysoko položeným průsmykem mezi Ovarkem a Wissem. Stejně jako většina Gonťanů měl snědou pleť, tmavého odstínu mezi barvou mědi a hnědou, měl šedivé vlasy a byl hubený a vytrvalý jako ohař, neznal únavu. Mluvil zřídka, jedl málo a spal ještě míň. Měl velmi bystrý zrak a sluch a často se na jeho tváři objevil naslouchavý výraz.

Ged mu neodpověděl. Odpovědět mágovi není vždycky snadné.

„Tak ty chceš kouzlit,“ usoudil Ogion posléze, aniž polevil v kroku. „Nabral sis z té studny trochu moc vody. Vyčkej. Být mužem znamená být trpělivý. Být mistrem znamená být devětkrát tak trpělivý. Jak se jmenuje ta bylina u cesty?“

„Slaměnka.“

„A ta?“

„Nevím.“

„Říká se jí čtyřlístěnka.“ Ogion se zastavil a přiložil měděnou patku hole k rostlince. Ged si ji prohlédl zblízka, utrhl uschlou tobolku, a když už Ogion nic víc neřekl, zeptal se nakonec sám: „K čemu je dobrá, mistře?“

„Pokud vím, k ničemu.“

Kráčeli dál. Ged si tobolku chvíli ponechal, a pak ji zahodil.

„Když poznáš čtyřlístěnku ve všech ročních obdobích, její kořen, list a květ, když ji poznáš podle vzhledu, vůně a semene, pak se můžeš dovědět její pravé jméno, poznat její podstatu: a to je víc než vědět, nač je dobrá. Nakonec, nač jsi dobrý třeba ty? Nebo já? Je k něčemu hora Gont nebo širé moře?“ Asi po půl míli chůze Ogion dodal: „Aby člověk slyšel, musí sám mlčet.“

Chlapec se zamračil. Neměl rád, když ho někdo přinutil připadat si jako hlupák. Potlačil rozmrzelost a netrpělivost a snažil se být poslušný, aby Ogion přece jenom svolil, že ho něčemu naučí. Dychtil po vědění, po moci. Začínal však mít pocit, že by se možná naučil víc, kdyby chodil s nějakým bylinářem nebo vesnickým kouzelníkem, a jak obcházeli horu západním směrem a

přišli do opuštěných lesů za Wissem, byl čím dál zvědavější, v čem vlastně spočívá velikost a čáry tohoto velkého mága Ogiona. Vždyť když pršelo, Ogion nevyslovil ani zaříkadlo, které zná každý počasník, aby odklonil bouři stranou.

V krajích, kde je čarodějů jako máku, jako je tomu třeba na Gontu nebo Enladu, můžete vidět, jak bouřkový mrak kličkuje ze strany na stranu a mění polohu, hnán jedním kouzlem vstříc druhému, než je nakonec dostrkán nad moře, kde se může v klidu vypršet. Avšak Ogion nechal prostě pršet tam, kde pršelo. Našel si hustou jedli a lehl si pod ni. Promáčený a rozmrzelý Ged se skrčil mezi keře, z nichž crčela voda, přemítal, na co je dobrá moc, když je člověk příliš moudrý, než aby ji použil, a říkal si, proč se raději nedal do učení k tomu starému počasníkovi z údolí – to by aspoň spal v suchu. Nic z toho však nevyslovil nahlas. Neřekl ani slovo. Jeho učitel se usmíval a v dešti usnul.

Blížil se slunovrat a na gontských výšinách začaly první chumelenice, když dorazili do Re Albi, Ogionova domova. To je město na okraji vysokých skal Záhoří a jeho jméno znamená Sokolí Hnízdo. Z něj může člověk hluboko pod sebou vidět přístav a věže Gontu, lodě připlouvající a odplouvající vraty mezi Ozbrojenými útesy a daleko na západě modravé pahorky Oranéy, nejvýchodnějšího z Vnitřních ostrovů.

Mágův dům byl sice velký a důkladně stavěný z dobrého dřeva, místo ohniště měl krb a komín, ale jinak si nezadal s chatrčemi v Deseti Olších: všehovšudy jedna místnost a po straně přistavěný kozí chlívek. V západní stěně místnosti bylo něco jako výklenek, a v něm spal Ged. Nad palandou měl okno obrácené k moři, ale kvůli silným větrům, které vanuly od severu a západu celou zimu, musely být okenice většinu času zavřené.

V pološeru, ale teple strávil Ged zimu, naslouchal venkovním poryvům větru a deště, nebo sněžícímu tichu a učil se psát a číst Šest set run hardštiny. Velice rád do sebe tyto znalosti vstřebával, neboť bez nich žádné učení kouzel a čar nazpaměť nikomu nedopomůže ke skutečnému mistrovství. Hardština, kterou se mluví v Archipelu, nemá v sobě víc kouzelné moci než kterýkoliv jiný lidský jazyk, její kořeny však sahají až do starořeči, jazyka, v němž jsou věci nazývány pravými jmény – a cesta k pochopení této řeči začíná runami, jež byly poprvé sepsány, když se ostrovy světa vynořily z moře.

Ani teď nedošlo na zázraky a čáry. Celou zimu nezažil Ged víc než otáčení silných listů Knihy run, déšť a sníh. A Ogiona, který se vracel z toulek po zmrzlých lesích, nebo z pasení koz, oklepal si sníh z bot a mlčky usedal ke krbu. A mágovo naslouchavé mlčení vyplňovalo místnost i mysl, až měl Ged chvílemi pocit, že už neví, jak znějí slova – a když Ogion konečně promluvil, bylo to, jako by právě v té chvíli vynalezl řeč. A to ještě slova, která pronášel, se netýkala ničeho kromobyčejného, ale prostých věcí, jako je chléb, voda, počasí a spánek.

Když nastalo jaro, krátké a zářivé, Ogion často posílal Geda na louky nad Re Albi sbírat byliny se slovy, aby nijak nespěchal. Umožňoval mu, aby se mohl celý den toulat kolem dešti naplněných bystřin a po lesích a mokrých zelených loukách zalitých sluncem. Ged chodíval velice rád a zůstával venku až do noci – a ani na byliny tak docela nezapomínal. Díval se po nich, když dělal výstupy, toulal se bez cíle, prodíral se travinami a keři a seznamoval se s přírodou – a pokaždé se s nějakými vrátil. Jednou objevil mezi dvěma potoky louku, na které bohatě rostla květina zvaná bílá svatice, jejíž květy jsou vzácné a léčiteli ceněné, a příštího dne se tam vrátil. Někdo jiný si však přivstal víc – dívka, kterou znal od pohledu jako dceru starého pána Re Albi. Sám by ji neoslovil – to ona přišla k němu a mile na něho promluvila: „Já tě znám. Ty jsi Krahujec, adept našeho mága. Pověz mi, prosím, něco o čarování!“

Pohlédl na bílé kvítky, které se zlehka dotýkaly její bílé košile, a zpočátku byl ostýchavý, nevrlý, nechtělo se mu odpovídat, dívka však hovořila dál, a to tak bezstarostně, otevřeně a obratně, že kousek po kousku roztával. Byla vysoká, přibližně stejného věku, a velmi bledá, téměř sněhobílá. Ve vesnici se říkalo, že její matka pochází z Osskilu, nebo z nějaké takové cizí země. Dlouhé, rovné vlasy jí splývaly na záda jako černý vodopád. Gedovi připadala hodně ošklivá, ale chtěl jí udělat radost, toužil po jejím obdivu: čím déle se spolu bavili, tím víc v něm ta touha sílila. Přiměla ho, aby jí vyprávěl vše o kouzlu s mlhou, kterým porazil kargské bojovníky – naslouchala jakoby se zájmem a obdivem, ale nepochválila ho. A hned přeskočila na jiné téma. „Umíš k sobě přivolat ptáky a zvířata?“ zeptala se.

„Umím,“ řekl Ged.

Věděl, že ve skalách nad loukou hnízdí sokol, a teď ho přivolal

jménem. Sokol přiletěl, ale na zápěstí mu neusedl, zřejmě ho odradila přítomnost dívky. Křičel, tloukl do vzduchu rozložitými pruhovanými křídly, a pak se nechal větrem vynést vzhůru.

„Jak říkáš tomuto kouzlu, které přimělo sokola přiletět?“

„Povolávací kouzlo.“

„A umíš také vyvolávat duchy zemřelých?“

Připadalo mu, že její otázka má příchuť výsměchu, snad proto, že kouzlo se sokolem se tak zcela nepovedlo. Ale nedal se. „Mohl bych, kdybych chtěl,“ řekl klidně.

„A není to moc těžké, nebo moc nebezpečné přivolat ducha?“

„Těžké to je. Ale nebezpečné?“ Pokrčil rameny.

Tentokrát si byl téměř jist, že v jejích očích zahlédl obdiv.

„A umíš kouzlo lásky?“

„Na tom nic není.“

„To je pravda,“ uznala, „to umí každá vesnická čarodějka. A kouzla proměn umíš? Umíš změnit svou podobu, jak to prý čarodějové dělávají?“

Opět si nebyl zcela jist, jestli to není posměvačná otázka, proto opět odpověděl: „Mohl bych, kdybych chtěl.“

Začala ho prosit, aby se proměnil v něco, co si sám vybere – v jestřába, býka, oheň nebo strom. Odbýval ji úsečnými tajnůstkářskými slovy, jaká používal jeho učitel, ale když mu tak lichotila, nedovedl ji odmítnout přímo; navíc nevěděl, nebyl si jist, zda svému vychloubání věří sám. Vymluvil se, že na něho doma čeká mág, a odešel. Příštího dne se na louku nevypravil.

Avšak o den později tam zašel znovu, sám sebe přesvědčil, že by měl květů svatice nasbírat víc, dokud kvetou. Dívka tam byla. Brouzdali spolu naboso bažinatou pastvinou a trhali hutné bílé květy. Jarní slunce hřálo, a dívka se s ním bavila stejně rozverně jako normální pasačka koz z jeho vesnice. Znovu se ho vyptávala na čarování a s rozšířenýma očima naslouchala obdivně všemu, co jí vyprávěl – snad proto se opět začal vychloubat. Pak se ho zeptala, zda by jí nepředvedl kouzlo proměny, a když ji odbyl, odhrnula si z obličeje černé vlasy a podivila se: „Ty máš z toho strach?“

„Ne, nemám strach.“

Usmála se, tak trochu pohrdavě, a řekla: „Možná jsi jenom moc mladý.“

To už bylo na něho příliš. Nereagoval mnoha slovy, ale umínil

si, že se jí předvede. Řekl jí, aby nazítří přišla na louku znovu, jestli bude chtít, a s tím ji opustil. Domů se vrátil, když jeho mistr byl ještě venku. Zamířil rovnou k polici a vytáhl z ní dvě Knihy o vědění, které před ním Ogion dosud neotevřel.

Hledal formuli sebeproměnění, ale protože mu čtení run šlo dosud pomalu a z toho, co četl, chápal jen málo, nemohl najít, co hledal. Knihy to byly velmi staré, Ogion je dostal od svého učitele Heletha Jasnovidného, který je měl od svého učitele, mága z Perregalu, a tak dál až do mytických časů. Písmo bylo drobné a nezvyklé, mnohýma rukama přepsané a doplněné mezi řádky, a všechny ty ruce se již obrátily v prach. Tu a tam Ged přece jen porozuměl něčemu z toho, co pracně četl. Dívčiny otázky a její posměch mu vytanuly na mysli, když se zastavil nad stránkou, na které byla formule na vyvolávání duchů zemřelých.

Začal ji číst, luštil runy a symboly jeden po druhém a zmocňovala se ho hrůza. Oči měl jakoby připoutané k stránkám, nedokázal je odtrhnout, dokud kouzlo nedočetl až do konce.

Když potom zvedl hlavu, všiml si, že v místnosti je tma. Četl úplně bez světla, ve tmě. Když se teď zadíval do knihy, nedokázal runy rozlišit. Ale pocit hrůzy v něm sílil a jako by ho připoutával k židli. Byla mu zima. Ohlédl se přes rameno a zahlédl, že se u zavřených dveří cosi krčí, jakýsi beztvarý chuchvalec stínu temnější než tma, který se k němu jakoby napřahuje a šeptá a volá na něho – slovům však nerozuměl.

Dveře se prudce doširoka rozlétly. Vstoupil nějaký muž s bílým světlem šířícím kolem něho zář, mohutná jasná postava, která náhle a důrazně promluvila. Tma a šepot ustaly a rozplynuly se.

Hrůza z Geda spadla, ale smrtelný strach zůstal, neboť tím, kdo stál ve dveřích obklopen jasem, byl mág Ogion, a dubová hůl v jeho ruce planula bílým světlem.

Beze slova prošel mág kolem Geda, zapálil lampu a vrátil knihy na jejich místo na polici. Pak se otočil k chlapci a řekl: „To kouzlo použiješ jen tehdy, bude-li v nebezpečí tvá moc a tvůj život, nikdy jindy. Kvůli té formuli jsi otevřel ty knihy?“

„Ne, mistře,“ zašeptal chlapec a zahanbeně Ogionovi vypověděl, co hledal a proč.

„Ty jsi zapomněl, co jsem ti říkal? Že matka toho děvčete, pánova žena, je čarodějnice?“

Ogion mu to opravdu kdysi řekl, ale Ged tomu tehdy nevěnoval

pozornost, avšak nyní už věděl, že mu Ogion nikdy nic neřekne, pokud k tomu nemá pádný důvod.

„To děvče samo je už zpola čarodějnice. Možná že právě matka ji poslala, aby se s tebou dala do řeči. Možná že právě ona otevřela knihu na straně, kterou jsi četl. Síly, kterým slouží ona, nejsou stejné jako síly, kterým sloužím já. Nevím, co si přeje, ale vím, že mně nepřeje nic dobrého. Gede, teď mě dobře poslouchej. Nepomyslels někdy na to, že nebezpečí obklopuje moc stejně jako stín světlo? Čarodějnictví, to není hra pro potěšení, pro obdiv. Zamysli se nad tím. Každé slovo, každý projev našeho umění je vyřčen a vykonán buď ve jménu dobra, nebo zla. Dříve než promluvíš nebo něco vykonáš, musíš znát cenu, kterou zaplatíš!“

Hanba donutila Geda vykřiknout: „Jak mám něco takového vědět, když mě nic neučíte? Co jsem s vámi, nic jsem nedokázal, nic jsem neviděl...“

„Teď jsi tedy něco viděl,“ přerušil ho mág. „Ve tmě u dveří, než jsem vstoupil.“

Ged mlčel.

Ogion poklekl, nachystal v krbu na oheň a zapálil ho, protože v domě bylo zima. A ještě stále klečel, když tichým hlasem pravil: „Gede, sokolíku můj, nejsi ke mně vázán, nejsi tu proto, abys mi sloužil. To já jsem přišel za tebou, ne ty za mnou. Jsi příliš mladý na to, abys učinil rozhodnutí, ale já je za tebe učinit nemohu. Jestli chceš, pošlu tě na ostrov Roke, kde se učí všechna vysoká umění. Začneš-li studovat kterýkoliv obor, zvládneš jej, neboť tvá síla je veliká. Dokonce větší než tvá pýcha, jak doufám. Nechal bych si tě tu, protože zde mám, co postrádáš, ale nebudu tě u sebe držet proti tvé vůli. Nyní si zvol; Re Albi, nebo Roke.“

Ged jen otupěle stál se zmatkem v srdci. Postupem času si Ogiona oblíbil. Toho, který ho uzdravil dotekem a který neznal zlobu. Měl ho rád, a do této chvíle o tom nevěděl. Pohlédl na dubovou hůl, opřenou v rohu u krbu, vzpomněl si na zář, kterou vypálila ze tmy zlo, a zatoužil s Ogionem zůstat, toulat se s ním po lesích, dlouho a daleko, učit se být tichý. A současně se v něm ozvaly i jiné touhy, které nedokázal potlačit – touha po slávě, po činech. Ogionova cesta k mistrovství mu připadala dlouhá, jako putování po klikatých bočních stezkách, když mohl plout, hnán mořskými větry, rovnou do Vnitřního moře na ostrov Moudrých, kde vzduch jiskří kouzly a arcimág kráčí obklopen zázraky.

„Mistře," rozhodl se, „pojedu na Roke."

A tak o několik dnů později, za slunného jarního jitra, se Ged s Ogionem po boku vydal po strmé cestě ze Záhoří do gontského Velkého přístavu, vzdáleného patnáct mil. Tam městské stráže v pevninské bráně s vyřezávanými draky poklekly, když spatřily mága, a s obnaženými meči ho přivítaly. Znaly ho a čest mu vzdaly nejen na rozkaz prince, ale i z vlastní vůle, protože před deseti lety zachránil Ogion město před zemětřesením, které hrozilo pobořit věže bohatých a zasypat průplav mezi Ozbrojenými útesy. Ogion tehdy oslovil horu Gont, uklidnil ji, a tak jako jiný konejší splašené zvíře, utišil chvějící se srázy Záhoří. Ged o tom kdysi slyšel a teď, když se divil, proč ozbrojené stráže poklekají před jeho mlčenlivým učitelem, se na to rozpomněl. Téměř v bázni pozvedl zrak k muži, který odvrátil zemětřesení, avšak Ogion se tvářil klidně jako vždy.

Sestoupili k přístavišti, kde Ogiona přivítal správce přístavu a zeptal se ho, čím mu může posloužit. Mág mu přednesl svou žádost a správce mu okamžitě sdělil jméno lodi, která má namířeno do Vnitřního moře a na jejíž palubě může Ged cestovat.

„Mohli by ho vzít, aby jim přivolával vítr," dodal. „Žádného počasníka na palubě nemají."

„Trochu to umí s mlhou a mrholením, ale s mořskými větry ne," odpověděl mág a lehce položil ruku Gedovi na rameno. „Krahujče, s mořem a jeho větry si nic nezačínej – dosud jsi suchozemec. Jak se ta loď jmenuje?"

„*Stín*. Pluje z Andrád do města Hort s nákladem kůží a slonoviny. Je to dobrá loď, mistře Ogione."

Mág v obličeji potemněl, když uslyšel jméno lodi, ale pak řekl: „Budiž. Tento list předáš strážci rokeské Školy, Krahujče. Dobrý vítr do plachet! Sbohem!"

To bylo vše, co řekl na rozloučenou. Otočil se a dlouhými kroky zamířil vzhůru ulicí, pryč z přístaviště. Ged jen stál jako ztracenec a díval se, jak jeho učitel odchází.

„Tak pojď, chlapče," řekl správce přístavu a vydal se s ním po nábřeží k molu, u kterého se *Stín* připravoval k vyplutí.

Snad je to podivné, že na ostrově, který má padesát mil v průměru, ve vesnici pod skalami, které věčně vyhlížejí k moři, může chlapec vyrůst v muže, aniž kdy vstoupil na loď, nebo smočil prst ve slané vodě, ale je tomu tak. Rolník, pasák koz a

skotu, lovec či řemeslník, každý z těch suchozemců pohlíží na oceán jako na neklidné slané království, s nímž nemá vůbec nic společného. Vesnice, která je dva dny chůze od jeho vesnice, je cizí země, ostrov vzdálený od jeho ostrova den plavby je pouhá pověst a v oparu se ztrácející kopečky za vodou ale nejsou tou pevnou zemí, jako je ta, po které chodí on.

Pro Geda, který nikdy nesestoupil z horských výšek, představoval tedy gontský přístav děsivé a zázračné místo současně: obrovské domy a věže z opracovaného kamene, nábřeží s moly, doky, bazény a kotvišti, přístaviště, v němž se půl sta lodí pohupuje u přístavní zdi, je vytaženo z vody a převráceno kvůli opravám, nebo kotví v rejdě se svinutými plachtami a zakrytými veslovými průvlaky, námořníci pokřikující neznámými nářečími, přístavní dělníci s těžkým nákladem prodírající se mezi sudy, bednami, kotouči lan a hromadami vesel, tiše rozmlouvající vousatí kupci v kožešinách, kteří si pečlivě vybírají cestu po kluzkých kamenech nad vodou, rybáři vykládající své úlovky, bušení kladiv bednářů a loďařů, zpěv prodavačů škeblí, láteření kapitánů a za tím vším tichá, třpytivá zátoka. S očima užaslýma, ušima ohluchlýma a myšlenkami zmatenými šel Ged za správcem k širokému doku, u kterého kotvil *Stín* a kde ho správce přivedl ke kapitánovi lodi.

Kapitán bez váhání souhlasil s tím, že vezme Geda jako pasažéra na Roke, protože o to požádal mág – správce u něho chlapce nechal. Kapitán *Stínu* byl statný, obtloustlý muž oblečený do červeného pláště lemovaného kožešinou pelawi, jaký nosí andrádští kupci. Ani se na Geda nepodíval, když se ptal zvučným hlasem: „Umíš dělat počasí, chlapče?“

„Ano.“

„Umíš přivolávat vítr?“

Ged musel přiznat, že nikoliv, a proto mu kapitán řekl, aby si našel místo někde stranou a zůstal tam.

Na palubu přicházeli veslaři, neboť loď měla vyjet na rejdu před soumrakem a vyplout s odlivem ráno před úsvitem. Žádné místo nebylo dost stranou, a Ged vylezl, jak nejlépe dovedl, na nakupený, svázaný a kožemi přikrytý náklad na zádi a odtud sledoval dění kolem.

Veslaři, statní chlapíci se silnými pažemi, naskákali na palubu, přístavní dělníci s rachotem přikutáleli z doku sudy s vodou a

uložili je pod lavice veslařů. Loď byla dobře stavěná a po zatížení se ponořila do vody hlouběji, přesto však na pleskajících pobřežních vlnách lehce tančila, připravena vyplout. Pak kormidelník zaujal své místo napravo od zadního vazu a pohlédl na kapitána, který stál na prkně zasazeném v místě styku kýlu s předním vazem, vyřezaným do podoby andrádského prahada. Kapitán vydal hromovým hlasem povely. *Stín* odvázali a dvě veslice ho s námahou vyvlekly z doku. Pak kapitán zařval *Průvlaky otevřít!* a velká vesla se s rachotem vysunula, patnáct na každé straně. Silná záda veslařů se ohnula a mladík stojící vedle kapitána udeřil do bubnu.

Loď plula s ladností racka hladícího vzduch křídly, a hluk a lomoz města náhle zůstaly kdesi vzadu. Vypluli na klidnou hladinu zátoky a nad nimi vyrostl vysoký štít Gontské hory, jako by ho někdo zavěsil nad moře. V mělké zátoce, v závětří jižního Ozbrojeného útesu, spustili kotvu a přenocovali.

Ze sedmdesáti členů posádky byli někteří stejně mladí jako Ged, ale průchod mezi muže už měli za sebou všichni. Mladí námořníci ho zvali, aby s nimi jedl a pil, byli přátelští, i když obhroublí, a vždy měli v zásobě nějaký vtip nebo narážku. Jelikož byl z Gontu, neřekli mu jinak než Kozinka, ale dál nezacházeli, protože byl vysoký a silný jako patnáctiletý a uměl pohotově oplácet buď správným slovem, nebo štiplavou poznámkou. Přijali ho mezi sebe a Ged již od první noci se stal jedním z nich a učil se jejich práci. Důstojníkům to vyhovovalo – pro zahálející pasažéry na lodi místo není.

I tak bylo na galéře bez palub, zaplněné lidmi, výstrojí a nákladem, dost málo místa pro posádku, o nějakém pohodlí nemluvě – ale co bylo pro Geda pohodlím? Na noc ulehl mezi svázané role kůží ze severních ostrovů a pozoroval jarní hvězdy nad vodami přístavu a žlutá světélka města za zádí, usnul a probudil se plný radosti. Před svítáním se příliv obrátil. Vytáhli kotvu a pomalu proveslovali mezi Ozbrojenými útesy. Když Gontská hora za nimi zrůžověla východem slunce, vytáhli hlavní plachtu a zamířili přes Gontské moře k jihozápadu.

Mezi Barniskem a Torhevenem pluli s lehkým větrem v zádech a druhého dne se přiblížili na dohled Havnoru, velkého ostrova, srdci a centru Archipelu. Po tři dny měli jeho zelené pahorky na dohled, jak pluli podél východního pobřeží, ale břehu se

nepřiblížili. Ještě uplyne mnoho let, než Ged na tu zemi vkročí, než spatří bílé věže havnorského Velkého přístavu v srdci světa.

Jednu noc přečkali u Ústí nad Kemberou, přístavu na severu ostrova Way, další u městečka při vjezdu do Falkwayské zátoky, následujícího dne minuli severní mys ostrova O a vpluli do Ebavnorské úžiny. Tam svinuli plachtu a veslovali, dlouho měli pevninu z obou stran a pluli v blízkosti dalších lodí, malých i velkých, obchodních i kupeckých, z nichž některé měly za sebou roční plavbu a podivný náklad z Vnějších dálav, a jiné jen přeskakovaly jako vrabci mezi ostrovy Vnitřního moře.

Zamířili k jihu, pryč z přeplněné úžiny, Havnor nechali za zádí a proplouvali mezi dvěma krásnými ostrovy, Arkem a Ilienem, lemovanými terasami a věžemi měst. Pak je začal sílící vítr s deštěm hnát přes Vnitřní moře směrem k ostrovu Roke.

V noci, kdy vítr zesílil ve vichřici, skasali obě plachty, sklopili stožár a celý další den veslovali. Dlouhá loď prokázala ve vlnách stabilitu a držela se statečně, avšak i když kormidelník u dlouhého ráhna na zádi napínal zrak sebevíc, viděl jen déšť bičující moře. Podle střelky kompasu mířili k jihozápadu, věděli, jakým směrem plují, ale nevěděli, jakými vodami.

Ged slyšel, jak si námořníci povídají o mělčinách severně a o Borilských skalách východně od Roke – někteří tvrdili, že se teď mohou nacházet daleko od stanoveného kursu, někde v širých vodách jižně od Kamery.

A vítr stále nabýval na síle, strhával hřebeny velkých vln na cáry pěny, a oni dál veslovali k jihozápadu s větrem v zádech. Směny u vesel zkrátili, protože veslování nyní vyžadovalo velkou námahu, mladší členy posádky posadili k jednomu veslu po dvou, a Ged se střídal s ostatními, jak to ostatně dělal po celou dobu od vyplutí z Gontu. Kdo právě nevesloval, vybíral a vyléval vodu – moře se opíralo o loď velmi drsně. Prodírali se vlnami, které vítr hnal jako dýmající vrcholy, déšť je bičoval a studil do zad a buben duněl v hřmotu bouře jako bušení srdce.

Geda přišel k veslu vystřídat jeden námořník a řekl mu, že má jít na příď za kapitánem. Ten stál na svém kousku paluby pevně jako vinný sud, jen z lemu pláště mu crčela voda. Pohlédl na Geda a zeptal se: „Chlapče, dokážeš ten vítr zmírnit?“

„Ne, pane.“

„A umíš to se železem?“

Tím měl na mysli, zda Ged dokáže přimět špičku jehly kompasu, aby jim ukázala cestu k ostrovu, aniž by se řídila severem. Toto umění je tajemstvím mořských mistrů, a Ged musel opět odpovědět záporně.

„V tom případě si budeš muset najít nějakou loď, která tě vezme z města Hort zpátky na Roke. Roke musí být teď na západ od nás a k němu by nás přes tohle moře mohla dostat jedině kouzla. Musíme pokračovat na jih."

Ged z toho žádnou radost neměl, zaslechl totiž námořníky, když se o městě Hort bavili jako o zločinném místě, plném nekalých rejdů, kde se lidé přepadávají a prodávají do otroctví do Jižních dálav. Vrátil se k veslování, veslo sdílel s jedním ze svých vrstevníků, statným andrádským chlapcem, poslouchal údery bubnu odpočítávající záběry a díval se na lampu zavěšenou na přídi, jak se houpá a bliká jako týraná skvrna světla v deštěm bičovaném šeru. Často, jak jen to dovoloval nelítostný rytmus veslování, obracel zrak k západu. A když se jednou loď vznesla na vysoké vlně, zahlédl na okamžik nad temnou, tříští zalévanou hladinou mezi mraky světlo, jakoby poslední záblesk zapadajícího slunce – to světlo však bylo bílé, nikoliv rudé!

Jeho společník u vesla nic takového nezahlédl, ale hlasitě o tom zpravil ostatní. Kormidelník pak při každém vzedmutí obrovských vln po světle pátral, a když je spatřil, stejně jako Ged podruhé, zvolal, že je to jenom zapadající slunce. Ged požádal jednoho z mladíků, kteří vylévali vodu, aby na chvíli zaujal jeho místo, prodral se uličkou mezi lavicemi, chytil se vyřezávané přídě, aby ho vlny nesmetly přes palubu, a vykřikl na kapitána: „Pane, to světlo na západě je ostrov Roke!"

„Žádné světlo jsem neviděl!" zařval kapitán, ale sotva jeho burácivý hlas dozněl, Ged vymrštil ruku a ukázal – všichni v ukázaném směru zahlédli na západě záblesk světla nad zvedajícím se a pěnícím mořem.

Nikoliv kvůli Gedovi, ale proto, aby vyvedl loď z nebezpečné bouře, kapitán okamžitě nařídil kormidelníkovi zamířit na západ, za světlem. Ale Geda varoval: „Mluvíš jako mořský mistr, ale to ti povídám, jestli nás v tomhle počasí vedeš špatně, hodím tě přes palubu a na Roke si můžeš doplavat!"

Teď místo snahy bouři ujet křižovali směr větru, a to bylo obtížné. Vlny narážející na loď z boku ji neustále stáčely z nového

kursu k jihu, rozhoupávaly ji a plnily vodou tak, že museli vodu vylévat bez ustání a veslaři museli dávat dobrý pozor, aby jim kymácení lodi při záběru nezvedlo vesla nad hladinu a z toho důvodu neupadli na podlahu mezi lavice.

Pod bouřkovými mraky byla téměř tma, ale tu a tam znovu zahlédli na západě světlo, a to stačilo, aby mohli zkorigovat kurs a pokračovali ve vysilující plavbě. Konečně vítr trochu polevil a světlo před nimi zjasnělo. Veslovat neustali – a jako by projeli oponou: mezi dvěma záběry vesel se dostali z bouře na čistý vzduch, kde obloha a moře zářily světlem slunce ponořeného za horizont. Nedaleko nad zpěněnými vlnami spatřili vysoký, zaoblený zelený kopec a pod ním město rozprostírající se podél malé zátoky, kde kotvily v naprosté nehybnosti lodě.

Kormidelník, skloněný nad dlouhým ráhnem, otočil hlavu a zvolal: „Pane, je to skutečně země, nebo kouzlo?“

„Drž loď na kursu, ty prázdná dřevěná bedno! A vy veslujte, povedená chátro! To je Thwilská zátoka a rokeská Homole, to pozná každý blbec! Veslujte!“

A tak za rytmu bubnování unaveně vpluli do zátoky. Tam byl takový klid, že mohli slyšet z města doléhající hlasy, zvonění zvonů – a bouře syčela a hřměla jen vzdáleně. Na míli kolem celého ostrova, severně, východně i jižně, visely těžké mraky. Ale nad ostrovem Roke vycházely hvězdy, jedna po druhé, na jasnou a klidnou oblohu.

3

ŠKOLA ČARODĚJŮ

Ged přespal té noci na palubě *Stínu* a brzy zrána se rozloučil se svými prvními mořskými přáteli, kteří za ním vesele pokřikovali vše nejlepší, ještě když procházel doky. Město Thwil není velké, jeho vysoké domy se k sobě tisknou nad několika strmými, úzkými uličkami. Gedovi však připadalo jako velkoměsto, a jelikož nevěděl, kam jít, zeptal se prvního thwilského měšťana, kde má hledat strážce rokeské Školy. Muž si ho chvíli úkosem prohlížel, pak řekl: „Moudrý se nepotřebuje ptát, hloupý se ptá zbytečně," a pokračoval v chůzi ulicí.

Ged vystupoval do kopce, až dospěl na náměstí lemované ze třech stran domy s příkrými střechami a ze čtvrté zdí velké budovy, jejíž malá okna převyšovala vrcholky komínů ostatních domů – připomínala pevnost nebo hrad postavený z obrovských šedých kamenných bloků. Na náměstí před budovou měli stánky trhovci a mezi nimi se potloukalo pár lidí. Ged položil svou otázku staré ženě s košem mušlí a dočkal se odpovědi: „Strážce pokaždé nenajdeš tam, kde je, ale někdy ho najdeš tam, kde není." Stařena pak pokračovala v chůzi, dále vyvolávala, že má na prodej mušle.

Nedaleko jednoho rohu té velké budovy byla obyčejná, dřevěná dvířka. Ged k nim přistoupil a důrazně na ně zabušil. Starému muži, který je otevřel, řekl: „Přináším dopis od mága Ogiona z Gontu strážci Školy na tomto ostrově. Potřebuji najít strážce, a nebudu poslouchat už žádné hádanky a posměšky.“

„Toto je skutečně Škola,“ pronesl muž klidně, „a já jsem zde dveřníkem. Vstup, jestli můžeš.“

Ged učinil krok vpřed. Měl dojem, že vchodem prošel, přesto však stál na chodníku jako předtím.

Znovu učinil krok vpřed, a znovu zůstal stát před dveřmi. Dveřník ho jen pozoroval vlídnýma očima.

Geda to ani tolik nevyvedlo z míry, jako nahněvalo – chápal to jako další výsměch. Hlasem a pohybem ruky udělal otevírací kouzlo, které ho kdysi naučila teta a které bylo perlou v jejím rejstříku čar – teď ho tedy použil, a bez chyby.

Bylo to však kouzlo pouhé vesnické čarodějky a silou, která uzavírala vchod, nijak nepohnulo.

Když jeho kouzlo selhalo, Ged ještě dlouhou chvíli zůstal stát na chodníku. Nakonec zvedl zrak k muži, který čekal na druhé straně vchodu. „Nedokážu vstoupit,“ přiznal neochotně, „pokud mi nepomůžete.“

„Vyslov svoje jméno,“ vyzval ho dveřník.

Ged znovu chvíli stál beze slova – člověk nikdy nevyslovuje svoje jméno nahlas, není-li alespoň ohrožen jeho život.

„Jsem Ged,“ pronesl nahlas. Pak učinil krok vpřed a otevřenými dveřmi prošel. Přestože světlo dopadalo zezadu, zdálo se mu, že v patách za ním vklouzl dovnitř stín.

Když se otočil, rovněž si povšiml, že vstup, kterým prošel, není z obyčejného dřeva, jak se původně domníval, ale ze slonoviny a že je bez jediného spoje či spáry – až později se dozvěděl, že je vyřezán ze zubu Velkého draka. Dveře, které za ním starý dveřník zavřel, byly z leštěné rohoviny, jíž matně prosvítalo denní světlo, a na jejich vnitřní straně byl vyřezán Strom o tisíci listech.

„Vítej v tomto domě, chlapče,“ pronesl dveřník a bez dalších slov ho vedl chodbami a sály na otevřené nádvoří hluboko uvnitř budovy.

Nádvoří bylo zčásti vydlážděno kamenem, ale nemělo střechu, a na trávníku pod mladými stromy perlila v slunci fontána. Tam musel Ged o samotě chvíli počkat. Jen stál a srdce mu prudce

bušilo, protože se mu zdálo, že kolem sebe cítí působit neviditelné přítomnosti a síly, a pochopil, že toto místo je zbudováno nejen z kamene, ale i z magie pevnější než kámen. Stál v samotném srdci Domu Moudrých, v prostoře pod širou oblohou. Pak si najednou uvědomil, že přes padající tříšť fontány se na něho dívá nějaký muž v bílém.

Když se jejich oči setkaly, ve větvích stromu hlasitě zazpíval pták. V tom okamžiku porozuměl Ged ptačímu zpěvu, slovům vody dopadající do bazénku fontány, tvaru mraků, počátku a konci větru, který si pohrával s listím stromů – zaplavil ho pocit, že on samotný je pojem, který vyslovilo slunce.

Pak ten okamžik pominul a on i svět byli jako dřív, nebo téměř jako dřív. Vykročil, aby poklekl před arcimágem, a podal mu dopis od Ogiona.

Arcimág Nemmerle, rokeský strážce, byl starý, údajně starší než kterýkoliv z tehdy žijících lidí, a když promluvil, aby Geda laskavě přivítal, hlas se mu chvěl jako ptačí zpěv. Jeho vlasy, vousy a plášť byly bílé, a vůbec celý vypadal, jako by z něho přibývající léta zvolna vymyla tmu a tíhu tak, že vybledl a opotřeboval se jako naplavené dříví, omývané po staletí vlnami.

„Mám staré oči, ty už nepřečtou, co mi tvůj učitel píše," pronesl roztřeseným hlasem. „Přečti mi ten dopis, chlapče."

Ged poslechl a nahlas přečetl vzkaz napsaný hardskými runami, v němž stálo pouze toto: *Pane Nemmerle! Posílám Vám toho, který se stane nevětším z gontských čarodějů, jestliže osud půjde správným směrem*. Podepsán nebyl Ogionovým pravým jménem, které se Ged nikdy nedozvěděl, ale Ogionovou runou, zavřenými ústy.

„Posílá tě ten, kdo drží na uzdě zemětřesení, pročež buď dvojnásob vítán. Mladý Ogion, když sem přišel, byl mému srdci obzvláště blízký. A teď mi vyprávěj o mořích a podivuhodnostech tvé cesty."

„Cesta proběhla klidně, pane, až na tu včerejší bouři."

„Která loď tě přivezla?"

„*Stín*. Pluli za obchodem z Andrád."

„Čí vůle tě sem poslala?"

„Moje vlastní."

Arcimág na Geda pohlédl, pak očima uhnul a začal hovořit jazykem, kterému Ged nerozuměl, spíš mumlal jako stařec,

věkovitý stařec, jehož moudrost je rozseta mezi ostrovy a léty. V jeho mumlání se dala poznat slova, která zapěl pták, i ta, která vyslovila padající voda. Nepronášel žádné kouzlo, avšak z jeho hlasu zaznívala síla, která vyvolala v chlapci znejistění a na okamžik dojem, že sám sebe vidí stát v prazvláštní širošíré pustině, zcela sám, obklopen jen stíny, i když po celou tu dobu stál na sluncem zalitém nádvoří a naslouchal zurčení fontány.

Po kamenné terase a trávě přešel velký černý pták, osskilský havran. Přišel až k lemu arcimágova pláště a tam se zastavil, havran černočerný, se zobákem jako dýka a očima jako oblázky, a úkosem upřel na Geda pronikavý pohled. A třikrát klovnul do bílé hole, o kterou se Nemmerle opíral. Starý arcimág přestal mumlat a usmál se. „Běž si hrát, chlapče," řekl posléze, jako by mluvil k dítěti.

Ged před ním znovu poklekl na jedno koleno, a když vstal, arcimág tam již nebyl. Jen havran zůstal, který – se zobákem nataženým, jako by chtěl klovnout do zmizelé hole – si ho přeměřoval pohledem. Pak zakrákoral slova, o nichž Ged usoudil, že by mohla být z řeči, jíž se hovoří na Oskillu: „*Terrenon ussbuk! Terrenon ussbuk orrek!*" A odkráčel stejně důstojně, jak přišel.

Ged se otočil, aby z nádvoří odešel, a rozvažoval, kterým směrem by se měl dát. Pod klenutým průchodem se střetl s vysokým mladíkem, který ho velice zdvořile pozdravil úklonem hlavy. „Říkají mi Jaspis. Jsem syn Enwitův z panství Eolg na ostrově Havnor a jsem vám pro dnešek k službám. Mám vám ukázat Velký dům a odpovědět na vaše dotazy. Jak vám mám říkat, pane?"

Gedovi, chlapci z horské vesnice, který se nikdy nedostal mezi syny bohatých kupců a šlechticů, připadalo, že se mu ten mládenec vysmívá s tím *k službám* a *pane*, i s tím poklonkováním. Proto odpověděl jen krátce: „Říkají mi Krahujec."

Jaspis chvíli čekal, zřejmě na vybranější odezvu, a když se ničeho takového nedočkal, narovnal se a mírně se odtáhl. Byl o dva tři roky starší než Ged a velmi vysoký, pohyboval se se škrobeným půvabem a – jak to Gedovi připadalo – v taneční póze. Měl na sobě šedivý plášť s kápí na zádech.

Ze všeho nejdřív zavedl Geda do šatny, kde si Ged, jako student Školy, mohl vybrat takový plášť, který by mu nejlépe padl, a cokoliv dalšího, co by se mu mohlo hodit. Vybral si tmavošedý

plášť, oblékl si jej, a Jaspis prohlásil: „Teď jsi jedním z nás.“

To, že měl Jaspis ve zvyku mírně se za řeči usmívat, vedlo Geda ke snaze hledat v jeho zdvořilých slovech posměch. „Dělají snad mága šaty?“ zabručel.

„Ne,“ odpověděl jeho protějšek. „I když jsem slyšel, že člověk se pozná podle chování. – Kam teď?“

„Jak je libo. Já to tady neznám.“

Jaspis ho provedl chodbami Velkého domu, ukázal mu otevřená nádvoří, kryté sály, Komnatu polic, v níž byly uloženy knihy o moudrosti a runové svazky, velký Krbový sál, kde se všichni ze Školy scházeli za svátečních dnů, a nahoře, ve věžích a pod střechami, malé pokojíky, v nichž spali studenti a mistři. Gedův pokojík se nacházel v Jižní věži, s okénkem vedoucím na strmé střechy města Thwil a moře za nimi. Stejně jako v ostatních celách na spaní nebylo v něm žádné jiné vybavení než slamník na přespání v koutě.

„Žijeme zde velice skromně,“ poznamenal Jaspis. „Mám však za to, že ti to vadit nebude.“

„Jsem na to zvyklý.“ A vzápětí, aby ukázal, že si s tím pohrdavým mladíkem v ničem nezadá, dodal: „A já mám za to, že ty jsi nebyl, když jsi sem přišel.“

Jaspis se na něho zahleděl pohledem, který říkal: „Co ty můžeš vědět o tom, na co já, syn pána z Eolgu na ostrově Havnor, jsem byl nebo nebyl zvyklý.“ Nahlas však pronesl pouze: „Půjdeme tudy.“

Procházeli horními patry, když zazněl gong – a okamžitě se odebrali dolů k polednímu jídlu u dlouhého stolu v refektáři, stejně jako stovka nebo více dalších chlapců a mladíků.

Každý se obsluhoval sám a přes okénka, spojující kuchyni s refektářem, žertoval s kuchaři, když si plnil talíř z velkých kouřících mís na ohřívačích, a pak si sedl k dlouhému stolu na místo, které si sám vybral.

„Říká se,“ prohodil Jaspis k Gedovi, „že bez ohledu na to, kolik lidí u tohoto stolu sedí, volné místo se vždycky najde.“ Každopádně tam bylo místo pro četné skupinky chlapců, kteří seděli po dvojicích, nebo každý sám, s vážným, hloubavým výrazem na tváři, jako by toho na přemýšlení měli hodně. Jaspis posadil Geda k podsaditému chlapci, který se jmenoval Hrach a který toho moc nenamluvil, ale o to s větší chutí jedl. Hrach měl

přízvuk člověka z Východních dálav a velmi tmavou pleť, ne rudohnědou jako Ged, Jaspis a většina obyvatel Archipelu, ale černohnědou. Vynikal upřímností, zato vybraným chováním neoplýval. Sotva dojedl, začal na jídlo nadávat, ale pak se otočil k Gedovi a dodal: „Když už nic jiného, aspoň to není iluze jako tolik věcí tady kolem dokola, je to mezi žebry cítit.“ Ged nechápal, co tím míní, ale pocítil k Hrachovi určitou náklonnost, a byl rád, že s nimi zůstal i po obědě.

Všichni tři pak zašli do města, aby se v něm Ged naučil vyznat. V Thwilu bylo jen několik ulic, ani ne příliš dlouhých, které se však mezi domy s vysokými střechami podivně klikatily, takže člověk mohl snadno zabloudit. Město to bylo zvláštní, a zvláštní byli i jeho obyvatelé, sice rybáři, dělníci a řemeslníci jako všude jinde, ale tak přivyklí čárům a kouzlům, jež jsou na ostrově Moudrých znát na každém kroku, že sami vypadají napůl jako kouzelníci. Hovořili – jak Ged již zažil – v hádankách a nikdo z nich by ani nemrkl, kdyby viděl, jak se nějaký chlapec proměňuje v rybu, nebo jak se dům vznese do vzduchu. Prostě by usoudil, že je to jen klukovina, a dál by neúčastně příštipkoval boty, nebo porcoval skopové.

Prošli kolem zadních dveří a oklikou zahradami Velkého domu, přešli po dřevěném můstku přes průzračný Thwilský potok a pokračovali dál k lesům a pastvinám.

Stezka se vinula klikatě vzhůru. Prošli dubovými háji, kde stíny značně potemněly, i když slunce jasně svítilo. V nevelké vzdálenosti na levé straně stál jeden lesík, který Ged nedokázal pořádně rozeznat. Stezka k němu sice mířila, ale nikdy ho nedostihla, i když se zdálo, že se tak každou chvíli stane. Ged nedokázal ani určit, jaké stromy v něm rostou. Hrach, který si povšiml, jak strnule se Ged na lesík dívá, tiše poznamenal: „To je Imanentní háj. Tam ještě nemůžeme...“

Na prokřehlých, sluncem zalitých pastvinách kvetly žluté květy. „Jiskřenka,“ upozornil Jaspis. „Roste tam, kam vítr zavál popel z hořícího Ilienu, když Erreth-Akbe bránil Vnitřní ostrovy před Ohnivcem.“ Foukl do odkvetlé hlavičky a uvolněná semena unášel v sluneční záři vítr jako jiskřičky ohně.

Stezka je zavedla vzhůru a kolem úpatí velkého zeleného kopce, oblého a holého, kopce, který Ged spatřil z lodě, když vpluli do očarovaných vod ostrova Roke. Na úbočí se Jaspis

zastavil. „U nás na Havnoru se hodně hovoří o gontském čarodějnictví, a vždy jen slova chvály. Proto už dlouho toužím se přesvědčit, jaké je. A teď zde máme Gonťana a stojíme na svahu rokeské Homole, jejíž kořeny sahají až do středu země. Zde jsou všechna kouzla silná. Předveď nám něco, Krahujče, předveď svůj styl.“

Zmatený a z míry vyvedený Ged se nezmohl ani na slovo.

„Později, Jaspisi,“ zasáhl dobrácky Hrach. „Dopřej mu času.“

„Buď umí, nebo má vnitřní sílu, jinak by ho dveřník nevpustil. Proč by se nám nemohl předvést? Teď, nebo později, to je jedno. Je to tak, Krahujče?“

„Umím a mám i sílu,“ neodpustil si Ged. „Předveď mi, o čem to vlastně mluvíš.“

„Samozřejmě o iluzích – o tricích, o hraní na zdání. Jako je tohle!“

Ukázal prstem a vyřkl několik podivných slov – a v místě, kam ukazoval, vyrazila v trávě na svahu stužka vody. A mohutněla, až posléze tam tryskal pramen a voda začala stékat z kopce. Ged ponořil ruku do potůčku – ruku měl mokrou – a napil se z něj – voda v ústech chladila. Avšak takovou vodou by žízeň neuhasil, ta byla jen iluzí. Dalším slovem Jaspis vodu zastavil, a na slunci se vlnila suchá tráva. „Teď ty,“ vyzval Hracha s chladným úsměvem.

Hrach se poškrábal na hlavě, zamračil se, a pak nabral do ruky trochu hlíny a začal nad ní nemelodicky notovat, hnětl ji svými tmavými prsty, dával jí tvar, stlačoval ji a poklepával – až se z ní najednou stal živý hmyz, něco jako čmelák nebo chlupice, který se s bzučením vznesl nad Homoli a zmizel.

Ged stál a jen ochable civěl. Vždyť nedokázal než obyčejné vesnické triky, zaříkadla pro přivolávání koz, hojení bradavic a opravování hrnců.

„Takové triky nedělám,“ prohlásil. Hrach se s tím spokojil a chtěl pokračovat v cestě, ale Jaspis se zeptal: „A proč ne?“

„Čarování není hra. My Gonťané nečarujeme pro potěšení a obdiv.“

„A pro co tedy?“ nedal se Jaspis. „Pro peníze?“

„Ne!“ Ale nedokázal přijít na nic víc, čím by zakryl svou neznalost a zachránil svou hrdost. Jaspis se zasmál, ne zrovna rozmrzele, a jako první vyrazil na další cestu kolem Homole. Ged se vydal za ním, zachmuřeně, s bolestí v srdci a s vědomím, že se

zachoval jako hlupák, a vinil z toho Jaspise.

Té noci ležel zachumlaný do pláště na slamníku ve své studené, neosvětlené cele z kamene v naprostém tichu Velkého domu a zvláštnost toho místa a pomyšlení na všechna ta kouzla a čáry, které se zde odehrávají, začaly v něm vyvolávat pocit sklíčenosti. V obklopující tmě se mu do duše vkrádal strach. Najednou zatoužil být někde jinde, kdekoliv, jen ne na Roke.

V té chvíli přišel k jeho dveřím Hrach, nad hlavou se mu pohupovala modravá koule čarosvětla, kterou si svítil na cestu, a zeptal se, jestli může jít dál na kus řeči. Vyptával se Geda na Gont, a potom s láskou vyprávěl o ostrovech Východních dálav, které byly jeho domovem, popisoval, jak se navečer nese kouř z vesnických krbů přes tiché moře mezi ostrůvky s legračními jmény Korp, Kopp a Holp, Venway a Vemish, Iinish, Koppish a Sneg. Když prstem črtal tvary těch ostrůvků na kamennou podlahu, aby Gedovi ukázal, jak jsou rozloženy, kontury chvíli matně svítily, jako by je zakreslil stříbrnou tužkou, než se vytratily.

Hrach byl ve Škole už tři roky a brzy z něj bude kouzelník – při praktikování nižších magických umění nemusel na to, co dělá, myslet víc, než pták myslí na létání. Ovládal však větší umění, kterému se nikde neučil, které měl v sobě – umění laskavosti. Té noci a od té noci napořád nabízel a dával Gedovi přátelství, které Ged nemohl než opětovat.

Přátelil se však i s Jaspisem, který Geda zesměšnil hned prvního dne na rokeské Homoli. Na to Ged nezapomněl, a zřejmě na to nezapomněl ani Jaspis, který s ním vždy hovořil zdvořile a s pohrdavým úsměvem na tváři. Jeho pohrdání nemělo na Geda nejmenší vliv; ten si přísahal, že Jaspisovi a všem těm, mezi nimiž byl Jaspis jako vůdce, ukáže, jak velkou moc doopravdy má – jednou. Byť ovládali důvtipné triky, žádný z nich nezachránil kouzlením vesnici. A o žádném z nich nenapsal Ogion, že bude největším gontským čarodějem.

To mu podporovalo hrdost natolik, že se soustředil celou svou vůlí na úkoly, které mu dávali, na přednášky a praktická cvičení, dějiny a nauky, které vyučovali mistři z Roke v šedivých pláštích, zvaní Devítka.

Každý den věnoval několik hodin studiu u mistra Pěvce, u něhož se učil písním o velkých činech a baladám o moudrosti, počínaje nejstarší ze všech písní, *Stvořením Éa*. Potom s několika

dalšími mladíky cvičil u mistra Větroklíče umění ovládat vítr a počasí. Na jaře a počátkem léta strávili celé jasné dny na malých plachetnicích v Rokeské zátoce a nacvičovali, jak se pomocí slov řídí loď, tiší vlny, oslovují světové strany a vyvolává čarovítr. To je velice náročné umění, a Ged mnohokrát dostal ránu otáčejícím se ráhnem, když plachetnici stočil poryv protivětru, nebo se srazili s jiným plavidlem, i když měli pro sebe celou zátoku, nebo se všichni tři jeho spoluplavící nečekaně ocitli ve vodě, když se přes ně přelila nechtěná, velká vlna. Jiné dny se vydávali na klidnější výpravy na souši, při nichž je mistr Bylinář učil, jaké je a jaké vlastnosti má to, co roste, a mistr Ruka je učil trikům, kejklům nižšímu umění proměn.

Gedovi se dařilo ve všech předmětech a za měsíc už předstihl chlapce, kteří přišli na Roke o rok dřív než on. Zejména triky s iluzemi mu šly tak snadno, jako by se se znalostmi o nich už narodil a jen potřeboval, aby mu je někdo připomenul. Mistr Ruka byl vlídný, veselý postarší člověk, který ve vtipnosti a půvabu předmětu, který vyučoval, nalézal nekonečný zdroj radosti. Ged se brzy zbavil počáteční uctivé bázně z něho a vyptával se hned na jedno, hned na druhé kouzlo, a mistr se jen usmíval a předváděl vše, co Ged chtěl.

S myšlenkou na to, jak konečně Jaspise zahanbí, se Ged jednoho dne na Dvoře zdání obrátil na mistra Ruku se slovy: „Pane, všechna tato kouzla jsou si podobná – když se člověk naučí jedno, zná všechna. Ale jakmile přestane kouzlo působit, iluze zmizí. Jestliže třeba udělám z tohoto kamínku diamant...“ a pronesl slovo, švihl zápěstím – a stalo se, „...co musím udělat, aby diamant zůstal diamantem? Jak se kouzlo proměny uzamkne, aby trvalo?“

Mistr Ruka pohlédl na drahokam, který se Gedovi v dlani třpytil a zářil jako chlouba dračího pokladu. Pak šeptem zamumlal slovo *tolk* – a na dlani neležel drahokam, ale kamínek, šedivý kousek drsné skály. Mistr ho vzal od Geda do své ruky.

„Toto je kámen, *tolk* v pravé řeči,“ řekl a upřel na Geda téměř laskavý pohled. „Kousíček kamene, z něhož je vystavěn ostrov Roke, kousíček souše, na které žijí lidé. Je sám sebou. Je součástí světa. Iluzní proměnou můžeš dosáhnout, aby vypadal jako diamant – nebo květ, moucha, oko, nebo plamen...“

Kámen rychle měnil svou podobu podle toho, jaká mistr vyslovoval jména, a pak se stal opět kamenem. „Je to však pouhé

zdání. Iluze klame smysl přihlížejícího, nutí ho vidět a slyšet a cítit, že to či ono se proměnilo. Jenže tím se nic neproměňuje. Abys proměnil tento kámen v drahokam, musel bys změnit jeho pravé jméno. A to, synu, i když jde jenom o ždibíček světa, znamená měnit svět. Udělat to lze. Jistěže to jde udělat. To spadá do umění mistra Proměnáře, a ty se mu naučíš, až budeš připraven se mu učit. Nesmíš však proměnit jedinou věc, jediný kamínek, jediné zrnko písku, pokud nebudeš vědět, co dobrého nebo zlého z toho vyplyne. Ve světě panuje rovnováha, ekvilibrium. Čarodějova moc proměňovat a povolávat může rovnováhou světa otřást. Ta moc je nebezpečná, velice nebezpečná. Musí jít za znalostí a účelně sloužit. Zapálit svíčku znamená vytvořit stín…“

Znovu sklouzl očima na kamínek. „Skála je vlastně docela dobrá,“ pronesl v lehčím tónu. „Kdyby ostrovy Zeměmoří byly všechny z diamantu, žilo by se nám tu obtížně. Raduj se z iluzí, chlapče, a skály nech skalami.“ Usmál se, ale Ged odcházel od něho zklamaně. Nuť mága, aby ti prozradil tajemství, a on ti začne povídat jako Ogion o rovnováze, o nebezpečí a o tmě. Ale přece čaroděj, který už vyrostl z dětských triků s iluzemi a zvládl opravdové umění povolávat a proměňovat, je natolik mocný, aby udělal, co ho těší, a uvedl svět do takové rovnováhy, jaká mu připadá nejlepší, a zahnal tmu světlem.

Na chodbě potkal Jaspise, který s ním od chvíle, kdy se o Gedových úspěších začalo ve Škole hovořit s uznáním, mluvil zdánlivě přátelštěji, ale ve skutečnosti posměšněji.

„Vypadáš zasmušile, Krahujče,“ začal. „Copak, kejkle se ti nepovedly?“

Ve snaze držet se jako vždy na úrovni Jaspise Ged odpověděl, aniž dal najevo, že si ironického tónu otázky všiml: „Ále, už mě ty kejkle nebaví, nic z toho hraní s iluzemi, které se hodí jen pro zábavu zahálčivých pánů na jejich hradech a panstvích. To jediné, co jsem se na Roke z opravdové magie naučil, je dělat čarosvětlo a trochu ovládat počasí. To ostatní jsou jenom pitomosti.“

„I pitomost je nebezpečná,“ usoudil Jaspis, „když je v rukou pitomce.“

Na ta slova se Ged obrátil, jako by dostal políček, a udělal krok směrem k Jaspisovi, ale ten se jen usmál, jako by to nemínil jako urážku, svým typicky škrobeným vybraným způsobem pokýval hlavou a pokračoval v chůzi.

Ged jen stál se srdcem naplněným vztekem a díval se za ním. Přísahal si, že svého rivala porazí, a to ne v pouhém soutěžení o lepší iluzi, ale ve zkoušce moci. Ukáže, co v sobě má a Jaspise pokoří. Nedopustí, aby ten povznešenec na něho shlížel pohrdavě a nenávistně.

Ani ho nenapadlo, aby se zamyslel na tím, proč asi ho Jaspis nenávidí, jen věděl, proč on nenávidí Jaspise. Ostatní studenti brzy pochopili, že se Gedovi sotva mohou v něčem vyrovnat, v kratochvilných i vážných tricích, a někteří pochvalně a jiní nevraživě o něm říkali: „Je to rozený čaroděj, ten ti nedovolí, abys měl nad ním navrch.“ Jedině Jaspis ho nikdy nechválil, ani se mu nevyhýbal, jen na něho hleděl svrchu a nevýrazně se usmíval. A jedině on vystupoval jako jeho rival, kterého musí zostudit.

Nechápal, nebo nechtěl chápat, že v této rivalitě je něco z nebezpečí, temna, před kterým ho citlivě varoval mistr Ruka.

Když právě nepodléhal čistě hněvu, velice dobře si uvědomoval, že se Jaspisovi, ani žádnému ze starších studentů dosud nevyrovná, proto se dál věnoval svým povinnostem jako dřív.

Koncem léta učení trochu polevilo a zbylo více času na zábavu: závody vykouzlených lodí v přístavu, předvádění iluzí na nádvořích Velkého domu a za dlouhých večerů divoké hry na schovávanou v hájích, kdy hledaní i hledající byli neviditelní a mezi stromy se pohybovaly jen smějící se a volající hlasy, které pronásledovaly a chytaly rychlá, nepříliš jasná čarosvětla. Pak přišel podzim a všichni se znovu věnovali svým úkolům, procvičovali nová kouzla. První měsíce na Roke utekly Gedovi jako voda, plné nadšení a podivuhodností.

V zimě to bylo jiné. Spolu s dalšími sedmi chlapci poslali Geda na druhou stranu ostrova Roke, na nejzazší severní mys, kde stojí Osamělá věž. Tam žil o samotě mistr Jmenovač, kterému říkali jménem, jež nemělo smysl v žádném z jazyků: Kurremkarmerruk. Na míle od Věže nestála žádná usedlost, jediné obydlí. Ponuře čněla ta Věž nad severními útesy, šedivá byla mračna nad zimním mořem – a do nekonečna se táhly seznamy, pořadí a tematické okruhy jmen, která se osm mistrových studentů muselo naučit. Kurremkarmerruk seděl na vysokém sedátku nahoře ve Věži a psal jména, jedno po druhém, která se museli naučit, dřív než o půlnoci inkoust vybledl a pergamen byl opět čistý. Byla tam zima,

pološero a naprosté ticho, které přerušovalo jen skřípání mistrova pera a občasný povzdech studenta nad tím, že se do půlnoci musí naučit jméno každého mysu, výběžku, zátoky, průlivu, úžiny, zátočiny, přístavu, mělčiny, úskalí a útesu u břehů Lossowa ostrůvku v Pelnském moři. Kdyby si někdo ze studentů postěžoval, mistr by možná nic neřekl, jen seznam by prodloužil, nebo by řekl: „Ten, kdo chce být mořským mistrem, musí znát jméno každé kapky v moři."

Ged si občas povzdechl, ale nestěžoval si. Chápal, že v tomto nezáživném, bezedném učení pravých jmen každého místa, věci a bytosti spočívá moc, po níž touží, jako drahokam na dně vyschlé studny. Protože právě v tom je jádro magie – v pravém pojmenování věcí. Tak jim to jednou řekl Kurremkarmerruk, tu první noc ve Věži. Nikdy se k tomu už nevrátil, avšak Ged si jeho slova zapamatoval. „Mnohý z mágů velkých schopností," řekl tehdy, „strávilo celý život hledáním jména jediné věci... jediného ztraceného či skrytého jména. A seznamy dosud nejsou úplné. A ani do konce světa nebudou. Poslouchejte a pochopíte proč. Ve světě pod sluncem a v jiném světě, který žádné slunce nemá, existuje mnoho věcí, které nemají s lidmi a s lidskou řečí nic společného, a existují síly, nad nimiž nemáme žádnou moc. Magii, pravou magii, provozují jen ti, kdož hovoří hardským jazykem Zeměmoří, nebo starořečí, z níž hardština vznikla.

Je to jazyk, kterým mluví draci, jazyk, kterým mluvil Segoy, stvořitel ostrovů světa, a jazyk našich zpěvů a písní, kouzel a čar a vzývání. Jeho slova jsou skryta a změněna v našich hardských slovech. Pěně na vlnách říkáme *sukien*. To slovo se skládá ze dvou slov starořeči: *suk*, což je peří, a *inien*, moře. Pěna je peří moře. Ale tím, že na pěnu zavoláte *sukien*, ji neočarujete. Musíte použít její pravé jméno ve starořeči, a tím je *essa*. Pár takových slov ze starořeči zná každá čarodějnice, mág jich zná mnoho. Ale existuje spousta dalších, z nichž některá v průběhu věku zapadla, některá byla ukryta, některá znají jen draci a pradávné síly země a některá nezná žádný živý tvor. Nikdo se je nemůže naučit všechna, neboť v tom jazyce je jich nekonečné množství.

To je ten důvod. Jméno moře je *inien*. Ale i to, čemu říkáme Vnitřní moře, má ve starořeči svoje jméno. Jelikož nic nemůže mít dvě pravá jména, *inien* může znamenat jen *všechna moře kromě Vnitřního moře*. A samozřejmě neznamená ani to, neboť existuje

bezpočet moří, zátok a úžin, které mají svoje jména. Takže kdyby nějaký mořský mistr natolik zešílel, že by se pokusil vyčarovat bouři nebo bezvětří na celém světě, musela by jeho formule obsahovat nejenom slovo *inien*, ale také jméno každé prostory, části a kousku oceánu v celém Archipelu, ve všech Vnějších dálavách a oblastech za nimi, kde jména končí.

Z toho je vidět, že to, co nám dává čarodějnou moc, současně tuto moc omezuje. Mág může ovládat jen to, co je mu nablízku, co může přesně a úplně pojmenovat. A to je dobře. Kdyby tomu tak nebylo, špatnost mocných a pošetilost moudrých by se už dávno pokusily změnit, co se změnit nesmí, a rovnováha by se porušila. Nevyvážené moře by zaplavilo ostrovy, na nichž žijeme, obklopeni nebezpečím, a ve starotichu by se všechny hlasy a všechna jména ztratily.“

Ged o jeho slovech často přemýšlel, tak často, že se mu vryla hluboko do paměti.

Avšak ani to, že se věnují úkolu vznešenému, nemohlo jejich práci po celý ten dlouhý rok ve Věži ulehčit a zpříjemnit. Na konci roku mu Kurremkarmerruk řekl: „Začal jsi dobře.“ Ale nic víc. Čarodějové mluví pravdu, a pravdou bylo, že celé to mistrovské zvládnutí jmen, o které Ged po celý rok tolik usiloval, znamenalo pouze začátek učení, v němž bude muset pokračovat celý život. Z Osamělé věže ho mistr propustil dřív než ty, kteří přišli s ním, protože učení zvládl rychleji, ale to bylo také jediné uznání, které se mu dostalo.

Sám se v přicházející zimě vydal na cestu po opuštěných silnicích vedoucích mimo města přes ostrov na jih. S příchodem noci se rozpršelo. Nepronesl žádné kouzlo, které by ho chránilo před deštěm, protože počasí na Roke měl v rukou mistr Větroklíč a nikdo jiný jej nesměl ovlivňovat. Našel si úkryt pod velkým kávovníkem, lehl si pod něj, zahalil se do pláště a ve vzpomínkách zaletěl ke svému učiteli Ogionovi, který se možná ještě nevrátil z podzimních toulek po gontských výšinách a spí někde pod širým nebem, pod střechou z větví bez listí a mezi stěnami padajícího deště. Při té myšlence se pousmál, jako vždy mu vzpomínka na Ogiona přinesla příjemný pocit. Pokojně usnul v té chladné temnotě plné šepotu vody.

Za probouzejícího se dne, kdy déšť už ustal, zvedl hlavu a zjistil, že pod ochranou záhybů jeho pláště spí, svinuto do

klubíčka, malé zvířátko, které k němu přivábilo teplo jeho těla. Díval se na ně překvapeně, neboť to byl zvláštní a vzácný druh šelmy, otak.

Tito tvorové se nacházejí pouze na čtyřech jižních ostrovech Archipelu: na Roke, Ensmeru, Pody a Wathortu. Jsou malí a hladkosrstí, mají široký obličej, tmavohnědou nebo strakatou srst a velké jasné oči – a také ostré zuby a divokou povahu, pro kterou se v domácnostech nechovají. Neumějí vydávat žádné zvuky, nemají hlas. Ged otaka pohladil. Ten se probudil a zívnul, nabídl přitom pohled na svůj hnědý jazýček a bílé zuby, ale strach neprojevil.

„Otaku...“ začal Ged, ale pak si vzpomněl na všechna ta jména zvířat, která se naučil ve Věži, a oslovil ho pravým jménem ve starořeči: „Hoegu, chceš jít se mnou?“

Otak se mu posadil na rozevřenou dlaň a začal si čistit kožíšek.

Ged si dal otaka na rameno do přehybu kapuce a takto se s ním vydal na další cestu. Během dne otak občas seskočil a jako šipka se rozběhl do lesa, ale vždy se k němu vrátil, a jednou i s lesní myškou, kterou ulovil. Ged se zasmál a řekl mu, aby myšku snědl sám, protože on se postí – na tu noc totiž připadala slavnost slunovratu. Za mokrého soumraku obešel rokeskou Homoli, pak spatřil jasná čarosvětla poletující v dešti na střechách Velkého domu. Vstoupil a v sále osvětleném ohni ho uvítali mistři a jeho spolužáci.

Pro Geda, který se neměl kam vracet, to bylo jako návrat domů. Byl potěšen, že zase vidí tolik známých tváří, a přímo šťasten, že vidí Hracha, který mu vyšel v ústrety, snědý obličej mu přitom tonul v širokém úsměvu. Přítele postrádal po celý ten rok víc, než si byl ochoten připustit. Hrach už nepatřil mezi učedníky, na podzim povýšil do stavu čarodějů, avšak to mezi ně nepostavilo žádnou hráz. Okamžitě se dali do hovoru, a Ged měl dojem, že během první hodiny toho pověděl Hrachovi víc, než v Osamělé věži namluvil za celý dlouhý rok.

Otaka měl Ged dosud schovaného na rameni v záhybu kapuce, i když zasedli k dlouhým stolům, připraveným v Krbovém sále na slavnost. Hrach byl otakem nadšen, a když jednou natáhl ruku, aby ho pohladil, otak po něm sekl ostrými zoubky. Hrach se zasmál. „Říká se, Krahujče, že ten, koho mají v oblibě šelmy, patří mezi vyvolené, k nimž prastaré síly kamene a pramene promluví lidským hlasem.“

„A říká se, že gontští čarodějové mají pro zvířecí mazlíčky slabost," dodal Jaspis, který seděl vedle Hracha z druhé strany. „Náš pan Nemmerle má havrana a Rudý mág z Arku, jak praví písně, si vodil divokého kance na zlatém řetězu. Ale ještě nikdy jsem neslyšel, že by si nějaký čaroděj choval v kapuci krysu!"

Všichni se tomu zasmáli, všichni, i Ged. Ta noc byla zasvěcena veselí a Geda těšilo, že se nachází ve víru hřejivé radosti, že slaví svátek mezi svými druhy. Ale jako vše, co mu kdy Jaspis řekl, ho ta vtipná poznámka značně podrážděla.

Té noci byl hostem Školy pán ostrova O, sám proslulý jako čaroděj. Patřil k arcimágovým žákům a občas, při příležitosti zimního svátku a letního Dlouhého tance, na Roke zavítal. Tentokrát si vzal s sebou i svou choť, mladou a štíhlou, oslňujícího vzhledu čerstvé mědi a s černými vlasy posázenými opály. Jen zřídkakdy seděla v sálech Velkého domu žena, a někteří ze starých mistrů na ni pohlíželi nevraživě, nesouhlasně. Zato mladší muži mohli na ní oči nechat.

„Pro takovou," prohlásil Hrach, „pro takovou bych udělal kouzla..." A významně si povzdechl a rozesmál se.

„Je to jen žena," namítl Ged.

„Princezna Elfarran byla taky jenom žena," připomenul Hrach, „a kvůli ní zpustošili celý Enlad, zahynul havnorský mág z rodu hrdinů a ostrov Soléa zmizel pod hladinou moře."

„Pohádky," ušklíbl se Ged, ale od té chvíle si i on začal paní prohlížet a uvažovat o tom, zda neztělesňuje tu pozemskou krásu, o jaké vyprávějí staré legendy.

Mistr Pěvec zapěl *Slavné činy mladého krále*, pak všichni společně *Zimní koledu*. Během následující krátké přestávky, než všichni povstali od stolu, se zvedl Jaspis, zamířil ke stolu nejblíže krbu, u něhož seděl arcimág s hosty a mistři, a oslovil paní O. Jaspis již dospěl v mladého muže, vysokého a pohledného – toho roku povýšil na kouzelníka a stříbrná přezka, která mu spínala plášť u krku, byla toho důkazem. Paní O se pousmála tomu, co jí řekl, a zářivé opály v jejích vlasech se zaleskly. Potom, když mistři laskavě přikývli na souhlas, vyčaroval pro ni Jaspis iluzi. Z kamenné podlahy nechal vyrůst bílý strom, jehož větve se dotýkaly vysokých stropních trámů sálu a na jehož každém výhonku každé větve zářilo jako slunce zlaté jablko – byl to strom let. Náhle se mezi větve vznesl pták, celý bílý, s ocasem jako

sněhová lavina, a zlatá jablka potemněla a změnila se v semena, každé jako kapka křišťálu. Semena za šumění deště opadala a vzduch v tu chvíli prostoupila sladká vůně, zatímco na kolébajícím se stromě vyrašily lístky odstínu růžového ohně a bílé květy, které vypadaly jako hvězdy. Pak se iluze rozplynula.

Paní O vykřikla nadšením a na znamení obdivu k umu mladého čaroděje sklonila před ním svou zářící hlavu. „Pojeď a žij s námi v O-tokne... že může jít, můj pane?“ zeptala se jako dítě svého přísného manžela.

Avšak Jaspis odpověděl: „Až ovládnu umění tak, aby dělalo čest mým mistrům a bylo hodno vaší chvály, pak s radostí přijedu a s ještě větší radostí vám budu sloužit.“

Tím potěšil všechny přítomné, jen Geda ne. Ten se sice slovy k chvále přidal, srdcem však ne. „Udělal bych to lépe,“ řekl si v duchu s hořkou závistí – a pak se z radostí toho večera už nedokázal upřímně těšit.

4

VYPUŠTĚNÍ STÍNU

Toho jara se Ged vídal s Hrachem a Jaspisem jen málo – ti jako kouzelníci se teď učili u mistra Skladebníka v tajemném Imanentním háji, kam žádný učedník nesměl vkročit. Ged zůstal ve Velkém domě a zdokonaloval se u mistrů ve všech dovednostech, jež musejí ovládat kouzelníci, kteří čarují, ale nenosí hůl: zvedání větru, dělání počasí, hledání a vázání, umění kovářských a tesařských zaříkadel, vypravěčů, pěvců, léčitelů a bylinářů. Noci trávil o samotě ve své cele s kuličkou planoucího čarosvětla nad knihou namísto lampy či svíčky a studoval *Další runy* a *Runy Éa*, jež se používají při velkokouzlech. Všechny obory zvládal lehce a mezi studenty se povídalo, že ten či onen mistr prohlásil, že ten gontský chlapec je nejbystřejší žák, jaký kdy na Roke přišel – příběh se rozrostl díky otakovi, o němž se říkalo, že je to přestrojený duch, který Gedovi šeptá do ucha moudrost. A dokonce se říkalo, že arcimágův havran Geda při jeho příchodu pozdravil jako budoucího arcimága. Ať už takovému povídání věřili, nebo ne, většina jeho kolegů ho obdivovala a s nadšením se

jím nechali vést, když se dostal do nespoutané nálady a přidal se k nim, aby za prodlužujících se jarních večerů hrál jejich hry. Ale většinou se věnoval jen své práci, choval se hrdě a rozvážně a držel se stranou. Hrach zde nebyl a mezi ostatními dalšího přítele neměl. A ani ho nenapadlo nějakého hledat.

Měl patnáct roků, byl ještě mladý na to, aby se učil vyšším uměním čarodějů a mágů, kteří nosí hůl, ale všechna umění iluzí zvládal tak snadno a rychle, že mistr Proměnář, sám dosud mladý, ho brzy začal učit samostatně a povídat mu o pravých kouzlech tvarování. Vysvětloval, jak věc, má-li být opravdu proměněna v něco jiného, musí zůstat celou dobu trvání kouzla přejmenována a jak kouzlo působí na jména a povahu věcí, které proměněnou věc obklopují. Mluvil o nebezpečích spojených s proměňováním, zejména tehdy, když čaroděj sám změní svou podobu a je náchylný stát se vězněm vlastního kouzla. A když se přesvědčil, že chlapec vše správně chápe, postupně se mistr odvažoval víc než mu o těchto tajemstvích jen vyprávět. Nejdříve ho naučil jedno, potom i další z velkokouzel proměny a dal mu Knihu tvarování, aby se z ní učil. Udělal to bez vědomí arcimága, což nebylo moudré, i když tím nechtěl nikomu ublížit.

Ged už teď pracoval také s mistrem Povolávačem, ale tento mistr byl přísný a starý – magie, kterou vyučoval, ho poznamenala svou hloubkou a pochmurností. Nezabýval se iluzemi, ale skutečnou magii: povoláváním energii, jako je světlo, teplo a síla, která přitahuje magnet, a také těch sil, které člověk vnímá jako váhu, tvar, barvu a zvuk, skutečných sil sahajících do nesmírných, bezedných energií vesmíru, jež nemůže ničí kouzlo nebo využití vyčerpat či vyvést z rovnováhy. Oslovovat vítr a vodu, jak to dělají počasníci a mořští mistři, už jeho žáci dovedli, ale on jim ukázal, proč opravdový čaroděj taková kouzla používá jen tehdy, je-li to nutné, protože vyvolat tyto světské síly znamená měnit svět, jehož jsou součástí. „Déšť na Roke může být suchem na Osskilu," pravil, „a bezvětří ve Východních dálavách může znamenat bouři a zkázu na západě, když nevíte, co děláte."

Pokud jde o oslovování skutečných věcí a živých lidí a o vyvolávání duchů zemřelých i vzývání neviditelna, tedy kouzla, která jsou vrcholem Povolávačova umění a mágovy moci, o těch s nimi mluvil jen málo. Jednou nebo dvakrát se ho Ged pokusil přimět, aby se o těchto tajemstvích rozpovídal, avšak mistr zmlkl a

dlouze a zamračeně se na něj zadíval, až Ged zneklidněl a víc už neřekl.

Občas se ho zmocňoval neklid i při menších kouzlech, která ho Povolávač učil. Jisté runy na jistých stránkách v Knize moudrosti mu připadaly povědomé, ale nemohl si vzpomenout, ve které knize je už spatřil. Jisté věty, které bylo ve formulích povolávání nutné použít, pronášel nerad, protože v něm chvílemi vzbuzovaly představu stínů v tmavé místnosti, zavřených dveří a stínů, které se po něm z kouta u dveří sápaly. Spěšně takové myšlenky nebo vzpomínky zaháněl a pokračoval. Namlouval si, že tyto chvíle strachu a tmy nejsou nic víc než pouhé stíny jeho nevědomosti. Čím víc se bude učit, tím méně se bude mít čeho bát, až nakonec jako čaroděj v plné síle se nebude muset bát ničeho na světě, vůbec ničeho.

Druhý měsíc toho léta se celá Škola opět sešla ve Velkém domě, aby oslavili Měsíční noc a Dlouhý tanec, které toho roku splynuly v jedinou oslavu o dvou nocích, což se stává jen jednou za dvaapadesát let. Celou první noc, nejkratší noc za úplňku v roce, vyhrávaly pod širou oblohou flétny, úzké thwilské ulice vyplňoval zvuk bubnů a záře pochodní a zpěv se nesl daleko nad měsíčním světlem zalitou Rokeskou zátoku. Další den ráno s východem slunce začali rokeští pěvci zpívat dlouhé *Slavné činy Erretha-Akbe*, které vyprávějí, jak byly postaveny havnorské bílé věže, jak Erreth-Akbe vyrazil z Éa, Starého ostrova, a procestoval celý Archipel a Dálavy, až nakonec v nejzazší části Západních dálav, na okraji širého moře, narazil na draka Orma a že jeho kosti leží mezi dračími kostmi na břehu osamělého Selidoru, zatímco jeho meč korunující vrchol nejvyšší věže Havnoru dosud rudě žhne při západu slunce nad Vnitřním mořem.

Píseň skončila a začal Dlouhý tanec. Měšťané, mistři, studenti, rolníci, muži i ženy, ti všichni tančili za zvuků bubnů a trubek a fléten v prašném teple a za tance sestupovali po všech rokeských cestách na mořský břeh. Druhé noci po úplňku dotančili pod měsícem až do moře, u něhož se hudba ztrácela v hluku příboje. Když východ začal blednout, vraceli se po březích a cestách zpět. Bubny umlkly, jen flétny tiše a plačtivě hrály. Tak tomu bylo na všech ostrovech Archipelu – jeden tanec, jedna hudba spojující mořem rozdělené země.

Když Dlouhý tanec skončil, většina lidí celý den prospala, aby

se navečer všichni znovu sešli a jedli a pili. Někteří z mladíků, učedníků a kouzelníků si odnesli večeři z refektáře a na jednom z nádvoří Velkého domu uspořádali vlastní slavnost: Hrach, Jaspis, Ged, šest sedm dalších a několik mladých chlapců nakrátko propuštěných z Osamělé věže, neboť slavnost vylákala ven dokonce i Kurremkarmerruka. Všichni jedli, smáli se a z čisté rozpustilosti předváděli kousky, jaké by byly ozdobou královského dvora. Jeden z chlapců osvětlil nádvoří stovkou hvězd čarosvětla v barvách drahokamů, které se jako loudavé, do sítě lapené procesí pohupovaly mezi nimi a skutečnými hvězdami. Pár chlapců hrálo kulečník s koulemi ze zeleného plamene a kuželkami, které uskakovaly, když se k nim koule přiblížila.

Hrach se zase usídlil ve vzduchu se zkříženýma nohama a pojídal pečené kuře, a když jeden z mladších chlapců se ho pokusil stáhnout k zemi, jen se zvedl o něco výš, kam chlapec už nedosáhl, a dál s úsměvnou vážností seděl a jedl ve vzduchu. Občas odhodil kuřecí kost, z níž se stala sova, která s houkáním poletovala mezi sítí hvězdiček. Ged po sovách střílel šípy z chlebové kůrky a srážel je k zemi – ty když se dotkly nádvoří, iluze zmizela a na zemi zůstala ležet jen kost a kůrka. Ged se pokusil připojit k Hrachovi ve vzduchu, ale protože neznal klíč příslušné formule, musel mávat rukama, aby se nahoře ve vzduchu udržel, a všichni se jeho poletování, mávání rukama a propadům smáli. Právě pro ten smích ve svém bláznivém úsilí pokračoval a smál se s ostatními, protože ty dvě dlouhé noci tance, měsíčního svitu, hudby a kouzel mu rozpálily temperament k neovladatelné divokosti a odhodlanosti ke všemu.

Nakonec se zvolna snesl na nohy přímo vedle Jaspise, a Jaspis, který se nikdy nesmál nahlas, poodstoupil se slovy:

„Krahujec, který neumí létat...“

„Je snad Jaspis drahokam?“ oplatil Ged s úšklebkem. „Ó, klenote mezi čaroději, ó, drahokame havnorský, zajiskři nám!“

Chlapec, který vykouzlil tančící světla, seslal jedno z nich Jaspisovi nad hlavu, kde se pohupovalo a třpytilo. Jaspis, ne tak zcela vyrovnaný jako obvykle, se zamračil a jediným pohybem světlo odstrčil a zhasl. „Dělá se mi zle z těch děcek, jejich rámusu a šaškáren,“ řekl.

„Stárneš nám, chlapče,“ poznamenal Hrach shora.

„Je-li ti libo ticho a pochmurno,“ poznamenal jeden z mladších

chlapců, „můžeš to vždycky zkusit s Věží.“

„A co vlastně chceš, Jaspisi?“ zeptal se ho Ged.

„Chci být ve společnosti sobě rovných,“ prohlásil Jaspis. „Pojď, Hrachu. Nech učedníky, ať si hrají.“

Ged se obrátil k Jaspisovi tváří v tvář. „Co je to, co kouzelníci mají, a co učedníkům schází?“ otázal se. Jeho hlas zněl klidně, ale všichni ostatní náhle zmlkli, neboť z něho, stejně jako z Jaspisova tónu, zazněla vzájemná zášť, nepokrytě a zřetelně jako zvuk ocelového mečem taseného z pochvy.

„Moc,“ řekl Jaspis.

„Vyrovnám se tvé moci každým činem.“

„Ty mě vyzýváš?“

„Vyzývám.“

Hrach se spustil k zemi a postavil se mezi ně, tvářil se vážně. „Souboje v čarování jsou zakázány, a vy to dobře víte. Nechte toho!“

Ged i Jaspis stáli beze slova, protože byla pravda, že ten zákaz na ostrově Roke znají. A věděli, že Hrach jedná z náklonnosti, zatímco oni z nenávisti. Nedali svému hněvu průchod, ale ani se ho nezbavili. Jaspis posléze ustoupil kousek stranou, jako by chtěl, aby ho slyšel jen Hrach, a s chladným úsměvem řekl: „Myslím, že bys měl svému příteli od koz ještě jednou připomenout zákon, který ho chrání. Snad si nemyslí, že bych výzvu od něj přijal? Od kluka, který páchne po kozách, od učedníka, který nezná ani první proměnu?“

„Jaspisi,“ řekl Ged, „jak můžeš vědět, co já znám?“

Aniž by někdo zaslechl jediné vyřčené slovo, Ged na okamžik zmizel jejich zrakům a na jeho místě se vznášel mohutný sokol a otevíral zahnutý zobák k výkřiku. Trvalo to jen velice krátce – vzápětí mihotavé světlo pochodní opět osvětlovalo Geda, který upíral na Jaspise nenávistný pohled.

Užaslý Jaspis o krok ustoupil. Pak pokrčil rameny a vydechl jediné slovo: „Iluze.“

Ostatní začali bručet. „To nebyla iluze,“ řekl Hrach. „Byla to pravá proměna. To stačí, Jaspisi, poslouchej...“

„Ano, to stačí, aby vyšlo najevo, že mistrovi za zády potají nahlédl do Knihy tvarování. No a co? Jen tak dál, pasáčku koz! Líbí se mi ta past, kterou sám na sebe líčíš. Čím víc se budeš snažit dokázat, že jsi mi rovný, tím víc prozradíš, co jsi zač.“

Při těch slovech se Hrach od Jaspise odvrátil a velice tiše ke Gedovi pronesl: „Krahujče, ukaž, že jsi muž, a nech toho – pojď se mnou.“

Ged se na přítele podíval, usmál se, ale zeptal se pouze: „Nemohl bys mi na chvíli pohlídat hoega?“ Malého otaka, kterého jako obvykle nosil na ramenou, mu pak vložil do dlaně. Zvířátko dosud nikdy nedovolilo, aby se ho dotkl někdo jiný než Ged, ale teď k Hrachovi přelezlo, vyšplhalo po jeho ruce a skrčilo se mu na rameni, aniž spustilo své velké zářivé oči ze svého pána.

„A teď,“ pronesl Ged k Jaspisovi stejně klidně jako předtím, „co uděláš, Jaspisi, abys dokázal, že jsi lepší?“

„Já nemusím dělat nic, pasáčku koz. Ale udělám. Dám ti možnost – šanci. Závist tě žere jako červa jablko. Vyžeňme tedy toho červa! Tehdy na Homoli ses vychloubal, že gontští čarodějové si nehrají. Pojď na Homoli a ukaž nám, co tedy dělají. A pak ti možná z čarování něco ukážu já.“

„Ano, to bych moc rád viděl,“ odvětil Ged. Mladší chlapci, zvyklí u něho na to, že již při náznaku posměchu nebo urážky vzplane, teď obdivně sledovali, jak je klidný. Hrach se na něho nedíval obdivně, ale s rostoucími obavami. Znovu se pokusil zasáhnout, ale Jaspis řekl: „Hele, Hrachu, ty se do toho nepleť. Jak využiješ šanci, kterou ti dávám, pasáčku? Ukážeš nám iluzi, ohnivou kouli, kouzlo, kterým se léčí kozy, když mají prašivinu?“

„Co bys chtěl, Jaspisi, abych ti předvedl?“

„Pro mě za mě,“ pokrčil rameny Jaspis, „třeba vyvolej ducha zemřelého!“

„Vyvolám.“

„To neuděláš.“ Jaspis se na něj podíval zpříma a jeho pohrdáním náhle prohořela zlost. „To neuděláš. To nedokážeš. Jen se chvástáš...“

„Při svém jménu, udělám to!“

Na okamžik všichni znehybněli.

Ged se vytrhl Hrachovi, který ho chtěl zadržet fyzickou silou, a bez ohlédnutí odešel z nádvoří. Tančící čarosvětla nad nimi se snesla a pohasla. Jaspis na vteřinu zaváhal, a pak vykročil za Gedem. Ostatní se trousili za nimi, mlčky, zvědavě a s obavami.

Svahy rokeské Homole se chmurně zvedaly do tmy dosud bezměsíčné letní noci. Přítomnost kopce, na němž se odehrálo tolik kouzel, působila tíživě jako tíseň ve vzduchu, která je

obklopovala. Při chůzi do úbočí mysleli na to, kam až sahají kořeny kopce, do větší hloubky než moře, až ke starým, neovladatelným tajemným ohňům v jádru světa. Na východním svahu se zastavili. Nad nimi, nad černou trávou na vrcholu kopce, visely hvězdy. Bylo bezvětří.

Ged se několika kroky do svahu vzdálil od ostatních, pak se otočil a zřetelně se zeptal: „Jaspisi! Ducha koho mám vyvolat?“

„Vyvolej, koho chceš. Nikdo ti stejně nebude naslouchat.“ Jaspisovi se hlas lehce zachvěl, možná zlostí. Ged reagoval klidně, posměšně: „Máš strach?“

Odpovědi již nenaslouchal, pokud Jaspis vůbec odpověděl. Jaspis ho už přestal zajímat. Teď, když stáli na rokeské Homoli, nenávist a zlost z něho vyprchaly a nahradila je neochvějná jistota. Nepotřeboval nikomu závidět. Věděl, že tuto noc, na tomto místě očarovaném tmou, je v něm tolik moci jako dosud nikdy, a ta se v něm hromadila, až se chvěl, jak stěží ji ovládal. Věděl, že Jaspis je hluboko pod ním a že možná posloužil jen tomu, aby ho sem dnes večer přivedl, ne jako rival, ale pouhý sluha Gedova osudu. Pod nohama cítil kořeny kopce sahající hluboko dolů, do tmy, nad hlavou viděl chladné, vzdálené jiskření hvězd. Vše, co se nacházelo mezi tím, ho poslouchalo, čekalo na jeho rozkaz. Stál uprostřed světa.

„Vyvolám ducha ženy. Ženy se přece nemusíš bát. Vyvolám Elfarran, krasavici ze *Slavných činů enladských*.“

„Ta zemřela před tisícem let a její kosti leží někde na dně Éjského moře. A možná taková žena nikdy neexistovala.“

„Cožpak roky a vzdálenosti pro mrtvé něco znamenají? Lžou snad Písně?“ zeptal se Ged stejně posměšně, pak dodal: „Pozoruj vzduch mezi mýma rukama.“ Vzápětí se odvrátil od ostatních a znehybněl.

Pomalým rozmáchlým pohybem rozpřáhl ruce v gestu uvítání, kterým se zahajuje povolávání. Začal hovořit.

Runy kouzla povolávání si přečetl již v Ogionově knize před více než dvěma lety, a od té doby je neviděl. Tenkrát je četl ve tmě. Teď, v této tmě, jako by je četl znovu na stránce, která se před ním této noci otevřela. Avšak nyní vnímal, co čte, pronášel nahlas slovo za slovem a viděl znaky určující, jakým tónem, jakým pohybem těla a ruky musí být kouzlo tkáno.

Ostatní chlapci stáli a pozorovali ho, beze slov a bez pohybu,

jen se trochu chvěli, neboť velké kouzlo začínalo působit. Gedův hlas zněl tiše a klidně, ale změnil se na basovou zpěvnost, a slova, která pronášel, nikdy neslyšeli. Pak zmlkl. Náhle se zvedl vítr a zaskučel v trávě. Ged klesl na kolena a hlasitě vykřikl. A padl dopředu, jako by chtěl rozpraženýma rukama obejmout zemi, a když vstal, držel v natažených rukou něco temného, něco tak těžkého, že se při vstávání třásl námahou. Temnotou skučel horký vítr a zmítal travnatým porostem kopce. Hvězdy možná svítily, nyní je však nikdo neviděl.

Se syčivým mumláním vyslovoval Ged slova kouzelné formule, pak hlasitě a zřetelně vykřikl: „Elfarran!“

Znovu zvolal to jméno: „Elfarran!“

A potřetí: „Elfarran!“

Beztvará hmota ze tmy, kterou zvedl, pukala. Rozevírala se a mezi jeho nataženýma rukama se zrodilo bledé vřeteno světla, mlžný ovál sahající od země do výšky jeho zvednutých rukou. Ovál světla na chvíli něčím ožil, nějakou lidskou postavou – vysokou ženou ohlížející se přes rameno. Ženou krásnou, zarmoucenou a plnou strachu.

Jen na chvíli se ten duch tam třpytivě chvěl. Pak sinalý ovál mezi Gedovýma rukama zjasněl. Rozšiřoval se a rozpínal jako trhlina v temnotě země a noci, jako otvor v protrženém tkanivu světa. Vyšlehl z něj hrozivý jas. Z té jasné, znetvořené mezery se prodral jakýsi chuchvalec černočerného přeludu, ohavný a mrštný, který skočil Gedovi rovnou do obličeje.

Ged pod nárazem zavrávoral, vyrazil ze sebe krátký chraptivý výkřik. Maličký otak, který vše sledoval z Hrachova ramene, šelma, která nemá hlas, hlasitě zavřískl a skočil, jako by chtěl zaútočit.

Ged upadl, bojoval a svíjel se, zatímco jasná trhlina v temnotě světa nad ním se rozšiřovala a rozpínala. Přihlížející chlapci se rozprchli a Jaspis se sklonil k zemi a zakrýval si oči před tím strašlivým světlem. Pouze Hrach se k němu, svému příteli, rozběhl. A proto pouze on spatřil ten chuchvalec stínu, který na Gedovi visel a drásal ho do krve. Ten netvor připomínal černé zvíře, velké jako děcko, a zdálo se, že se nadouvá a smršťuje. Neměl hlavu, ani tvář, jen čtyři pracky s pařáty, kterými Geda svíral a trhal. Hrach vzlykl hrůzou, ale přesto natáhl ruce, aby se pokusil toho netvora z Geda strhnout. Avšak než se ho dotkl, něco

ho ochromilo, zbavilo schopnosti pohybu.

Nesnesitelný jas pohasl a jen zvolna se oddělené okraje světa spojily. Zblízka zazněl nějaký hlas, zazněl tiše jako šepot stromů nebo zpěv fontány. Hvězdy se znovu rozzářily a tráva na úbočí zbělela pod dotykem právě vycházejícího měsíce. Noc se uzdravila, znovu zavládla ustálená rovnováha mezi tmou a světlem.

Netvor ze stínů zmizel. Ged ležel na zádech s rukama roztaženýma, které jako by v rozpřáhlém gestu dosud povolávaly a vítaly. Tvář měl celou zčernalou krví, velké černé skvrny měl i na košili. Maličký otak se mu krčil u ramene a chvěl se. A nad ním stál stařec, jehož plášť se ve východu měsíce matně třpytil – arcimág Nemmerle.

Stříbrný konec arcimágovy hole se dosud vznášel Gedovi nad hrudí. Nemmerle pronesl šeptem nějaká slova a zlehka se holí dotkl Geda jednou na srdci a jednou na rtech. Ged se pohnul, rozevřel ústa a zalapal po dechu. Pak starý arcimág zvedl hůl, zabodl ji do země a s hlavou svěšenou se o ni opřel, jako by se sotva držel na nohou.

Hrach zjistil, že se může volně pohybovat. Rozhlédl se a spatřil, že se dostavili i další: mistr Povolávač a mistr Proměnář. Velké kouzlo se nedá vykonat, aniž by to takové mistry nevyburcovalo, a ti vědí, jak velmi rychle přijít, když potřeba přikáže, třebaže ne tak rychle jako arcimág. Ti nyní poslali pro pomoc, a někteří z těch, kteří na vyzvání přispěchali, doprovázeli arcimága, a ostatní, mezi nimi i Hrach, odnesli Geda do komnat mistra Bylináře.

Mistr Povolávač zůstal celou noc na rokeské Homoli na stráži. Na úbočí, kde bylo protrženo tkanivo světa, se už nic nepohnulo. Měsíčním světlem se nepřiplížil žádný stín hledající otvor, kudy by prolezl zpět do své říše. Unikl Nemmerlemu i mocným hradbám z kouzel, které obklopovaly a chránily ostrov Roke, a uprchl do světa – někde ve světě se skryl. Kdyby Ged tu noc zemřel, možná by se pokusil najít průchod, který Ged otevřel, a následoval by ho do království smrti, nebo vklouzl zpátky tam, odkud přišel. A na to na rokeské Homoli čekal mistr Povolávač. Ale Ged žil.

Položili ho na postel v léčebné komnatě a mistr Bylinář mu ošetřil zranění na tváři, krku a ramenou. Ty rány byly hluboké, klikaté, ošklivé. Černá krev z nich nepřestávala vytékat,

nezastavila ji žádná kouzla, ani pavučinou obalené lístky hrušníku, které na ně mistr přikládal. Ged ležel v horečkách, slepý a hluchý, zvolna stravovaný jako kus dřeva v doutnajícím ohništi, a nebylo kouzla, které by to, co ho spalovalo, zchladilo.

Nedaleko, na otevřeném nádvoří se zpívající fontánou, ležel arcimág Nemmerle. Také on se nehýbal a byl studený, velice studený. Žily z něho jen oči pozorující měsícem ozářený vodopád a pohyb listů. Ti, co stáli kolem, nepronášeli žádné formule, neléčili. Občas mezi sebou tiše prohodili nějaké slovo, a pak opět obrátili pohledy na svého pána. Ten ležel nehybně. Jestřábí nos, vysoké čelo a bílé vlasy měly v měsíčním světle odstín vybělené kosti. K tomu, aby ovládl neřízené kouzlo a zahnal stín, musel Nemmerle vydat ze sebe veškerou energii a s ní ho opustila i fyzická síla. Ležel a umíral. Avšak umírání velkého mága, který během svého života mnohokrát kráčel po vyprahlých, strmých úbočích království smrti, je kromobyčejné: umírající neodchází bez cíle, ale s jistotou, že zná cestu. Když se Nemmerle zadíval přes listy stromu vzhůru, ti, co u něho dleli, nevěděli, zda se dívá na letní hvězdy, blednoucí za svítání, nebo na ty druhé, jež nezapadají za kopci a úsvit nikdy nepoznaly.

Osskilský havran, který byl po třicet let jeho miláčkem, zmizel. Nikdo si nevšiml, kam odletěl. „Letí před ním," poznamenal mistr Skladebník, když u něho drželi hlídku.

Zrodil se teplý, jasný den. Ve Velkém domě a v thwilských ulicích vládlo ticho, nikdo nepromluvil, dokud se k polednímu nerozezněly hlasitým, hořkým vyzváněním železné zvony v Pěvcově věži.

Další den se devět mistrů z Roke sešlo někde pod tmavými listy Imanentního háje. I tam kolem sebe vztyčili devět stěn ticha, aby žádná osoba, žádná síla nemohla s nimi mluvit, nebo slyšet, jak ze všech mágů Zeměmoří vybírají toho, který se stane novým arcimágem. Volba padla na Genshera z ostrova Way. Okamžitě vypravili přes Vnitřní moře loď, aby na Roke vrátila arcimága. Na příď se postavil mistr Větroklíč a přivolal do plachet čarovítr – Loď vyplula, nabrala rychlost a záhy zmizela z dohledu.

O těchto událostech neměl Ged ani tušení. Čtyři týdny toho horkého léta proležel – neviděl, neslyšel a nemluvil, i když chvílemi řval a skučel jako zvíře. Pak konečně začal trpělivý um mistra Bylináře přinášet ovoce. Rány se začaly uzavírat, horečka

ustoupila. Sluch se mu zřejmě postupně vracel, ale vůbec nemluvil. Jednoho jasného podzimního dne otevřel mistr Bylinář v místnosti, kde Ged ležel, okenice. Od tmy té noci na rokeské Homoli nic než tmu nepoznal. Teď spatřil denní světlo a zářivé slunce. Zabořil zjizvenou tvář do svých dlaní a rozplakal se.

Ještě když přišla zima, silně v řeči zadrhával. Mistr Bylinář si ho nechal v léčebné komnatě a snažil se mu postupně vracet sílu ducha i těla.

Začínalo jaro, když ho mistr konečně propustil a poslal, aby ze všeho nejdříve složil slib věrnosti arcimágu Gensherovi – Ged tuto povinnost nemohl vykonat s ostatními ze Školy, když nový arcimág na Roke nastoupil.

Nikomu z jeho druhů nedovolili, aby ho během těch měsíců, kdy byl nemocen, navštívil, a teď, když se s nimi míjel, se někteří ptali druhých: „Kdo to je?“ Býval bezstarostný, silný a pohyboval se pružně. Dnes, ochromený bolestí, kráčel váhavě a se skloněnou hlavou, jejíž levá tvář zbělela jizvami, a vyhýbal se těm, kteří ho znali, i těm, pro něž byl cizí. Zamířil rovnou na nádvoří s fontánou. Tam, kde kdysi čekal na Nemmerleho, ho nyní čekal Gensher. Stejně jako jeho předchůdce byl i nový arcimág celý v bílém a jako většina lidí z ostrova Way a z Východních dálav měl tmavou pleť a zarputilý pohled zpod hustého obočí.

Ged poklekl a složil mu slib věrnosti a poslušnosti. Gensher chvíli mlčel.

„Vím, co jsi udělal,“ řekl posléze, „ale nevím, co jsi. Nemohu tvůj slib přijmout.“

Ged vstal a opřel se rukou o kmen mladého stromku za fontánou, aby neztratil rovnováhu. Slova dosud hledal jen s obtížemi. „Mám opustit Roke, můj pane?“

„Chceš Roke opustit?“

„Ne.“

„A co chceš?“

„Zůstat. Učit se. Zničit... to zlo...“

„To nedokázal ani Nemmerle. – Ne, nenechal bych tě z Roke odejít. Kromě moci zdejších mistrů a obrany, kterou má tento ostrov proti tvorům zla, tě nic nechrání. Kdybys odešel teď, to, co jsi vypustil, by tě ihned našlo, vstoupilo do tebe a posedlo tě. Nebyl bys člověk, ale *gebbeth*, loutka plnící vůli zlého stínu, který jsi vyvedl na sluneční světlo. Musíš zde zůstat, dokud nebudeš

dost silný a moudrý, aby ses mu ubránil – jestli to kdy dokážeš. I teď na tebe čeká. Můžeš si být jist, že na tebe čeká. Viděls ho ještě někdy od té noci?“

„Ve snech, pane...“ Po chvíli Ged pokračoval, v hlase mu zněla bolest i zahanbení. „Pane Genshere, nevím, co to bylo – to, co se zrodilo z kouzla a drásalo mě...“

„Nevím to ani já. Nemá jméno. Do vínku jsi dostal velkou moc a ty jsi ji použil špatně. Aniž jsi věděl, jak to ovlivní rovnováhu světla a stínu, života a smrti, dobra a zla, udělals kouzlo, které se ti vymklo z rukou. A dohnala tě k tomu pýcha a nenávist. Lze se divit, že výsledek tě zničil? Vyvolals ducha zemřelého, ale s ním přišla jedna ze sil neživota. Přišla nezvaně z míst, kde nejsou jména. Zlo – a tvým prostřednictvím bude páchat zlo. Moc, kterou jsi ji vyvolal, jí dává moc nad tebou – jste spojeni. Je to stín tvé domýšlivosti, stín tvé neznalosti, stín, který ty vrháš. Má stín jméno?“

Ged jen stál, pobledlý a vyčerpaný. „Raději jsem měl zemřít,“ uznal posléze.

„Kdo jsi, že tak soudíš, ty, za koho Nemmerle obětoval život? – Zde jsi v bezpečí. Budeš tu žít a pokračovat ve studiu. Říká se, že jsi bystrý. Pokračuj a dělej to, co máš. A dělej to dobře. Nic víc dělat nemůžeš.“

Těmi slovy Gensher skončil a najednou zmizel, jak to mágové dělávají. Fontána ve slunečním jasu poskakovala, a když se na ni Ged na chvíli zadíval a naslouchal jejímu hlasu, vzpomněl si na Nemmerleho. Tehdy se na tomto nádvoří cítil být slovem vyřčeným sluncem. Teď svoje řekla i tma, promluvila slovem, které nemohlo být nevyřčeno.

Odešel z nádvoří, zamířil do svého dřívějšího pokojíku v Jižní věži, který mu ponechali, aby tam bydlel sám. Když gong oznámil večeři, šel na ni, ale s ostatními u dlouhého stolu sotva promluvil, sotva se na ně podíval, a to i na ty, kteří ho přivítali nejlaskavěji. A tak ho za den dva všichni ponechali jeho samotě. Toužil po tom, aby byl sám, protože měl strach, že by zlo mohl vyslovit, nebo nevědomky vykonat.

Hrach ani Jaspis v budově nebyli, a Ged se na ně neptal. Chlapci, které vedl a nad které vynikal, ho už všichni předstihli, protože proležel tolik měsíců, a proto na jaře a v létě studoval s chlapci mladšími, než byl sám. Nezářil mezi nimi, neboť slova

každé formule, třeba jen nejjednoduššího kouzla k vyvolání iluze, se mu zdráhala splynout z jazyku a ruce se mu při kouzlení chvěly.

Na podzim měl opět odejít do Osamělé věže, aby se učil u mistra Jmenovače. Úkol, který ho kdysi děsil, teď přijal s úlevou, neboť toužil po tichu a časově náročném studiu, při němž se nedělají kouzla a nevyvolává moc, o níž věděl, že ji má stále v sobě.

Té noci před odchodem do Věže dostal návštěvu – příchozí měl na sobě hnědý cestovní plášť a v ruce dubovou hůl s železnou patkou. Při pohledu na tu čarodějnou hůl Ged vstal.

„Krahujče...“

Zvuk hlasu ho přiměl zvednout oči: příchozím byl Hrach. Stál tam, ztělesněná jistota jako vždy, jeho obhroublý černý obličej zestárnul, ale úsměv se nezměnil. Na rameni se mu krčilo zvířátko se strakatým kožíškem a jasnýma očkama.

„Celou tu dobu, kdy jsi byl nemocen, jsem ho měl u sebe a teď se s ním těžko loučím. A ještě těžší je pro mě loučit se s tebou, Krahujče. Ale jedu domů. Pojď, hoegu, tady máš svého pravého pána!“ Hrach poplácal otaka a postavil ho na zem. Ten se rozběhl a osadil se na Gedův slamník, suchým, hnědým jazykem tvaru lístku si začal čistit kožíšek. Hrach se zasmál, ale Ged se usmát nedokázal. Sklonil se, aby skryl svou tvář, a pohladil otaka.

„Myslel jsem, Hrachu, že nepřijdeš,“ řekl.

Nemyslel to jako výčitku, ale Hrach vysvětloval: „Nemohl jsem za tebou přijít. Mistr Bylinář to zakázal. A od zimy jsem byl u mistra v Háji, zamknutý. Nemohl jsem se dostat ven, dokud jsem si nevysloužil hůl. Poslouchej, až budeš také volný, přijeď do Východních dálav. Budu tě čekat. V městečkách je veselo, dost jídla i pití, a čarodějů si tam považují.“

„Volný...“ zamumlal Ged, mírně se zachvěl a pokusil se o úsměv.

Hrach na něho pohlédl, ale jinak než dříve – nikoliv méně láskyplně, avšak více jako čaroděj. Pak řekl vlídně: „Nezůstaneš na Roke navždycky!“

„Víš... napadlo mě, že bych třeba mohl jít pracovat k mistrovi do Věže, stát se jedním z těch, kteří hledají v knihách a ve hvězdách ztracená jména, abych... abych nenadělal ještě víc škody, když už ne nic dobrého...“

„Snad,“ řekl Hrach. „Nejsem prorok, ale to, co před tebou

vidím, nejsou komnaty a knihy, ale daleká moře, dračí ohně, věže měst a vůbec vše, co vidí sokol, když létá daleko a vysoko.“

„A za mnou – co vidíš za mnou?“ zeptal se Ged a při té otázce se vztyčil, takže čarosvětlo, které viselo nahoře mezi nimi, vrhlo na zeď za ním a na podlahu stín. Potom odvrátil obličej a se zadrháváním se zeptal: „Aspoň mi řekni, kam půjdeš a co budeš dělat?“

„Pojedu domů, za bratry a za sestřičkou, o které jsem ti vyprávěl. Když jsem odjížděl, byla ještě malá, a teď zanedlouho dostane svoje jméno – to by člověk neřekl! A pak si najdu práci jako čaroděj na některém z těch malých ostrůvků. Jak rád bych zůstal a povídal si s tebou, ale nejde to – moje loď odplouvá dnes večer a příliv už skončil. Krahujče, jestli tě někdy tvoje cesty zavedou na východ, zastav se u mě. A kdybys mě někdy potřeboval, pošli pro mě, zavolej moje jméno: Estarriol.“

Ged zvedl zjizvenou tvář a pohlédl příteli do očí. „Estarriole,“ řekl „mé jméno je Ged.“

Pak se beze slova rozloučili. Hrach se otočil, sestoupil po kamenném schodišti a opustil Roke.

Ged stál chvíli nehnutě jako člověk, který se dozvěděl velkou novinu a musí rozšířit svou duši, aby ji tam vměstnal. To, co dostal od Hracha, byl velký dar – poznání pravého jména.

Pravé jméno člověka nezná nikdo jiný než on sám a ten, kdo mu je dal. Později je může z vlastní vůle prozradit svému bratrovi, ženě nebo příteli, ale těch několik zasvěcených je nikdy nevysloví, když je na doslech někdo další. Před ostatními ho budou, stejně jako oni, oslovovat běžným jménem, přezdívkou – jako je třeba Krahujec a Hrach, nebo Ogion, což znamená Jedlová šiška. Když obyčejní lidé utajují své pravé jméno přede všemi kromě několika těch, které milují a kterým bezmezně důvěřují, o to spíš je musí utajovat lidé magie, protože jsou nebezpečnější a ohrozitelnější. Ten, kdo zná něčí jméno, ovládá také jeho život. A Ged, který si už přestával věřit, dostal teď dar, jaký může dát jen nejlepší přítel, dar na důkaz neochvějné, neotřesitelné důvěry.

Ged se posadil na slamník a nechal kouli čarosvětla vyhasnout – ta při pohasínání vydávala slabý pach bahenního plynu. Pohladil otaka, který se pohodlně natáhl a usnul mu na klíně, jako by nikdy jinde nespal. Ve Velkém domě vládlo ticho. Najednou si uvědomil, že je vlastně předvečer výročí jeho průchodu, slavnosti,

kdy mu dal Ogion jméno. Od té doby uplynuly čtyři roky. Vybavila se mu vzpomínka na chlad horského pramene, kterým kráčel nahý a bezejmenný, a na další průzračné tůně řeky Ar, kam rád chodíval plavat, na vesnici Deset Olší pod rozlehlými lesy na svazích hory, na ranní stíny v prašných vesnických ulicích, na oheň rozdmychávaný výdechy měchů v kovářské peci za zimního odpoledne i na provoněnou temnou chýši čarodějnice, v níž vzduch těžkl kouřem a splétáním kouzel. Už dlouho si na to všechno nevzpomněl. Až nyní, za noci, kdy dovršil sedmnácti let, se mu ty vzpomínky vybavily. Všechna ta léta a místa jeho krátkého, nevydařeného života mu prolétla myslí a znovu se spojila v jediný celek. Konečně po té dlouhé, hořké a promarněné době zase věděl, kdo je a kde je.

Nevěděl však, kudy se bude muset ubírat v letech příštích, a měl strach to vědět.

Příštího rána se vydal na cestu přes ostrov, otak mu seděl na rameni jako dřív. Tentokrát mu chůze k Osamělé věži netrvala dva, ale tři dny, a když spatřil cíl své cesty nad klokotajícím, syčícím mořem kolem severního mysu, sotva se držel na nohou. Ve Věži byla tma, jakou si pamatoval, a chlad, jak jej už jednou zažil. Kurremkarmerruk seděl na své vysoké stoličce a sepisoval seznamy jmen. Pohlédl na Geda, a aniž ho uvítal, řekl, jako by Ged od něho už jednou neodešel: „Jdi se vyspat. Unavenému to nemyslí. Zítra můžeš otevřít *Knihu předsevzetí tvůrců* a učit se jména, která v ní jsou.“

Na konci zimy se vrátil do Velkého domu. Potom se stal kouzelníkem a arcimág Gensher tentokrát jeho slib věrnosti přijal. Od té doby studoval vyšší umění a čáry, vyměnil umění iluzí za opravdovou magii a učil se, co musí znát, aby si vysloužil čarodějnou hůl. Potíže, které mu dělalo vyslovování kouzelných formulí, se postupem času vytratily a rukám se vrátila obratnost, ale už nikdy mu učení nešlo tak rychle jako kdysi – tak ho poznamenala ta drsná lekce strachu. Avšak žádná zlá znamení či jevy už ho neprovázely ani tehdy, když dělal velkokouzla tvoření a formování, která jsou nejnebezpečnější. Občas si říkal, zda ten stín, který vypustil, časem nezeslábl, nebo neunikl někam mimo svět, neboť se mu ve snech již nevracel. Ale v srdci cítil, že taková naděje je lichá.

Od mistrů a ze starodávných knih o moudrosti se dozvěděl vše

o bytostech, jako byl stín, který vypustil, ale nebylo toho moc. Knihy žádné takové stvoření nepopisovaly, ani se o něm přímo nezmiňovaly. V nejlepším případě nacházel tu a tam narážky na věc, která se mohla tvorovi ze stínů podobat. Nebyl to duch člověka, ani zplozenec Starých sil Země, i když se zdálo, že by s nimi mohl mít něco společného. V knize *O dracích*, kterou Ged pročetl velmi pozorně, je pověst o jednom dávném drakopánovi, nad kterým získala vládu jedna ze Starých sil, mluvící kámen, který se nacházel v nějaké vzdálené zemi na severu. „*Na příkaz kamene*," pravilo se v knize, „*promluvil, aby vyvolal z království mrtvých ducha zemřelého, ale vůle kamene jeho kouzlo pokřivila a s duchem zemřelého vyšla také jakási věc nepřivolaná, která ho zevnitř sežrala a v jeho podobě pak chodila a zabíjela lidi.*"

Kniha však neprozrazovala, co to bylo, ani jak příběh skončil. Mistři nevěděli, odkud takový stín mohl vzejít. Z neživota, usoudil arcimág; ze špatné strany světa, řekl mistr Proměnář; a mistr Povolávač řekl prostě: „Nevím." Povolávač často k nemocnému Gedovi přicházel a sedával u něho. Byl zamračený a vážný jako vždy, ale Ged věděl, jak je citlivý a měl ho rád. „Nevím. Mohu o tom říct pouze toto: vyvolat ho mohla jen velká moc, pravděpodobně jen jediná – jen jeden hlas – tvůj hlas. Ale co to znamená, nevím. Ty na to přijdeš. Musíš na to přijít, nebo zemřeš, a hůř než to..." Mluvil tiše a na Geda se díval vážnýma očima. „Jako chlapec sis myslel, že mág je ten, kdo může všechno. Já jsem si to kdysi taky myslel. Vlastně my všichni. Ale ve skutečnosti je to tak, že jak u člověka opravdová moc roste a jeho vědomosti se rozšiřují, cesta, kterou může jít, se stále více zužuje, až nakonec nemá na výběr a dělá jen a plně to, co *musí*..."

Poté, co Ged oslavil osmnáctý rok života, arcimág ho poslal za mistrem Skladebníkem. O tom, co se vyučuje v Imanentním háji, se celkem moc nemluví. Prý se tam nedělají kouzla, ale už to místo samotné je kouzelné. Stromy Háje jsou někdy vidět, někdy ne, a pokaždé nejsou na stejném místě a ve stejné části ostrova Roke. Říká se, že samotné stromy Háje jsou moudré. Mistr Skladebník prý tam vyučuje nejvyšší magii, a kdyby někdy stromy zahynuly, zanikla by i jeho moudrost, a pak by se zvedly vody a zaplavily ostrovy Zeměmoří, které před vznikem mýtů vyzvedl z hlubin Segoy, všechny ty země obývané lidmi a draky.

To vše jsou však pouze pověsti – čarodějové o nich nemluví.

Uplynuly měsíce, a když nadešel poslední jarní den, Ged se vrátil do Velkého domu, a vracel se, aniž měl nejmenší tušení, co mu řeknou, aby dělal dál. U dveří, které se otevírají na stezku vedoucí přes pole k Homoli, čekal starý muž, aby ho přivítal. Ged ho hned nepoznal, ale když se zamyslel, vzpomněl si, že je to ten, kdo mu před pěti lety, v den jeho příchodu na Roke, otevřel vchod do školy.

Stařec se usmál, pozdravil ho jménem a zeptal se: „Víš, kdo jsem?“

Až nyní si Ged uvědomil, že se vždy hovoří o Devítce mistrů z Roke, ale že on jich poznal pouze osm: Větroklíče, Ruku, Bylináře, Proměnáře, Povolávače, Jmenovače a Skladebníka. Do této chvíle měl dojem, že za devátého se považuje arcimág. Avšak když se volil nový arcimág, sešlo se k jeho volbě mistrů devět.

„Myslím, že jste mistr Dveřník,“ vyslovil dohad.

„Jsem. Vstup při svém příchodu na Roke sis vykoupil tím, že jsi uvedl své pravé jméno, Gede. Teď se z Roke vykoupíš na svobodu tím, že řekneš moje,“ usmál se Dveřník a čekal.

Ged jen stál a mlčel. Znal samozřejmě tisíc způsobů, postupů a prostředků, jak se zjišťují jména věcí a lidí – toto umění je součástí všeho, co se na Roke učí, protože bez něho by se magii dalo vykonat užitečného jen málo. Ale zjistit jméno mága nebo mistra je něco zcela jiného. Mágovo jméno je ukryto lépe než ryba v moři a střeženo pečlivěji než dračí doupě. Výzvědné kouzlo narazí na silnější kouzlo, důmyslná lest neuspěje, rafinované otázky zavedou rafinovanější odpovědi stranou a síla se zhoubně obrátí proti sobě samé.

„Necháváte mi jen úzký průchod, mistře,“ řekl Ged nakonec. „Asi se budu muset posadit do polí a postit, dokud nezhubnu natolik, abych se jím protáhl.“

„Čiň to, jak dlouho budeš chtít,“ pousmál se Dveřník.

Ged se tedy odebral k Thwilskému potoku, kde se na břehu posadil pod olši, otaka nechal seskočit na zem, aby si hrál ve vodě a lovil v blátivém břehu potoční raky. Den značně zestárnul, než se jasné slunce nachýlilo k obzoru – jaro už bylo v plném proudu. Okna Velkého domu se rozzářila jasem pochodní a čarosvětel, do thwilských ulic se vkradla tma. Nad střechami houkaly sovy a v šeru nad potokem poletovali netopýři, a Ged tam dosud seděl a přemýšlel, jak se má – silou, lstí nebo kouzlem – dozvědět

Dveřníkovo jméno. Čím více přemýšlel, tím méně nalézal ve všech čarodějských uměních, která se za pět let na Roke naučil, ten pravý způsob, který by mu pomohl takové tajemství z takového mága vymámit.

Lehl si do polí a spal pod hvězdami, otak se uhnízdil v jeho kapse. Když vyšlo slunce, zamířil s prázdným žaludkem ke dveřím a zaklepal. Dveřník otevřel.

„Mistře," začal Ged, „nejsem dost silný, abych se od vás dozvěděl vaše jméno silou, a nejsem dost chytrý, abych je z vás vymámil lstí. Spokojím se tedy s tím, že zde zůstanu a budu se dále učit, sloužit nebo dělat, co si budete přát – pokud byste mi ovšem neodpověděl pravdivě na jednu otázku."

„Ptej se."

„Jak se jmenujete?"

Dveřník se usmál a řekl, jak se jmenuje – Ged jeho jméno zopakoval a naposledy vstoupil do Velkého domu. Když z něj později vyšel, měl na sobě těžký tmavomodrý plášť, dar obce Dolní Torning, kam měl namířeno, protože tam potřebovali čaroděje, a v ruce držel hůl, dlouhou, jak byl vysoký sám, a vyřezanou z tisového dřeva a okovanou bronzem. Dveřník se s ním rozloučil, otevřel mu zadní dveře, ty z rohoviny a slonoviny, a Ged se ubíral thwilskými ulicemi k lodi, která na něj čekala na třpytivé ranní hladině.

5

PENDORSKÝ DRAK

Západně od Roke, mezi dvěma velkými zeměmi Hosk a Ensmer, leží Devadesát ostrovů. Nejblíž k Roke je Serd, nejdále Seppish – ten leží téměř až v Pelnském moři. Zda jejich skutečně devadesát, je provždy otevřená otázka, protože budete-li počítat pouze ostrovy s prameny sladké vody, zjistíte jich kolem sedmdesáti, a když zahrnete každou skálu, napočítáte jich na stovku, a stejně se nedopočítáte – to když příliv vystřídá odliv, nebo naopak.

Průplavy mezi ostrovy jsou úzké a v nich jinak mírný odliv a příliv Vnitřního moře s vlnami tříštícími se a měnícími směr snižuje a zvedá hladinu natolik, že tam, kde byly za přílivu tři ostrovy, může být po odlivu jeden. Kvůli tomuto nebezpečí umí každé dítě veslovat, sotva co začne chodit, a má svou malou veslici. Místní hospodyňky jezdí v loďkách na šálek skřípincového čaje k sousedům přes průliv, obchodníci vyvolávají své zboží v rytmu záběrů vesel. Tam všechny cesty vedou po slané vodě a přehrazují je jen sítě natažené přes úžiny od domu k domu, do kterých se chytají malé rybky zvané vířnatky, jejichž tuk je

bohatstvím Devadesáti ostrovů. Mostů je tam málo, velká města žádná. Na každém z ostrovů, které se po deseti až dvaceti sdružují do obcí, je spousta usedlostí a rybářských domků. Jednou z takových obcí v nejzápadnějším cípu je Dolní Torning, z něhož není výhled na Vnitřní moře, ale na širý oceán, opuštěnou oblast Archipelu, kde se nachází jen draky zpustošený ostrov Pendor a za ním bezútěšné vody Západních dálav.

Na nového obecního čaroděje tam čekal opravený dům. Stál na pahorku mezi zelenými poli ječmene, chráněný před západními větry hájem kývovníků, nyní obsypaných červenými květy. Ze dveří mohl člověk vidět další doškové střechy, háje a zahrady a další ostrovy se střechami, poli a pahorky a mezi nimi spoustu klikatících se třpytivých mořských průlivů. Dům to byl prostý, bez oken a s hliněnou podlahou, ale i tak lepší než ten, ve kterém se Ged narodil.

Představitelé Dolního Torningu, pohlížející na čaroděje z Roke s posvátnou bázní, se mu za prostotu domu omlouvali. „Nemáme tady stavební kámen," vysvětloval jeden. „Žádný z nás není bohatý, ale nikdo nehladoví," řekl druhý. A třetí dodal: „Když nic víc, bude aspoň suchý, o pokrytí střechy jsem se sám postaral, pane." Pro Geda byl ten dům stejně dobrý jako nějaký palác. Ze srdce představitelům obce poděkoval, a pak se všech osmnáct rozjelo domů, každý na vlastní veslici na domovský ostrov, aby pověděli rybářům a hospodyním, že nový čaroděj je zvláštní, nehezký mladík, který toho moc nenamluví, ale hovoří upřímně a bez pýchy.

Gedovo první čarodějské působiště ho celkem k žádné hrdosti neopravňovalo. Čarodějové vzdělaní na Roke zpravidla odcházeli do velkých měst a hradů sloužit urozeným pánům, kteří jim projevovali velkou úctu. Místním rybářům by za normálních okolností stačila čarodějnice nebo obyčejný kouzelník – potřebovali jen očarovat rybářské sítě, zazpívat nad novými loděmi a léčit lidi a zvířata z nemocí. Ale stalo se, že pendorský drak nakladl před lety vejce, a dnes má údajně v pobořených věžích pendorských mořepánů doupata devět draků, kteří vláčí svá šupinatá břicha po mramorových schodištích a rozbitých chodbách. Až na tom pustém ostrově za pár let dospějí, hlad je donutí vzlétnout a shánět se po potravě. Čtyři už byli spatřeni nad jihozápadním pobřežím Hosku – zatím neslétli, jen se dívali po

ohradách s ovcemi, chlévech a vesnicích. Dračí hlad se probouzí pomalu, ale zahání těžce. Proto představitelé Dolního Torningu zaslali na Roke prosbu o čaroděje, který by jejich obyvatele ochránil před nebezpečím číhajícím za západním obzorem, a arcimág uznal, že jejich obava je odůvodněná.

„Nečeká tě tam pohodlný život," řekl arcimág Gedovi v den, kdy ho povýšil na čaroděje, „ani sláva, bohatství, a možná ani nebezpečí. Pojedeš?"

„Pojedu," odpověděl Ged, nejen z poslušnosti. Po té noci na rokeské Homoli zanevřel na slávu a okázalost tak silně, jak po nich kdysi toužil. O své síle stále pochyboval a obával se podrobit svou moc zkoušce. Avšak řeči o dracích v něm probudily značnou zvědavost. Na Gontu se draci neobjevili již po mnoho staletí a k Roke žádný nepřiletěl tak blízko, aby ho někdo ucítil, zahlédl nebo dostihl kouzlem, takže i tam se vyskytovali jen v bájích a písních – zpívalo se o nich, ale nikdo je nespatřil. Ged se ve Škole naučil o dracích vše, co se naučit mohl, ale číst o dracích je něco jiného, než se s nimi setkat. Zde se nabízela příležitost, proto upřímně odpověděl: „Pojedu."

Arcimág Gensher přikývl, ale nepřestal se tvářit zachmuřeně. „Pověz mi," pronesl konečně, „bojíš se opustit Roke, nebo chceš odjet?"

„Obojí, můj pane."

Gensher znovu přikývl. „Nevím, jestli dělám správně, když tě ze zdejšího bezpečí pouštím," pronesl zvučným, hlubokým hlasem. „Tvou cestu nevidím, tone ve tmě. A na severu existuje nějaká moc, něco, co tě může zničit – ale co to je a kde to je, jestli v tvé minulosti, nebo někde na cestě, kudy půjdeš, to ti nepovím: na všem leží stín. – Když přijeli z Dolního Torningu, hned jsem pomyslel na tebe, protože se mi to zapadlé místo zdá být bezpečné. Tam bys mohl mít čas nabrat sílu. Ale nevím, jestli je pro tebe nějaké místo bezpečné a kam tvá cesta vede. Nechci tě posílat do tmy..."

Od počátku připadal Gedovi ten dům pod rozkvetlými stromy jako docela příjemné místo. Žil tam, často vyhlížel k západu a sluch školeného čaroděje měl neustále naladěn na zvuk šupinatých křídel – ale žádný drak nepřilétal. Rybařil na svém molu a staral se o zahrádku. Celé dny seděl venku na letním vzduchu pod kývovníky a hloubal nad stránkami, řádky a slovy knih o

moudrosti, které si přivezl z Roke, zatímco otak spal vedle něj, nebo lovil myši v lese trav a sedmikrásek. A kdykoliv ho lidé z Dolního Torningu požádali, posloužil jako léčitel nebo počasník. Ani ho nenapadlo, že by se čaroděj měl za podobné prosté úkony stydět, neboť jako čarodějnické dítě vyrůstal mezi chudšími lidmi, než byli tito. Obraceli se na něj zřídka, neboť z něj měli strach, částečně proto, že byl čaroděj z ostrova Moudrých a částečně pro jeho zamlklost a zjizvenou tvář. Přes své mládí měl v sobě cosi, co lidi v jeho přítomnosti zneklidňovalo.

A přece si našel přítele, loďaře, který bydlel na sousedním ostrově směrem na východ. Jmenoval se Pechvarry. Poprvé se setkali na jeho molu, kde se Ged zastavil, aby se podíval, jak usazuje stěžeň malé plachetnice. Ten zvedl k čarodějovi oči, usmál se a řekl: „A měsíční práce je téměř u konce. Řekl bych, že vy byste to možná zvládl za minutu, co, pane?“

„Možná,“ řekl Ged. „Ale za další minutu by se nejspíš potopila, kdybych kouzlo neudržoval. Ale kdybyste chtěl...“ Zarazil se.

„Co, pane?“

„Hmm, loďka je to krásná. Nepotřebuje nic. Ale kdybyste chtěl, mohl bych ji očarovat vázacím kouzlem, aby déle vydržela bez porušení, a hledacím kouzlem, které by jí pomáhalo nacházet cestu z moře domů.“

Mluvil váhavě, protože nechtěl řemeslníka urazit, ale Pechvarrymu se rozzářila tvář: „Ta loďka je pro syna, pane, a kdybyste ji očaroval, jak říkáte, byla by to velká laskavost a důkaz přátelství.“ Vylezl na molo, uchopil Geda za ruku a poděkoval mu.

Od té doby se při práci scházeli častěji. Ged splétal své kouzelnické umění s Pechvarryho rukodělnou dovedností při opravování a stavění lodí a na oplátku se od něj dozvídal, jak se Loď staví, a také jak se ovládá, bez pomoci magie, umění obyčejného plachtění bylo totiž na Roke čímsi nedotknutelným. Ged, Pechvarry a jeho synek Ioeth spolu často vyjížděli do průlivů a lagun, plachtili nebo veslovali v některé z lodí, až byl z Geda hotový námořník, a přátelství mezi ním a Pechvarrym se upevnilo.

Koncem podzimu loďařův syn onemocněl. Matka poslala pro čarodějku z ostrova Tesk, která se vyznala v léčení a den dva se zdálo, že je všechno v pořádku. Pak najednou uprostřed bouřlivé noci zabušil Pechvarry na Gedovy dveře a prosil ho, aby mu zachránil chlapce. Ged s ním usedl do loďky, a co nejrychleji

veslovali deštěm a tmou k loďařovu domku. Uvnitř ležel chlapec na slamníku, matka mlčky schoulená vedle něho, a čarodějka dělala kouř z kořene korlíku a zpívala Nagský popěvek, což byla nejlepší léčba, jakou znala. „Pane čaroděj, podle té horečky myslím, že je to rudá horkost a dítě dnes v noci zemře," pošeptala Gedovi.

Když Ged poklekl a položil na chlapce ruku, napadlo ho totéž – a ruce zase odtáhl. Za poslední měsíce své vleklé nemoci se od mistra Bylináře naučil mnoho z léčitelské moudrosti, jejíž první a poslední pravidlo znělo: „Hoj rány, uzdravuj nemoci, ale umírající duši nech odejít."

Matka si jeho pohybu všimla, pochopila jeho smysl a v zoufalství hlasitě vykřikla. Pechvarry se k ní naklonil a řekl: „Pan Krahujec ho zachrání, ženo. Nemusíš brečet! Už přišel. Dokáže to."

Když Ged slyšel matčin nářek a viděl, jak mu Pechvarry důvěřuje, pochopil, že je nemůže zklamat. Zapochyboval o diagnóze nemoci a řekl si, že by se chlapec možná dal zachránit, kdyby se podařilo srazit horečku. „Udělám, co je v mých silách, Pechvarry," řekl.

Rozhodl se a vykoupal chlapce ve studené dešťové vodě, kterou přinesli z čerstvého deště z venku, a začal odříkávat jednu z formulí pro zmírnění horečky. Kouzlo nezapůsobilo, ani trochu nepomohlo. Najednou se ho zmocnil pocit, že mu chlapec umírá v náručí.

Okamžitě soustředil svou sílu, a aniž pomyslel na sebe, poslal svou duši za duší chlapce, aby ji přivedla zpátky. Zvolal chlapcovo jméno: „Ioethe!" Zdálo se mu, že vnitřním sluchem zaslechl slabou odpověď, proto pokračoval a ještě jednou zavolal. Pak chlapce spatřil, jak daleko před ním rychle sbíhá po temném svahu, úbočí nějakého obrovského kopce. Nic se neozývalo. Hvězdy, které svítily nad kopcem, nikdy dřív neviděl, a přesto znal jména souhvězdí: Snop, Dveře, Obraceč, Strom. Byly to hvězdy, které nezapadají, které nikdy nevyblednou příchodem dne. Na cestě za umírajícím chlapcem zašel příliš daleko.

Když si to uvědomil, zjistil, že je na temném svahu sám. A že je obtížné se obrátit, velmi obtížné.

Pomalu se mu to podařilo. Zvolna přesunul jednu nohu k prvnímu kroku zpátky do svahu, potom druhou. Postupoval za

krokem, každý s přemáháním. A každý byl těžší než ten předchozí. Hvězdy stály na místě. Vzduch se ani nepohnul nad vyprahlou svažitou krajinou. V celé té obrovské říši tmy se pohyboval jedině on, pomalu stoupal. Dorazil na vrchol kopce a spatřil tam nízkou kamennou zídku. A za ní čekající Stín.

Nepodobal se člověku, ani zvířeti. Byl beztvarý, stěží spatřitelný a něco mu sděloval šepotem beze slov, když se k němu natahoval. Stín stál na straně života, on na straně smrti.

Musí buď sestoupit z kopce do pustin a měst mrtvých bez světel, nebo přeskočit zídku zpět do života, kde na něj čeká to beztvaré zlo.

V ruce držel svou rituální hůl, tu teď vysoko pozvedl. S tím pohybem do něj vstoupila síla. A když se chystal skočit přes kamennou zídku přímo na Stín, hůl najednou vzplála bílým, v tom šeru oslepujícím světlem. Skočil, cítil, jak se snáší, a víc už neviděl.

Z pohledu Pechvarryho, jeho ženy a čarodějky se stalo toto: Mladý čaroděj se uprostřed zaříkadla zarazil a chvíli dítě nehnutě držel. Potom malého Ioetha lehce položil na slamník, postavil se a zůstal mlčky stát s holí v ruce. Najednou zvedl hůl do výše, ta vzplála bílým ohněm, jako by v ruce svíral šíp blesku, a všechno, co se v chatrči nacházelo, v záblesku ohně jaksi divně nadskočilo. Když se vzpamatovali z oslnění, spatřili, že se mladík choulí na hliněné podlaze vedle slamníku, na kterém ležel mrtvý chlapec.

Pechvarry měl dojem, že čaroděj je mrtvý také. Vyvedlo ho to zcela z míry, jeho žena jen vzlykala. Čarodějka však z doslechu věděla něco o magii a o cestách, po kterých se skutečný čaroděj může ubírat, a postarala se o to, aby s Gedem, studeným a ležícím jako bez života, nezacházeli jako s mrtvým, ale jako s někým, kdo je nemocný nebo v transu. Převezli ho domů, a stařena u něj zůstala, aby dávala pozor, jestli jen spí a probudí se, nebo jestli usnul navěky.

Malý otak se ukryl v krovech domu jako pokaždé, když přišel někdo cizí. Zůstával tam, zatímco do stěn bušil déšť, oheň vyhasl, a jak noc pomalu stárla, stařena u krbu začala dřímat. Pak slezl dolů a připlížil se ke Gedovi, který ležel strnule natažený na posteli a nehýbal se. Svým suchým, listově hnědým jazýčkem mu začal lízat ruce a zápěstí, dlouho a vytrvale. Skrčil se mu u hlavy a lízal mu spánky, zjizvené tváře a zlehka i jeho zavřené oči. A ten

lehký dotek Geda pozvolna přivedl k vědomí. Probudil se a nevěděl, kde byl, kde je a co znamená to okolní šero – světlo rozbřesku přicházející na svět. Pak se otak svinul do klubíčka u jeho ramene, jak měl ve zvyku, a usnul.

Když se Ged později k té noci v myšlenkách vracel, pochopil, že kdyby se ho nikdo nedotýkal, když tam bez ducha ležel, kdyby ho nikdo nějakým způsobem nepřivolal zpátky, byl by možná ztracený nadobro. Byla to jen němá instinktivní moudrost zvířete, které olizuje poraněného druha, aby mu ulevilo, ale Ged v ní spatřoval určitou příbuznost s jeho vlastní mocí, něco, co sahá do takové hloubky jako magie. Od těch dob věřil, že moudrý je ten, kdo se nestraní ostatních živých bytostí, ať jsou obdařeny řečí či nikoliv, a v pozdějších letech věnoval mnoho úsilí tomu, aby se naučil, co se dá v tichu naučit z očí zvířat, z letu ptáků, z majestátných pohybů stromů.

Poprvé ve zdraví přežil ten přechod a návrat, který může při vědomí dokázat jen čaroděj a který ani pro největšího mága není bez rizika. Vrátil se však do žalu a strachu – žalu kvůli příteli Pechvarrymu a strachu kvůli sobě samému. Teď už chápal, proč se arcimág zdráhal poslat ho pryč a co i jemu, mágovi mistrů, zatemnilo a zakrylo pohled do jeho budoucnosti. Protože to, co ho čekalo, byla tma samotná, to bezejmenné něco, bytost, která nepatřila do tohoto světa, Stín, který vypustil či stvořil. A který na něho dlouhé roky čekal u hraniční zdi mezi smrtí a životem, aby ho konečně našel. Teď půjde po jeho stopě, bude se snažit k němu přiblížit, vstřebat do sebe jeho sílu, vysát z něj život a odít se jeho kůží.

Brzy poté se mu ta bytost zjevila ve snu v podobě medvěda bez hlavy a bez tváře. Zdálo se mu, že tápavě chodí kolem stěn domu a hledá dveře. Takový sen neměl od chvíle, kdy se uzdravil z ran, které mu ta bytost způsobila. Probudil se, prochladlý a slabý, jizvy na tvářích a ramenou se mu stahovaly a pálily bolestí.

Nastaly zlé časy. Když se mu o Stínu zdálo, nebo o něm jenom přemýšlel, vždy pocítil stejnou chladnou hrůzu. Smysly a síly ho opouštěly – byl jako otupený, pomatený. Vyčítal si, že je zbabělý, ale nepomohlo to. Hledal nějakou ochranu, ale nic takového neexistovalo – ta bytost nebyla živá, nebyl to duch, neměla jméno, neměla nic než to, co jí sám dal: strašlivou sílu vymykající se zákonům sluncem osvětleného světa. Věděl jen to, že ji k sobě

přitahuje, a protože je jeho dílem, bude se snažit jeho prostřednictvím konat svou vůli. Ale nevěděl, v jaké podobě může přijít, když nijak určitě nevypadá, ani jak a kdy přijde.

Kolem svého domu a kolem ostrova, na němž žil, vytvořil z kouzel silné bariéry, jaké jen dokázal. Takové hradby z kouzelných formulí je však třeba neustále obnovovat – brzy pochopil, že kdyby vydával veškerou svou sílu na tuto obranu, nebyl by ostrovanům k ničemu. Co by nadělal, koho by si vybral ze dvou nepřátel, kdyby z Pendoru přiletěl drak?

Znovu měl sen, ale tentokrát se v něm dostal Stín až do domu, ode dveří se k němu natahoval tmou a šeptal slova, nesrozumitelná slova. S hrůzou procitl a vyčaroval do vzduchu planoucí čarosvětlo, kterým si posvítil do každého koutu v domku, dokud se nepřesvědčil, že nic cizího nikde není. Potom naskládal dřevo na uhlíky v ohništi a seděl v záři ohně a naslouchal, jak podzimní vítr hraje v doškové střeše a skučí ve velkých, holých stromech nad ní. Přemýšlel dlouho. V srdci mu ožil starý hněv. Nedokáže déle snášet to bezmocné čekání, vysedávání na ostrůvku, kdy vyslovuje zbytečné uzamykací a strážní formule. Z té pasti však nebylo možno uprchnout jen tak – to by znamenalo porušit slib daný ostrovanům a nechat je napospas dračí hrozbě, bez ochrany. Zbývalo jediné.

Příštího rána zašel mezi rybáře na hlavní kotviště Dolního Torningu, a až našel starostu ostrova, řekl mu: „Musím odtud odjet. Jsem v nebezpečí a tím ohrožuji i vás. Musím odjet. Proto vás žádám o svolení, abych mohl jet na Pendor a vypořádat se s draky. Tím můj úkol skončí a budu moci odjet bez závazků. A jestli neuspěji, neuspěl bych ani tehdy, až sem přiletí – bude tedy lepší, když se to pozná hned než později.“

Starosta na něj upřel oči, brada mu poklesla. „Ale pane Krahujče, tam je devět draků!“

„Osm je údajně ještě mladých.“

„Ale ten starý...“

„Říkám vám, že musím odtud. Žádám vás o povolení odjet a zbavit vás dračí hrozby, pokud se mi to podaří.“

„Jak si přejete, pane,“ souhlasil starosta sklíčeně. Všichni, kteří naslouchali, si pomysleli, že jejich mladý čaroděj je blázen, nebo hazardér, a se smutným výrazem v obličeji se dívali, jak odjíždí. Předpokládali, že už o něm nikdy neuslyší. Někteří se nechávali

slyšet, že chce stejně jenom proplout kolem Hosku zpět do Vnitřního moře a nechat je v bryndě. Jiní, mezi nimi Pechvarry, zastávali názor, že se zbláznil a že hledá smrt.

Po dobu čtyř lidských generací se všechny lodě držely takového kursu, který je vedl co nejdál od břehů ostrova Pendor. Žádný mág tam nezamířil, aby se s drakem utkal, neboť ostrov neležel na žádné z frekventovaných mořských tras a jeho pány byli piráti, otrokáři a válečníci, které nenáviděli všichni obyvatelé západní části Zeměmoří. Z tohoto důvodu nikdo nepomstil pána Pendoru, když na něj a jeho muže, kteří právě hodovali ve věži, přiletěl od západu drak, spálil je plameny ze své tlamy a všechny ječící obyvatele města nahnal do moře. Pendor tak bez pomsty připadl drakovi, se všemi kostmi, věžemi a klenoty nakradenými dávno zemřelým velmožům z ostrovů Peln a Hosk.

To všechno, a nejen to, Ged věděl, po celou dobu na Dolním Torningu to měl na paměti a o všem, co se kdy o dracích dozvěděl, znovu a znovu přemýšlel. Když vedl svou loďku na západ – bez veslování a bez využití mořeplaveckých dovedností, které ho naučil Pechvarry – plul jako čaroděj s čarovětrem v plachtě a očarovaným kýlem a přídí a vyhlížel, kdy se nad lemu moře objeví mrtvý ostrov. Velice spěchal, a proto využíval čarovítr, protože toho, co ho pronásledovalo, se bál víc než nebezpečí před sebou. Avšak jak den ubýval, jeho netrpělivost změnila strach na jakousi radostnou divokost. Vždyť tomuto nebezpečí se vystavoval dobrovolně a čím blíž k němu byl, tím si byl jistější, že aspoň pro tentokrát, možná hodinu před smrtí, je svobodný. Stín neměl odvahu ho následovat do dračích spárů. Po šedivém moři běžely vlny s bílými hřebínky, nad hlavou hnal severní vítr šedé mraky. S čerstvým čarovětrem v zádech plul na západ, až doplul na dohled pendorských útesů, ztichlých ulic města a spálených, pobořených věží.

U vjezdu do přístavu, mělké srpkovité zátoky, nechal čarovítr opadnout a loďku zastavil, a ta ležela a houpala se na vlnách. Potom draka vyzval: „Uchvatiteli Pendoru, vyjdi a braň svůj poklad!“

Jeho hlas se ztrácel v rachotu vln narážejících na popelavý břeh, ale draci mají dobrý sluch. Zanedlouho se jeden jako obrovský černý netopýr s tenkými křídly a ostnatými zády vznesl z nějaké ruiny bez střechy ve městě, zakroužil v severním větru a zamířil ke

Gedovi. Při pohledu na tvora, který byl pro jeho krajany legendou, se mu zachvělo srdce, ale rozesmál se a zakřičel: „Leť vyřídit starému, ať přijde, ty vzdušný červe!“

Byl to jeden z mladých draků, nakladených před lety dračicí ze Západních dálav, která, jak prý to dračice dělávají, nechala po sobě hromadu velkých kožnatých vajec v některé pobořené, slunné komnatě ve věži, a zase odletěla, nechala na starém pendorském drakovi, aby se postaral o mladé, až jako zkázonosné ještěrky vylezou ze skořápek.

Mladý drak neodpověděl. Na svůj druh nebyl velký, měl délku asi jako čtyřicetiveslice, a s ohledem na rozpětí svých černých blanitých křídel vypadal tenký jako červ. Nedospěl ještě, ani hlasem, ani dračí vychytralostí. Přiletěl přímo k rozhoupané loďce s Gedem, a jak se střemhlav snášel, rozevřel svou dlouhou zubatou tlamu – Gedovi pak stačilo jednou krátkou formulí mu pevně svázat křídla a údy a takto ho poslat v plném letu jako padající kámen do vody. A šedé moře se nad ním zavřelo.

Od paty nejvyšší věže se vznesli dva draci, stejní jako ten první. A stejně jako on se přihnali rovnou ke Gedovi, který je stejným způsobem chytil, srazil a utopil. A to ještě ani nezvedl čarodějskou hůl.

Po chvíli k němu z ostrova vzlétli tři. Jeden z nich byl mnohem větší a z tlamy mu šlehaly klikaté plameny ohně. Dva s chřestěním křídel letěli k němu, ale ten větší ho velmi rychle obletěl zezadu, aby ho i s loďkou spálil svým ohnivým dechem. Žádné vázací kouzlo by nespoutalo všechny tři, neboť dva přilétali ze severu a jeden z jihu. V okamžiku, kdy si to uvědomil, udělal kouzlo proměny a mezi dvěma nádechy se vznesl ze své loďky v podobě draka.

S rozepjatými širokými křídly a vytasenými drápy se čelně střetl s těmi dvěma, zničil je ohněm a obrátil se k třetímu, který byl větší než on a také vyzbrojený ohněm. Utkali se ve větru nad šedými vlnami, kousali se, střemhlav padali a vrhali se na sebe, až kouř vířící kolem nich žhnul rudě září z jejich ohnivých tlam. Ged se znenadání prudce vznesl, drak ho pronásledoval pod ním. V tom drak-Ged roztáhl křídla, zastavil se a jako jestřáb se s vysunutými drápy vrhl dolů, udeřil a táhl svého protivníka za krk a za bok dolů. Černá křídla sebou tloukla ve smrtelném zápase a hustá černá dračí krev odkapávala do moře. Pendorský drak se vyškubl a

nízkým, nejistým letem odplachtil na ostrov, kde se skryl, zalezl do nějaké studny či jeskyně v rozbořeném městě.

Okamžitě se Ged vrátil do své podoby a na svoje místo v člunu, neboť zůstávat v dračí podobě déle, než vyžadovala nutnost, bylo velice nebezpečné. Ruce měl zčernalé horkou dračí krví a na hlavě stopu po sežehnutí ohněm, ale to teď nebylo důležité. Čekal jen tak dlouho, dokud nepopadl dech, a zvolal: „Šest jsem zahlédl, pět zabil, o devíti se povídá: vylezte, červi!“

Na ostrově se dlouho nic nepohnulo, neozval se žádný hlas, jen vlny hlasitě bily o břeh. Potom si Ged všiml, že nejvyšší věž pomalu mění tvar, že se na jedné straně vydouvá, jako by jí vyrůstala ruka. Měl strach z dračích kouzel, neboť staří draci jsou velmi mocní a zrádní, pokud jde o magii podobnou i nepodobnou magii lidí. O chvíli později pochopil, že ho nešálí dračí kouzlo, ale jeho vlastní oči. To, co pokládal za část věže, byla bedra pendorského draka, který se narovnával a pomalu vztyčoval.

Když se vztyčil celý, jeho šupinatá hlava s korunkou ostnů a trojklaným jazykem sahala vysoko nad vrchol pobořené věže a jeho přední nohy s paťáty spočívaly v kamínčích města pod ním. Měl šedočerné šupiny, které zachytávaly sluneční světlo jako rozlomený kámen. Štíhlostí připomínal chrta a mohutností horu. Ged na něj užasle zíral. Žádná pověst, žádná píseň ho nemohla na takový pohled připravit. Málem se drakovi podíval do očí a byl chycen, neboť člověk se do dračích očí dívat nemůže. Uhnul očima před tím olejově zeleným pohledem, který ho probodával, a zvedl před sebe hůl, jež teď vypadala nepatrně jako větvička.

„Osm synů jsem měl, čarodějíčku,“ pravil drak nevlídným hlasem. „Pět je mrtvých, šestý umírá. Můj poklad nezískáš, když je pobiješ.“

„Nestojím o tvůj poklad.“

Z drakových nozder zasyčel žlutý kouř: to se drak zasmál.

„Nechtěl bys přijít na břeh a neprohlédl si ho, čarodějíčku? Stojí za podívání.“

„Ne, draku.“ Drakům je vlastní vítr a oheň, neradi bojují nad mořem. Prozatím to byla Gedova výhoda a on si ji ponechával, i když teď už ten pruh vody mezi ním a těmi obrovskými šedými paťáty na moc velkou výhodu nevypadal.

Bylo těžké se do těch pozorných zelených očí nepodívat.

„Jsi velmi mladý čaroděj,“ řekl drak. „Nevěděl jsem, že lidé

přicházejí k moci tak mladí.“ Mluvil stejně jako Ged starořečí, neboť ta je stále ještě jazykem draků. Když mluví starořečí člověk, musí mluvit pravdu, avšak pro draky to neplatí. Je to jejich řeč a oni v ní umí lhát, překrucovat pravdivá slova ve vylhané závěry, chytat neopatrného posluchače do bludiště zrcadlových slov, z nichž každé pravdu odráží, ale žádné nikam nevede. Takové varování slyšel Ged často, proto když drak mluvil, poslouchal nedůvěřivě, připraven o všem pochybovat. Avšak ta slova se zdála být obyčejná a jasná. „Přišels proto, abys mě požádal o pomoc, čarodějíčku?“

„Ne, draku.“

„A přitom bych ti pomoci mohl. Brzy budeš potřebovat pomoc proti tomu, co tě pronásleduje ve tmě.“

Ged se nezmohl ani na slovo.

„Co tě pronásleduje? Řekni mi, jak se to jmenuje?“

„Kdybych to mohl pojmenovat...“ Ged se zarazil.

Nad drakovou dlouhou hlavou zavířil žlutý kouř z nozder, dvou ohnivých jam.

„Kdybys to mohl pojmenovat, možná bys to ovládl, možná, čarodějíčku. Třeba bych ti řekl, jak se to jmenuje, až to uvidím zblízka. A ono to přijde blízko, když na mém ostrově počkáš. Bude tě následovat, ať půjdeš kamkoliv. Jestli nechceš, aby se k tobě přiblížilo, musíš prchat a prchat, bez zastávky prchat. A stejně ti bude v patách. Chtěl bys znát jméno?“

Ged se znovu odmlčel. Netušil, jak se drak dozvěděl o Stínu, který vypustil, ani jak může znát jeho jméno. Arcimág řekl, že ten Stín jméno nemá. Ale draci mají svoji moudrost a jejich rod je starší než lidský. Jen několik lidí dokáže uhodnout, co drak ví a jak na to přišel – těmi několika jsou drakopáni. Ged věděl s jistotou pouze to, že i kdyby drak mluvil pravdu, i kdyby mu mohl prozradit povahu a jméno Stínu a tím mu nad ním dát moc – přes to všechno, jestli mluvil pravdu, činil tak jen pro svůj vlastní prospěch.

„Stává se zřídka, že draci prokazují lidem službu,“ řekl Ged posléze.

„Ale stává se často, že si kočka s myší hraje, než ji zabije.“

„Nepřišel jsem, abych si s někým hrál, nebo aby si někdo hrál se mnou. Přišel jsem ti učinit výhodnou nabídku.“

Špička drakova ocasu, ostrá jako meč, ale pětinásobně dlouhá,

se jako štíří žihadlo vysunula přes jeho obrovská záda, nad věž. Pak drak popuzeně pronesl: „Já se nikdy nedohaduji. Já beru. Můžeš mi snad nabídnout něco takového, co si nemůžu vzít, kdy se mi zlíbí?“

„Bezpečí. Tvoje bezpečí. Přísahej, že nikdy nepoletíš na východ od Pendoru, a já ti odpřísáhnu, že ti neublížím.“

Drak vydal hrdelní, skřípavý zvuk připomínající rachot vzdálené laviny, kamení padající mezi horami. Na jeho trojklaném jazyku poskakovaly plameny. Vztyčil se ještě výš, překlenul trosky. „Ty mi nabízíš bezpečí? Ty mi hrozíš? Čím?“

„Tvým jménem, Jevaude.“

Gedovi se při vyslovení toho jména hlas chvěl, ale vyslovil je zřetelně a hlasitě. Při jeho zvuku starý drak znehybněl, stala se z něho socha. Uplynula minuta, druhá, a pak se Ged stojící v rozhoupané loďce usmál. Úspěch celé výpravy i svůj život vsadil na dohad vyvozený ze starých příběhů o dračí moudrosti, se kterými se seznámil na Roke, dohad, že pendorský drak není nikdo jiný než ten, jenž v dobách Elfarran a Morreda zpustošil západ Osskilu a byl odtud vyhnán čarodějem Eltem, znalým jmen. Dohad se potvrdil.

„Stojíme proti sobě, Jevaude. Ty máš svou sílu, já mám tvé jméno. Dohodneme se?“

Drak stále neodpovídal.

Mnoho let se roztahoval na ostrově, kde se v prachu mezi cihlami a kostmi povalovala zlatá zbroj a smaragdy, kde se díval, jak si jeho ještěrkovitá mláďata hrají mezi rozpadajícími se domy a zkoušejí na skalách svá křídla, kde dlouho spával na slunci, neprobuzený hlasem nebo plachtou. Zestárl. Teď měl potíže, aby se pohnul, aby čelil tomuto mladému mágovi, tomuto křehkému nepříteli, při pohledu na jehož hůl on, starý drak, couvnul.

„Můžeš si vybrat devět kamenů z mého pokladu,“ řekl nakonec. Hlas mezi jeho dlouhými čelistmi syčel a skučel. „Těch nejlepších – vyber si. Potom běž!“

„Nechci tvé kameny, Jevaude.“

„Kam se poděla lidská hamižnost? V dávných dobách lidé na severu milovali zářivé kameny... já vím, co chceš, čaroději. Také já ti mohu nabídnout bezpečí, protože vím, co tě může zachránit. Vím, co jediné tě může zachránit. Jde ti v patách hrůza. Řeknu ti, jak se jmenuje.“

Gedovi poskočilo srdce. Sevřel hůl a zůstal stát stejně nehybně jako drak. Na okamžik se musel bránit té náhlé, překvapivé naději.

Nepřišel se sem dohadovat o svůj život. Jen jednu věc mohl od draka žádat, jen jedinou. Vzdal se své naděje a udělal to, co udělat musel.

„O to tě nežádám, Jevaude."

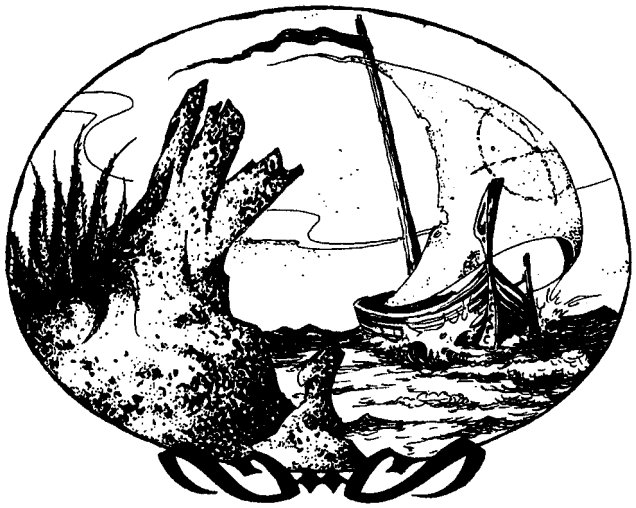
Když vyslovoval drakovo jméno, bylo to, jako by toho obrovského tvora držel na lehkém, tenkém obojku a utahoval mu ho kolem krku. V pohledu, který na něj drak upíral, cítil dávnou zlomyslnost a znalost lidí – díval se na jeho jako ocel pevné drápy, každý dlouhý jako lidské předloktí, na jeho kůži tvrdou jako kámen a na vyhasínající oheň v jeho hrdle. A obojek se neustále utahoval.

Znovu promluvil: „Jevaude! Přísahej při svém jménu, že ty ani tvoji synové nikdy nepřiletíte do Archipelu."

Znenadání prudce a hlasitě vyšlehly z dračí tlamy plameny. „Přísahám při svém jménu!"

Pak se nad ostrovem rozhostilo ticho a Jevaud sklonil svou mohutnou hlavu.

Když ji opět zvedl a rozhlédl se, čaroděj tam už nebyl a z plachty loďky se stala jen bílá skvrnka na vlnách daleko na východě, která mířila k ostrovům Vnitřního moře oplývajícím bohatstvím. Potom se vztekle vztyčil, křečovitým stahem těla rozbořil věž a tloukl křídly rozpínajícími se přes celou šířku zpustošeného města. Přísaha ho však zavazovala, a od té doby už nikdy do Archipelu nepřiletěl.

6

PRONÁSLEDOVANÝ

Jakmile Pendor zmizel pod linií moře za ním, Ged s pohledem upřeným k východu cítil, jak se do jeho srdce opět vkrádá strach ze Stínu. Ten přechod od konkrétního nebezpečí v podobě draka k té beztvaré, neurčité hrůze byl krutý. Nechal čarovítr utichnout a plul jen se skutečným větrem. Teď už pospíchat nemusel. Nevěděl, co si má počít dál. Musí prchat, jak řekl drak. Ale kam? Na Roke, napadlo ho, protože jedině tam měl ochranu a mohl se poradit s moudrými mistry.

Dříve však musel ještě jednou na Dolní Torning, aby vyprávěl představeným, co se stalo. Když se rozneslo, že se za pět dnů po svém odjezdu vrátil, přiveslovali a přiběhli, a nejen oni, ale i polovina obyvatel obce, nahrnuli se kolem něj, civěli a naslouchali. Pověděl jim, jak se vše událo, a někdo poznamenal: „Kdo však viděl ten zázrak, zabíjené a zaháněné draky? Co když...“

„Mlč!“ utrhl se na něj starosta, protože stejně jako většina ostatních věděl, že čaroděj může pravdu říct skrytě, nebo si ji může

nechat pro sebe, ale když už něco řekne, je to tak, jak řekl. V tom je jeho moudrost. Nejdřív se divili, pak začali chápat, že se už nemusejí bát, a začali se radovat. Nahrnuli se kolem čaroděje a žadonili, aby jim příběh vyprávěl ještě jednou.

Přijížděli další ostrované a chtěli, aby vyprávěl od začátku. A než nastal soumrak, vyprávět už nemusel. Dokázali to za něho, a lépe. Vesničtí pěvci jeho příběh přizpůsobili jedné staré melodii a zpívali ho jako *Píseň o Krahujci*. Vatry hořely nejen na ostrovech Dolního Torningu, ale i v obcích na východ a na jih. Rybáři tu novinu na sebe pokřikovali z lodi na loď a šířili ji z jednoho ostrova na druhý. Zlo je zažehnáno, draci z Pendoru už nikdy nepřiletí!

Ta noc, ta jediná noc přinesla radost i Gedovi. Žádný stín se k němu nemohl přiblížit, proniknout jasem ohňů díkůvzdání, které hořely na každém pahorku, na každé pláži, a lidmi, kteří v tanci poskakovali kolem něho, smáli se, pěli na něj chválu a mávali loučemi, až vítr odnášel do bouřlivé podzimní noci husté, krátce zářící roje jisker.

Na druhý den potkal Pechvarryho, který mu řekl: „Nevěděl jsem, pane, že jste tak mocný.“ Z jeho slov zněla obava z toho, že byl tak smělý a spřátelil se s Gedem, ale i výčitka – Ged sice zabil draky, ale nezachránil jeho dítě. Pak se Geda znovu zmocnil ten neklid a netrpělivost, které ho vyhnaly na Pendor a nyní znovu přivedly na Dolní Torning. A proto přesto, že vesničané by si ho tam nejraději nechali a do smrti ho opěvovali a chlubili se jím, nazítří opustil dům na kopci. A opustil jej bez zavazadel, jen s knihami, holí a s otakem na rameni.

Jel ve veslici se dvěma mladými rybáři, kteří si považovali za čest, že ho mohou vézt. Proplouvali mezi plavidly, která se tísnila v průlivech východní části Devadesáti ostrovů, pod okny a balkóny domů vyklánějících se nad vodu, kolem nábřeží Neshe, deštivých pastvin Dromganu, páchnoucích kůlen olejoven na Gethu, a zpráva o jeho činu je předbíhala. Lidé na něho hvízdali *Píseň o Krahujci*, předháněli se v nabídkách, aby u nich přespal a vyprávěl jim svůj příběh s draky. Když konečně dorazili na Serd, kapitán, kterého požádal o převoz na Roke, se jen uklonil: „Je to pocta pro mne a čest pro mou loď!“

Tak se Ged s Devadesáti ostrovy rozloučil. Jakmile však loď vyplula ze serdského Vnitřního přístavu a vytáhla svou plachtu,

zvedl se proti ní silný vítr od východu. To bylo podivné, protože jasná zimní obloha toho rána slibovala poklidné počasí. Ze Serdu na Roke je jen třicet mil, proto pokračovali v plavbě. Ta loď, stejně jako většina obchodních lodí ve Vnitřním moři, nebyla velká a měla po celé své délce plachtu, která se při protivětru dala natáčet, a kapitán byl zkušený mořeplavec, hrdý na svoje umění. Za křižování k severu a jihu se probíjeli východním směrem. Vítr, který se stáčel a foukal tak prudce, že lodi hrozilo převrhnutí, přinesl mraky a déšť.

„Pane Krahujče," obrátil se kapitán na mladého čaroděje stojícího na čestném místě na zádi vedle něho, který nemohl stát patřičně důstojně v tom větru a dešti pronikajícím mokrem až na kůži, „pane Krahujče, nemohl byste ten vítr oslovit?"

„Jak jsme daleko od Roke?"

„Jsme za polovinou cesty. Ale za poslední hodinu jsme se nedostali ani o kousek dál."

Ged k větru promluvil, ten se poněkud ztišil, a chvíli pluli docela dobře. Pak se ale od jihu přihnaly se sykotem poryvy větru, které je znovu zahnaly zpátky. Nebesa se otevřela a mračna se divoce valila, až kapitán v hněvu vykřikl: „Ta bláznivá vichřice přichází ze všech stran najednou! Tímto počasím nás může provézt jedině čarovítr, pane."

Ged se zatvářil mrzutě, ale protože členové posádky a loď se dostali do nebezpečí kvůli němu, opřel do plachty čarovítr – loď se okamžitě začala prodírat přímo na východ a kapitán se opět tvářil o něco radostněji. Přestože Ged kouzlo udržoval, čarovítr postupně slábl, až loď zůstala stát na vlnách s plachtou ochablou, kolem zuřila vichřice a bušil déšť. Potom s úderem hromu přišel další poryv, loď sebou cukla a poskočila na sever jako vyplašená kočka.

Ged se chytil podpěry, protože loď se silně naklonila na bok, a vykřikl: „Otočte zpátky k Serdu, kapitáne!"

Kapitán zaklel a zakřičel, že neotočí. „Čaroděj na palubě, já – nejlepší mořeplavec v branži, tohle – nejlepší loď, jakou jsem kdy měl – a obrátit?"

Pak, když se loď opět natočila, jako by ji vítr popadl za kýl, a kapitán se také musel chytit břevna, aby nespadl přes palubu, Ged na něho zvolal: „Vysaďte mě na Serdu, pak poplujete, kam budete chtít. Ten vítr nevane proti vaší lodi, ale proti mně."

„Proti vám, čaroději z Roke?"

„Nikdy jste neslyšel o rokeském větru, kapitáne?“

„Ano, to je ten, který odhání od ostrova Moudrých zlé síly. Ale co to má společného s vámi, krotitelem draků?“

„To je mezi mnou a mým Stínem,“ odpověděl Ged stručně jako čaroděj. A když pak rychle, se stálým větrem v zádech a pod vyjasňující se oblohou, pluli zpátky k Serdu, neřekl už víc.

Když na Serdu odcházel od nábřeží, cítil v srdci tíhu a strach. Dny se s přicházející zimou zkracovaly, a brzy padl soumrak. To byla doba, kdy Gedův neklid vždycky sílil. Teď mu jako hrozba připadal každý záhyb ulice. Musel se přemáhat, aby se stále neohlížel přes rameno, jestli ho něco nesleduje. Zašel do serdského Mořského domu, kde se cestovatelé a obchodníci mohou na náklady obce slušně najíst a vyspat v dlouhém trámovém sále – taková je pohostinnost vzkvétajících ostrovů Vnitřního moře.

Schoval si kousek masa od večeře, u ohniště vylákal ze záhybů kapuce otaka, který se tam celý den choulil, a hlazením a šeptáním se snažil přimět ho k jídlu. „Hoegu, hoegu, maličký, tichoučký...“ Ale otak si nic nevzal a ukryl se mu do kapsy. Podle toho, jak nejistě a zaraženě se otak choval, a podle vzhledu tmy v koutech té velké místnosti poznal, že Stín je nablízku.

Tady ho nikdo neznal – zde se scházejí cestovatelé z jiných ostrovů, kteří *Píseň o Krahujci* ani neslyšeli. Nikdo se s ním nebavil. Posléze si vybral jeden slamník, ulehl, ale po celou noc v tom trámovém sále mezi cizinci ležel s očima otevřenýma. Celou noc se snažil zvolit si cestu, vymyslet, kudy se ubírat dál, co dělat, avšak každou možnost, každý plán hatilo tušení zhouby. Na každé cestě, po níž by se mohl ubírat, ležel Stín. Jen na té na Roke nikoliv, a tam nemohl, v tom mu bránilo předivo ze starokouzel, které chránilo ostrov před ohrožením. To, že se proti němu zvedl rokeský vítr, dokazovalo, že jeho pronásledovatel musí být velice blízko.

Ta bytost neměla tělo, sluneční světlo ji oslepovalo, pocházela z říše, která nezná světlo, prostor a čas. Za dne a na sluncem ozářených mořích světa se musela pohybovat velice nejistě, a viditelný tvar nabývala jen ve tmě a ve snech. Dosud nezískala hmotu, ani bytost, která by ji na slunci zviditelnila – tak to stojí ve *Slavných činech Hodeových*: „Svítání dává zrod veškeré zemi a všem mořím, ze stínu vynáší tvar, sen zahání do království tmy.“ Ale kdyby Stín Geda někdy dostihl, vysál by z něj sílu a oloupil ho

o hmotu, teplo a život jeho těla i vůli, která jeho tělo ovládá.

To byla ta zhouba, kterou viděl ležet před sebou na každé cestě. A věděl, že by na ni mohl být sveden, neboť Stín se stával silnější, čím víc se blížil, a nyní mohl mít dost síly, aby pro své záměry využil zlé síly a zla lidí – a ukazoval mu falešná znamení, nebo mluvil cizím hlasem. Třeba právě v jednom z těch, kteří zde spí v tom či onom koutě, ta zlá bytost číhá, třeba si našla zázemí v čísi černé duši a v ní právě teď čeká, pozoruje ho a živí se jeho slabostí, nejistotou a strachem.

Nedokázal to snést. Musí dát na náhodu a uprchnout, kam ho zanese. Při prvním chladném náznaku rozbřesku vstal a pod blednoucími hvězdami pospíchal na serdské nábřeží, rozhodnut nasednout na první loď, která ho vezme. Jedna z galér, na kterou právě nakládali vířnatkový olej, měla za úsvitu vyplout do havnorského Velkého přístavu, a Ged požádal kapitána, aby ho na ni vzal. Čarodějská hůl je propustkou a cestovným na většině lodí. Ochotně ho vzali na palubu a během hodiny vypluli. S prvními záběry čtyřiceti dlouhých vesel se Gedovi zlepšila nálada – údery bubnu udávající tempo mu zněly jako nádherná hudba.

Nevěděl však, co bude v Havnoru dělat a kam zamíří odtud. Na sever, nebo jiným směrem, to bylo jedno. Sám byl Seveřan, a snad najde nějakou loď, která by ho vzala z Havnoru na Gont, kde by mohl navštívit Ogiona. Nebo by mohl najít loď, která jezdí hluboko do Dálav, tak daleko, aby ho Stín ztratil a přestal pronásledovat. To vše byly jen neurčité představy, nic z toho mu neurčovalo, kudy se musí dát. Jen to, že musí prchat...

Do druhého západu slunce přeneslo čtyřicet vesel loď přes sto padesát mil zimního moře. Připluli do přístavu u Orrimy na východním pobřeží velké země Hosk, neboť obchodní galéry Vnitřního moře se drží pobřeží, a jak jen to jde, zůstávají na noc v přístavech. Protože bylo ještě světlo, Ged se vydal na břeh a zadumaně, bez cíle se toulal svažitými ulicemi přístavního města.

Orrimy je staré město, postavené převážně z kamení a cihel a chráněné před zločinnými pány vnitrozemí ostrova Hosk hradbou, skladiště v přístavu jsou jako pevnosti, kupecké domy mají věže a jsou opevněné. Gedovi, toulajícímu se ulicemi, připadala ta masivní sídla jako opony, za nimiž leží prázdná tma, a lidé, kteří ho míjeli, zabraní do svých starostí, mu připomínali němé, lidské stíny. Při západu slunce se vrátil na nábřeží, ale i tam, v

rozptýleném rudém světle a ve večerním větru, mu moře i zem připadaly šeré a němé.

„Kam máte namířeno, pane čaroději?“

Tak ho najednou pozdravil kdosi za zády. Když se otočil, spatřil šedě oděného muže s holí z těžkého dřeva, která nebyla čarodějskou holí. Cizincovu tvář stínila před narudlým světlem kápě, ale Ged cítil, jak se mu do očí zabodává pohledem. Couvl a pozvedl mezi sebe a cizince svou tisovou hůl.

„Čeho se bojíte?“ zeptal se muž klidně.

„Toho, co jde za mnou.“

„Ano? Ale já nejsem váš stín.“

Ged zmlkl. Samozřejmě věděl, že tento muž, ať už je to kdokoliv, nepředstavuje to, čeho se bojí: Stín, ducha, ani gebbetha. V tom nevlídném tichu a šeru, které se na svět snesly, zněl jeho hlas s určitou důvěryhodností. Teď si kápi stáhl. Měl podivnou, zjizvenou hlavu bez vlasů a vrásčitou tvář. I když se mu z hlasu neozýval věk, měl vzhled starého člověka.

„Neznám vás,“ řekl muž v šedém, „a přece si myslím, že se možná nesetkáváme náhodou. Slyšel jsem kdysi pověst o mladém, zjizveném muži, který se temnotou prodral k velkému panství, dokonce až ke královskému trůnu. Nevím, jestli se ten příběh týká vás. Ale řeknu vám jedno: potřebujete-li meč pro boj se stíny, jděte na Terrenonský dvůr. Hůl z tisového dřeva vám stačit nebude.“

V Gedově mysli při těch slovech zápasila naděje s nedůvěrou. Čaroděj brzy pochopí, že jen málo jeho setkání je věcí náhody, ať už ve jménu dobra či zla.

„Ve které zemi je Terrenonský dvůr?“

„Na Osskilu.“

Při zvuku toho jména si Ged, při zkratu paměti, na okamžik vybavil obraz černého havrana na zelené trávě, který na něj úkosem pohlíží okem jako leštěný drahokam a promlouvá – slova se však neevokovala.

„Jméno té země má v sobě cosi temného,“ řekl Ged a zpříma se na muže v šedém podíval, snažil se odhadnout, co je zač. Něco v jeho způsobech naznačovalo, že by to mohl být kouzelník, nebo dokonce čaroděj, a třebaže promlouval na Geda troufale, vypadal nějak sešle, téměř nemocně, jako vězeň nebo otrok.

„Jste z Roke,“ prohlásil. „Čarodějové z Roke dávají jiným mágům, než je ta jejich, jména s nádechem temna.“

„Kdo jste?“

„Cestující. Nákupčí z Osskilu. Jsem tu za obchodem,“ řekl muž v šedém. Když se ho Ged na víc nezeptal, tiše mu popřál dobrou noc a odešel po schodech ulice vedoucí nad přístaviště.

Ged se obrátil, váhal, zda má tomu znamení přikládat nějaký význam, a pohlédl k severu. Rudá záře na kopcích a na větrném moři rychle pohasínala. Přišel šedý soumrak a jemu v patách se blížila noc.

Náhle se rozhodl, proběhl mezi moly k rybáři, který skládal sítě ve své loďce, a oslovil ho: „Nevíte o nějaké lodi v tomto přístavu, která má namířeno na sever – na Semel nebo Enlad?“

„Támhlencta veslice je z Osskilu, možná staví i na Enladu.“

Stejně rychle přiběhl Ged k velké lodi, na kterou rybář ukázal, šedesátiveslici štíhlé jako had, s vyřezávanou a lasturami vykládanou vysokou prohnutou přídí a červeně natřenými kryty veslových průvlaků, připravené k plavbě, s celou posádkou na palubě. Ged vyhledal kapitána a požádal ho o převoz na Osskil.

„Můžete zaplatit?“

„Umím trochu ovládat větry.“

„Sám jsem počasník. Nemáte co dát? Nemáte peníze?“

Představení Dolního Torningu Gedovi zaplatili, jak nejlépe mohli, tedy kousky slonoviny, které používají obchodníci v Archipelu. Vzal si jich jen deset, přestože mu chtěli dát víc. Ty teď nabídl Osskilánci, ale ten zavrtěl hlavou.

„Takové náhražky my nepoužíváme. Jestli nemáte čím zaplatit, nemám pro vás na palubě místo.“

„Nepotřebujete paže? Vesloval jsem na galéře.“

„To ano, chybí nám dva muži. Najděte si lavici,“ kývl kapitán a přestal si ho všímat.

A tak Ged uložil svou hůl a vak s knihami pod veslařskou lavici a na deset krutých zimních dní se stal veslařem na severské lodi. Z Orrimy vypluli za svítání, a Ged si toho dne myslel, že takovou práci nemůže vydržet. Levou ruku měl po starých zraněních poněkud strnulou v rameni, a veškeré to veslování v průplavech kolem Dolního Torningu ho nemohlo připravit na nemilosrdné, neustálé záběry dlouhého vesla galéry v rytmu bubnu. Každá směna u vesel trvala dvě až tři hodiny, pak na lavice usedla druhá skupina veslařů, ale čas na odpočinek se zdál být dost dlouhý jen na to, aby Gedovi všechny svaly ztuhly. A pak musel zpátky k

veslům. Druhý den to bylo ještě horší, ale poté dřině přivykl a šlo mu to docela dobře.

Mezi posádkou nevládl ten přátelský duch, jakého byl svědkem na palubě *Stínu* při své první plavbě na Roke. Posádky andrádských a gontských lodí tvoří pracovní týmy usilující o společný prospěch, ale osskilští obchodníci používají otroky a nevolníky, nebo si muže k veslování najímají a platí jim malými zlatými mincemi. Zlato je na Osskilu ve vážnosti. Ale ani tam, ani mezi draky, kteří je rovněž vysoce cení, není zdrojem dobrého přátelství. Jelikož polovinu posádky tvořili nevolníci, k práci donucovaní, lodními důstojníky byli otrokáři, krutí otrokáři. Jejich knuty nikdy nedopadly na záda veslařů, kteří pracovali za peníze nebo za převoz, ale v posádce, kde jedni jsou bičováni a druzí ne, se přátelství nedaří.

Gedovi spoluveslaři mluvili mezi sebou jen málo, a s Gedem ještě méně. Většinou pocházeli z Osskilu, nepoužívali hardský jazyk Archipelu, ale svoje nářečí. Byli to drsní chlapi, měli světlou pleť, černé převislé kníry a dlouhé, zplihlé vlasy. Gedovi mezi sebou říkali Kelub, rudý. Věděli, že je čaroděj, ale nechovali se k němu uctivě, spíš s obezřelou zlomyslností. A jemu do přátelení nebylo. I na lavici, v zajetí neúprosného rytmu záběrů, jako jeden veslař mezi šedesáti na lodi ženoucí se pustým šedým mořem, si připadal nechráněný, bezbranný. Když za soumraku zajížděli do podivných přístavů a on uléhal k spánku ve svém plášti zcela vyčerpaný, zdály se mu sny, z nichž se probouzel a znovu do nich upadal – zlých snů, které si po probuzení nedokázal vybavit, přestože měl pocit, že nějak souvisejí s lodí a s muži na palubě, a tak žádnému z nich nedůvěřoval.

Všichni osskilští svobodníci nosili na boku dlouhý nůž. Jednoho dne, když se jeho veslařská směna věnovala poslednímu jídlu, se jeden z mužů Geda zeptal: „Kelube, jsi otrok, nebo křivopřísežník?“

„Ani jedno!“

„Tak proč nenosíš nůž? Máš z boje strach?“ řekl ten muž, Skiorh, uštěpačně.

„Ne.“

„To za tebe bojuje ten tvůj čoklík?“

„Otak,“ řekl druhý, který poslouchal. „To není pes, ale otak.“ A dodal něco osskilsky, po čem se Skiorh zamračil a odvrátil. Ve

chvíli, kdy se otáčel, si Ged všiml v jeho obličeji změny, jako by se mu zkroutily a rozplihly rysy, jako by ho na okamžik něco změnilo, využilo a podívalo se jeho očima úkosem na Geda. Když však o chvilku později spatřil jeho tvář zepředu a ta vypadala jako dřív, řekl si, že to, co viděl, byl jen odraz jeho vlastního strachu a hrůzy v očích někoho jiného. Ale když tu noc kotvili v přístavu na Esenu, zdál se mu sen, kterým procházel Skiorh. Po této příhodě se Ged Skiorhovi co nejvíce vyhýbal a zdálo se, že i Skiorh se ho straní. Víc už spolu nepromluvili.

Sněhem korunované hory Havnoru, rozostřené mlhami začínající zimy, zmizely na jihu za nimi. Proveslovali ústím Éjského moře, v němž kdysi utopili Elfarran, a kolem Enladu. Dva dny se zdrželi v přístavu Berila ve Slonovinovém Městě, nad jehož zátokou se na západě bělá bájný Enlad. Ve všech přístavech, do nichž vpluli, zůstávala posádka na palubě, a nesměla na pevninu ani vkročit. Když pak vyšlo rudé slunce, vyjeli s lodí na Osskilské moře, do severovýchodních větrů, které nerušeně vanou z plání Severních dálav, kde už žádné ostrovy nejsou. Bezpečně převezli náklad přes to kruté moře a druhého dne po vyplutí z Berily dorazili do přístavu Neshum, obchodního střediska východního Osskilu.

Ged spatřil před sebou nízké pobřeží bičované deštivým větrem, šedivé město hrbící se za dlouhými kamennými vlnolamy, které chrání přístav, a za městem holé kopce pod sněhem zčernalou oblohou. Zajeli daleko od slunce Vnitřního moře.

Přístavní dělníci neshumského Mořského cechu přišli na palubu vykládat náklad – zlato, stříbro, klenoty, jemné hedvábí a gobelíny z jihu, samé vzácné zboží, jaké osskilští páni hromadí – a svobodníci byli propuštěni. Ged jednoho z nich zastavil, aby se zeptal na cestu – až dosud mu nedůvěra, kterou k nim všem cítil, bránila vyslovit, kam má namířeno, ale teď, když byl na souši, sám v cizí zemi, musel požádat o radu. Muž netrpělivě odsekl, že neví, a šel dál, ale ozval se Skiorh, který ho zaslechl. „Terrenonský dvůr? Na Keksemtských blatech. Jdu tím směrem.“

Skiorha by si Ged za společníka nikdy nevybral, ale neznal jazyk, ani cestu, a proto neměl na vybranou. Co však na tom záleží? řekl si, nepřišel sem z vlastní vůle. Byl sem zaveden a teď je štván dál. Přetáhl si kapuci přes hlavu, uchopil hůl a vak a následoval Osskilánce ulicemi města a vzhůru do zasněžených

kopců. Otaka na rameni nenesl. Ten, jak měl za chladného počasí ve zvyku, se schoval do kapsy kabátu z ovčí kůže, který měl Ged pod pláštěm. Kopce přešly do pustých slatin, které se vlnily, kam až oko dohlédlo. Šli mlčky, a ticho leželo na celé krajině.

„Jak ještě daleko?“ zepta1 se Ged, když ušli několik mil, aniž by v některém směru zahlédl vesnici nebo stavení, a uvědomil si, že s sebou nemají nic k jídlu. Skiorh na okamžik otočil hlavu, povytáhl kápi a řekl: „Moc ne.“

Měl odpornou tvář, bledou, drsnou a krutou, ale Ged se ho nebál – mohl se jen obávat toho, kam ho Skiorh vede. Přikývl, a ubírali se dál. Cesta, po které šli, byla jedinou jizvou v pustině pokryté tenkou vrstvou sněhu a bezlistými keři. Občas ji křížily, nebo se od ní oddělovaly jiné pěšiny. Nyní, když kouř neshumských komínů zmizel v houstnoucím odpoledním šeru za kopci, nebylo nikde nic, podle čeho by se dalo usoudit, kam jdou a odkud přišli. Jen vítr vanul stále od východu. Po několika hodinách chůze se Gedovi zazdálo, že daleko v kopcích na severozápadě, kam směřovali, zahlédl proti obloze drobný vryp, bílý jako zub. Ale světla krátkého dne ubývalo, a když se cesta znovu zvedla, nedokázal rozpoznat, zda je to věž, nebo snad strom o nic určitěji.

Ukázal tím směrem a zeptal se. „Tam jdeme?“

Skiorh neodpověděl. Vlekl se dál, zachumlaný do hrubého pláště se špičatou osskilskou kápí z kožešiny. Ged kráčel vedle něj. Šli už dlouho a monotónní tempo chůze spolu s únavou z dlouhých perných dní a nocí na lodi ho ukolébaly. Začínal mít pocit, že se bude navěky ubírat vedle té bytosti tou tichou, tmavnoucí krajinou. Kráčel s otupenou opatrností a pozorností jako v dlouhém, předlouhém snu a bez cíle.

Otak v jeho kapse se pohnul, neklidně, jako by se ho dotkl pocit neurčitého strachu. Ged se přiměl, aby pronesl nahlas: „Začíná se stmívat a za chvíli bude sněžit. Jak ještě daleko, Skiorhu?“

Po chvíli mlčení jeho společník znovu odpověděl: „Moc ne.“

Avšak jeho hlas, chraptivý a bezertý, nezněl jako hlas člověka, spíše jako zvuk zvířete, které se snaží promluvit.

Ged se zastavil. V pozdním, soumračném světle se kol dokola táhly jen pusté kopce. Vzduchem tu a tam vířily vločky padajícího sněhu. „Skiorhu!“ vykřikl, a jeho společník se zastavil a otočil – pod špičatou kápí nebyla žádná tvář.

Dříve než Ged stačil vyslovit kouzelnou formuli, nebo povolat sílu, pronesl gebbeth chraptivě: „Gede!“

Mladík se proto nemohl transformovat, zůstal zablokován ve své pravé podobě, stál před gebbethem bezbranný. A v cizí zemi, kde neznal nikoho, kde neznal nic, co by na jeho zavolání reagovalo, nemohl ani přivolat pomoc. Stál tam sám a mezi ním a jeho nepřítelem nebylo nic než tisová hůl, kterou držel v pravé ruce.

Bytost, která strávila Skiorhovy myšlenky a ovládla jeho svaly, přiměla teď jeho tělo udělat výpad ke Gedovi a tápavě k němu zvednout ruce. Geda se zmocnila hrůza. Rozmáchl se a se zasvištěním udeřil holí do kápě zahalující tvář. Pod prudkým úderem se kápě i plášť promáčkly až k zemi, jako by v nich nebylo nic než vzduch, a potom pleskavě a svíjivě znovu nabyly původní tvary. Gebbeth nemá hmotné tělo – to je stráveno – má jen něco jako slupku zformovanou něčím nehmotným do podoby člověka, neskutečné tělo obepínající stín, který je skutečný. Stín sebou škubl a zavlnil se, jako by se do něj opřel vítr, rozevřel náruč a přistoupil ke Gedovi – chtěl se ho zmocnit jako tehdy na rokeské Homoli. Kdyby se mu to podařilo, odvrhl by Skiorhovu slupku, vnikl by do Geda, strávil ho zevnitř a ovládl – po ničem jiném také netoužil.

Ged jej znovu udeřil svou těžkou, nyní kouřící holí a odrazil, ale gebbeth se opět zvedl – Ged jej znovu udeřil, a pak musel upustit hůl, která doutnala, hořela a pálila ho do ruky. Couvl, ale vzápětí se rychle otočil a dal na útěk.

Prchal ze všech sil, a gebbeth se držel o krok za ním – nedokázal ho předběhnout, ale ani na něho neztrácel. Ged se neohlížel. Běžel, utíkal dál tou rovinatou, zšeřelou krajinou, kde nebylo kam se skrýt. Chraptivým a hvízdavým hlasem gebbeth na něj znovu zvolal jeho pravým jménem, ale už prve mu odebral čarodějskou moc a nad jeho tělesnou silou žádnou moc neměl a nemohl ho zastavit. Ged běžel dál.

Noc kolem pronásledovatele a pronásledovaného zhoustla a sníh zavál stezku – Ged nevěděl, kudy vede. Tep mu bušil v očích, v hrdle ho pálil dech, nyní už vlastně neutíkal, spíš klopýtavě vrávoral vpřed. A neúnavný pronásledovatel, jako by mu docházely síly stejně rychle, klopýtal těsně za ním. Šeptem a mumlavě začal na něj něco volat, a Ged si uvědomil, že mu ten

šepot zněl celý život v uších, těsně pod prahem vjemu, a že až nyní mu rozumí: musíš se podrobit, musíš se vzdát, musíš zastavit. Přesto se s největším sebezapřením přinutil prodírat vpřed, ze všech sil zdolávat dlouhý, bíle poprášený svah.

Najednou se mu zazdálo, že před sebou vidí světlo a že odněkud shora slyší slabé volání: „Pojď! Pojď!“

Pokusil se odpovědět, ale hlas mu selhal. Neurčité světlo nabylo na jasu – vycházelo z brány přímo před ním. Stěny neviděl, jen nějaký osvětlený vchod. Při tom pohledu se zarazil – a v tom mu gebbeth chňapl po plášti, hmátl vedle něho, jak se ho snažil zezadu chytit. Se zbývajícími silami skočil do toho tlumeně osvětleného vchodu. Chtěl se otočit, aby dveře za sebou a před gebbethem zavřel, ale neudržel se na nohou. Zavrávoral, a jak hmatal po opoře, před očima se mu točila a blýskala světla. Pak pocítil, že padá – a že ho v pádu někdo zachytil. Ale to už z naprostého vyčerpání omdlel.

7

LET SOKOLA

Ged se probudil, ale zůstal dlouho ležet – uvědomoval si jen to, jak je příjemné se probudit, neboť nečekal, že se ještě někdy probudí, a jak je velmi příjemné vidět světlo, to obyčejné, štědré denní světlo kolem sebe. Měl pocit, jako by se na tom světle vznášel, nebo jako by ho nesla loďka po stojaté vodě. Posléze zjistil, že leží v posteli, v takové posteli, v jaké nikdy v životě nespal. Postel tvořil rám spočívající na čtyřech nohách a matrace ve formě velkých hedvábných obalů s prachovým peřím, které byly důvodem, proč si připadal, jako by se vznášel. Nad postelí visel karmínový baldachýn proti průvanu. Na dvou stranách byl závěs podkasaný, a Ged vyhlédl do místnosti s kamennou podlahou a kamennými zdmi. Třemi vysokými okny spatřil blata, holá a hnědá, tu a tam s políčky sněhu, ozářená mdlým zimním sluncem. Místnost musela být vysoko nad zemí, neboť z ní byl výhled na velký kus okolní krajiny.

Když se posadil a saténová přikrývka s péřovou výplní z něj sklouzla, zjistil, že má na sobě hedvábnou tuniku ze stříbřitého

sukna jako nějaký velmož. Na židli u postele na něho čekaly boty z jemné kůže a plášť lemovaný kožešinou pelawi. Chvíli seděl, tiše a zmámeně jako z očarování, pak se postavil a sáhl po holi. Žádná hůl tam však nebyla.

Na pravé ruce, byť ošetřené hojivou mastí a zavázané, měl dlaň a prsty popálené. Až teď si uvědomil, jak ta ruka bolí – a jak má rozbolavělé celé tělo.

Opět chvíli stál nehnutě. Potom zašeptal, sotva slyšitelně a jen s malou nadějí: „Hoegu... hoegu...“ Ten věrný, milý tvoreček zde také nebyl, ten mlčenlivý průvodce, který ho vyvedl z říše smrti. Měl ho s sebou včera v noci, když utíkal? A bylo to včera v noci, nebo už před mnoha nocemi? Nevěděl. Vzpomínky měl neurčité a zastřené – gebbeth a hořící hůl, útěk, šepot, brána. Nic z toho si nevybavoval jasně. Ještě jednou zašeptal jméno svého čtyřnohého přítele, i když odpověď neočekával, a do očí mu vstoupily slzy.

Někde v dálce zazněl zvonek, a druhý se sladce rozcinkal snad přímo ve vedlejší místnosti. Za Gedem, na druhém konci jeho komnaty, se otevřely dveře a vešla žena. „Buď vítán, Krahujče,“ pozdravila s úsměvem.

Ta žena byla mladá a vysoká, na sobě měla bílý a stříbřitý oděv a na vlasech, splývajících jako černý vodopád, stříbřitou síťku. Ged se toporně uklonil.

„Asi si na mě nevzpomínáš.“

„Měl bych si vzpomenout, má paní?“

Jen jednou v životě viděl krásnou ženu, jejíž šat se co do krásy vyrovnal její tváři: paní z O, která přijela se svým pánem na slavnost slunovratu na Roke. Tehdy mu připomínala útlý, jasný plamen svíce. Tato žena mu připomínala bleděbledý nov.

„Říkala jsem si, že si nevzpomeneš,“ řekla. „Třeba zapomnětlivý, jaký jsi, buď vítán jako starý přítel.“

„Kde to jsem?“ zeptal se Ged, dosud ztuhlý a s málo ohebným jazykem. Zjistil, že mu činí potíže s ní mluvit – a odtrhnout od ní oči. Nádherné šaty, které měl na sobě sám, mu připadaly stejně cizí jako kameny, na nichž stál, i vzduch, který zde dýchal. Nebyl sám sebou, nebyl tím, kým býval.

„Tato tvrz se jmenuje Terrenonský dvůr. Můj pán, kterému říkají Benderesk, je vládcem území od okraje Keksemtských blat po Osské hory a strážcem vzácného kamene zvaného Terrenon. Pokud jde o mne, zde na Osskilu mi říkají Serret, což v jejich

jazyce znamená Stříbrná. A pokud jde o tebe, vím, že se ti říká Krahujec a že na ostrově Moudrých ses stal čarodějem.“

Ged sklopil zrak na svou opálenou ruku, chvíli mlčel, než pronesl: „Nevím, čím jsem. Kdysi jsem měl moc. Myslím, že jsem ji už ztratil.“

„Ne! Neztratils ji. A pokud ano, pak jenom proto, aby se ti vrátila desateronásobná. Zde jsi v bezpečí před tím, co tě sem zahnalo, příteli. Zdi této věže jsou mocné a ne všechny jsou jen z kamene. Zde si můžeš odpočinout a znovu nabrat sílu. A možná tu najdeš i jinou moc a hůl, která ti v ruce neshoří na popel. Nakonec i zlo může být k něčemu dobré. Teď pojď se mnou, ráda bych ti ukázala naše panství.“

Mluvila tak tiše, že Ged stěží slyšel, co říká, a k pohybu ho přiměl příslib v hlase samotném. Šel za ní.

Jeho komnata byla opravdu vysoko ve věži, která se jako ostrý zub tyčila na vrcholku kopce, z něhož vyrůstala. Sestupoval za Serret po schodech z bílého mramoru, bohatě vybavenými pokoji a sály, kolem vysokých oken obrácených na sever, západ, jih a východ s vyhlídkou na nízké hnědé pahorky, které se bez domů, bez stromů a beze změny táhly až k obloze prozářené zimním sluncem. Jen daleko na severu se na modrém pozadí ostře rýsovaly drobné bílé štíty a jižním směrem bylo možno vytušit třpyt moře.

Sluhové otevírali dveře a ustupovali Gedovi a paní z cesty. Všichni to byli bledí, zarputilí Osskilánci. Pleť Serret byla také světlá, ale na rozdíl od nich mluvila dobře hardsky, a Gedovi se dokonce zdálo, že s gontským přízvukem. Později toho dne ho přivedla ke svému manželovi Bendereskovi, pánovi Terrenonu. Benderesk, třikrát starší než ona, bílý jako kost a hubený jako kost a s mdlýma očima, přivítal Geda s ponurou, odměřenou zdvořilostí a nabídl mu, že může zůstat, jak dlouho bude chtít. Pak už měl sotva co říct. Nevyptával se ho, kudy putoval, ani na nepřítele, který ho sem zahnal – ale ani paní Serret se na nic z toho neptala.

Pokud to bylo podivné, celé to místo i skutečnost, že se v něm nachází, byly mnohem podivnější. Ged dosud nedokázal jasně uvažovat, nedokázal pohlížet na věci jednoduše. Skončil v této tvrzové věži náhodou, a nebyla ta náhoda nic jiného než úmysl? Nebo se sem dostal úmyslně a ten úmysl dopadl náhodou takto?

Vyplul na sever. V Orrimy mu cizinec řekl, že má hledat pomoc tady – čekala na něj osskilská loď – vedl ho Skiorh. Co z toho

všeho má na svědomí Stín, který jej pronásledoval? Co když nic? Nebyli sem oba, on i jeho pronásledovatel, přivábeni nějakou jinou mocí – zatímco on šel za hlasem vábení, Stín šel za ním a v příhodné chvíli využil Skiorha jako zbraň? Tak tomu asi bylo, neboť Stín na Terrenonský dvůr, jak řekla Serret, opravdu nemohl. A od chvíle, kdy se probudil ve věži, ani jednou nepocítil náznak nebo hrozbu jeho přítomnosti. Co ho sem tedy přivedlo? Tato tvrz není místo, kam se člověk dostane náhodou, to si i přes otupělost v uvažování začínal uvědomovat. Žádný další cizinec k jejím branám nezavítal. Tvrz stála daleko a stranou, daleko od cesty do Neshumu, nejbližšího města. Nikdo do ní nevcházel, nikdo z ní nevycházel. Její okna shlížela na bezútěšnou pustinu.

Ged se často z těch oken díval, když den za dnem zůstával ve své komnatě vysoko ve věži sám. Otupělost a zkormoucenost ho neopustily, ale ani zima, kterou se chvěl přes všechny ty koberce a zdobené silné závěsy, drahé kožešinové oděvy a široké mramorové krby. Byl to chlad, jaký proniká do kostí, až do morku, a nedá se vyhnat. A pokaždé, když si vzpomněl, jak se svému nepříteli postavil, byl poražen a utekl, pronikl mu ledový chlad do srdce a z něho se rovněž nedal vypudit.

Živě si představoval, že se sešli všichni mistři z Roke se zamračeným arcimágem Gensherem uprostřed, a také Nemmerle, Ogion a dokonce i čarodějnice, která ho naučila první kouzelné zaříkadlo. Ti všichni se na něj upřeně dívali s výčitkou, že zklamal důvěru, kterou v něj vkládali. Hájil se a říkal: „Kdybych neutekl, Stín by mě ovládl. Měl už Skiorhovu sílu a část mojí, nedokázal bych ho přemoci – znal moje jméno, musel jsem utéct. Gebbeth-čaroděj by představoval strašlivou moc na straně zla a zkázy. Musel jsem utéct...“ Všichni mu naslouchali, ale nikdo z nich mu na jeho slova nic neřekl. A pak se díval, jak drobně, ale vytrvale sněží na pustý kraj pod oknem, a cítil, jak se v něm otupělost rozrůstá, až jako by mu kromě únavy žádný jiný pocit nezůstal.

Z ryzího trápení se uzavřel do sebe. Když se přece jenom odebral dolů, choval se zamlkle a škrobeně. Z krásy paní tvrze se mu točila hlava, a on se na tomto bohatém, vzhledném, úpravném, ale podivném dvoře cítil jako pasáček koz rodem a výchovou.

Když chtěl být sám, nechávali ho o samotě, a když už nedokázal dál rozjímat a pozorovat padající sníh, často se se Serret scházel v jednom z oblých sálů níže ve věži, vykládaném čalouny

a osvětleném ohněm, kde si spolu povídali. Paní tvrze nebyla veselá, nikdy se nesmála, ale ráda se usmívala, a jediným úsměvem dokázala z Geda sejmout neklid. V její společnosti začínal zapomínat na svou škrobenost a hanbu. Zanedlouho se každý den scházeli u krbu nebo u okna v některé z vysokých místností ve věži, stranou od služebných, které jinak Serret neustále doprovázely.

Starý pán většinou zůstával ve svých komnatách, ven vycházel jen ráno – to vždy přecházel sem a tam po zasněžených vnitřních nádvořích tvrze jako černokněžník, který celou noc vařil kouzelné lektvary. Když se na večeři přidával ke Gedovi a Serret, seděl beze slova, jen občas vrhl přísný, chtivý pohled na svou ženu. V takových okamžicích ji Ged litoval. Chápal, že je jako bílý jelen v kleci, jako bílý pták s přistřiženými křídly, jako stříbrný kroužek na prstu starce – jako součást Bendereskova pokladu. Když je konečně hradní pán opustil, Ged zůstával s ní, snažil se ji utěšit v její samotě a ona zase jeho.

„Co je zač ten drahokam, podle něhož se tvrz jmenuje?“ zeptal se jí jednou, když seděli a rozmlouvali nad prázdnými zlatými talíři a zlatými poháry v rozlehlé, svíčkami osvětlené jídelně.

„Tys o něm neslyšel? Všeobecně se to ví.“

„Ne, neslyšel. Vím jenom to, že osskilští pánové disponují slavnými poklady.“

„To ano. Ale tento drahokam je všechny předčí. Chtěl bys ho vidět? Pojď.“

Usmála se a pohlédla na něho posměšně a vzdorně, jako by se trochu zalekla toho, čeho se odvažuje. Pak ho vedla ze sálu do úzkých chodeb při úpatí věže a po schodech dolů k zamknutým dveřím, k nimž se dosud nedostal. Odemkla je stříbrným klíčem, a opět se usmála, jako by ho chtěla povzbudit, dodat mu odvahu, aby šel s ní. Za dveřmi byla krátká chodba a další dveře, které odemkla zlatým klíčem, a za nimi třetí dveře, které otevřela jedním z velkých slov rozvazování. Za třetími dveřmi spatřil Ged ve světle svíčky nevelkou místnost, která připomínala celu hladomorny – prázdná, nezařízená, stěny a podlaha z neopracovaných kamenů.

„Vidíš ho?“ zeptala se Serret.

Když se Ged po místnosti rozhlédl, upoutal jeho zrak školeného čaroděje jeden z kamenů, z nichž sestávala podlaha. Byl to velký, neopracovaný dlažební kámen, drsný a vlhký jako ostatní, ale Ged

vnímal jeho sílu, vnímal ho, jako by k němu nahlas promluvil. Dech mu uvázl v hrdle a na okamžik se mu udělalo nevolno. Před ním ležel základní kámen věže, ústřední místo, chladné, tak pronikavě chladné, že tu malou celu by vůbec nic nemohlo ohřát. Zde na něho dýchl dávnověk: v tom kamenném bloku byl uvězněn prastarý, strašlivý duch. Neodpověděl Serret na otázku, jen bez pohnutí stál. A ta na něj po chvíli vrhla krátký, zkoumavý pohled a ukázala na kámen. „Toto je Terrenon. Divíš se, proč uchováváme tak vzácný poklad pod zámkem v naší nejhlubší pokladnici?“

Ani teď Ged neodpověděl, jen mlčky a ostražitě stál. Třeba ho jen tak zkoušela, ale spíš věřil tomu, že ani netuší, jaký to kámen je, když o něm tak lehkomyslně mluví. Nevěděla o něm tolik, aby se ho bála. „Pověz mi, jakou má moc,“ pronesl konečně.

„Ten kámen vznikl dřív, než Segoy vyzdvihl ostrovy světa z volného moře. Vznikl, když vznikal samotný svět, a přetrvá až do jeho konce. Čas pro něj není ničím. Když na něj položíš ruku a položíš mu nějakou otázku, odpoví ti podle toho, jakou máš v sobě moc. Uslyšíš jeho hlas, pokud umíš naslouchat. Hovoří o věcech, které byly, jsou a budou. O tom, že sem přijdeš, nám řekl dávno před tím, než jsi doplul do této země. Nechceš se ho na něco zeptat?“

„Ne.“

„Odpoví ti.“

„Nevím, jakou otázku bych mu měl položit.“

„Mohl by ti prozradit,“ navrhla svým sametovým hlasem, „jak svého nepřítele porazíš.“

Ged stál jako němý.

„Ty se toho kamene bojíš?“ zeptala se, jako by tomu nemohla uvěřit, a Ged odpověděl: „Ano.“

V mrtvolném chladu a tichu místnosti obklopené mnoha stěnami z kamene a mnoha hrázemi z kouzel a ve světle jediné svíčky, kterou držela v ruce, upřela na něj znovu své třpytivé oči. „Krahujče,“ řekla, „ty se nebojíš.“

„S tím duchem však mluvit nebudu,“ odmítl Ged, podíval se na ni zpříma a s vážnou otevřeností dodal: „Má paní, v tom kameni je uzavřen duch a ten kámen je uzamknut vázacím kouzlem, oslepujícím kouzlem, kouzlem symbolu střežení a trojnásobnou hradební zdí daleko v pustině ne proto, že je vzácný, ale proto, že může napáchat velké zlo. Nevím, co vám o něm kdo řekl, když jste

sem přišla. Ale vy, tak mladá a laskavá, byste se ho neměla ani dotknout, dokonce ani na něj pohlédnout. Neposlouží vám dobře.“

„Už jsem se ho dotkla. Mluvila jsem s ním a slyšela ho mluvit. Nijak mi neublížil.“

Odvrátila se. Pak se vrátili dveřmi a chodbami až na široké schodiště věže, kde ve světle pochodní sfoukla Serret svíčku. Rozloučili se jen několika slovy.

Té noci spal Ged málo. Spánek mu nerušily myšlenky na Stín, ty mu z hlavy téměř vytlačil stále se vracející obraz Kamene, základního kamene věže, a obličeje Serret, ozářeného světlem svíčky a k němu otočeného. Znovu a znovu cítil na sobě její oči a snažil se rozpomenout, jaký výraz se do nich vkradl, když odmítl dotknout se Kamene – bylo v nich pohrdání, nebo bolest? Když se konečně uložil k spánku, hedvábná prostěradla ho studila jako led – stále se probouzel do tmy a přemýšlel o Kameni a Serretiných očích.

Následujícího dne ji zastihl v oblém sále z šedého mramoru, zalitém sluncem postupujícím k západu, kde se svými služebnými často trávila odpoledne při hrách nebo u tkalcovského stavu. „Paní Serret,“ oslovil ji, „urazil jsem vás. Mrzí mě to.“

„Ne,“ pronesla zamyšleně, a pak znovu: „Ne“. Služebné poslala pryč, a když zůstali sami, otočila se k němu. „Můj hoste, můj příteli,“ řekla, „máš velice bystrý zrak, ale možná že nevidíš vše, co je k vidění. Na Gontu a na Roke tě vzdělávali ve vysokých uměních magie, ale nenaučili tě všem těmto uměním. Tady je Osskil, Havraní země, a to je něco jiného než hardská oblast. Zde nevládnou mágové – ti o ní ani mnoho neví. Existují zde jevy, které žádný moudrý mistr z jihu nepopsal, a věci, které v Jmenovačových seznamech nemají jméno. Toho, co člověk nezná, se bojí. Ale ty se na Terrenonském dvoře nemáš čeho bát. Slabší člověk by jistě měl k obavám důvod, ty však ne. Ty jsi tím, kdo se narodil s mocí, se schopností ovládnout to, co se v té uzamknuté místnosti nachází. Tolik vím. A proto jsi teď tady.“

„Nerozumím.“

„To proto, že můj pán Benderesk nebyl k tobě úplně upřímný, ale já budu. Pojď, posaď se vedle mne.“

Usedl po jejím boku na dlouhou čalouněnou lavici u okna. Odumírající sluneční světlo dopadalo na okno téměř kolmo a zalévalo je paprsky, kterým chybělo teplo. Dole na blatech, nyní

již ponořených do stínu, ležel neroztálý sníh z předešlé noci jako chmurně bílý příkrov halící celou zemi.

Serret teď hovořila velice tiše. „Benderesk je pán a dědic Terrenonu, ale mnoho z něho nemá, nedokáže jej přimět, aby sloužil jeho vůli. Ani já to nedokážu, ani spolu s ním. Nám oběma schází moc a zručnost. Ty máš obojí.“

„Jak to víte?“

„Od samotného Kamene! Říkala jsem ti, že mluvil o tvém příchodu. Zná svého pána. Čekal, až přijdeš. Ještě než ses narodil, čekal na tebe, na toho, kdo jej může ovládnout. A ten, kdo dokáže Terrenon přimět, aby odpovídal na jeho otázky a dělal, co si přeje, je pánem svého osudu. Má moc, která rozdrtí každého nepřítele, smrtelného i z jiného světa, a prozíravost, vědomosti, bohatství, panství a magickou schopnost, kterou může ponížit i arcimága. Kolik z toho všeho budeš chtít, málo nebo hodně, je tvoje – stačí jen požádat.“

Znovu k němu pozvedla své zvláštně jasné oči a její pohled jím pronikl, až se zachvěl jako z náhlého chladu. A přesto se jí ve tváři zračil strach a snad i prosba o pomoc, kterou z přílišné hrdosti nemohla vyslovit nahlas. Ged tonul v nejistotě. Během řeči mu položila ruku na jeho, jen zlehka se ho dotýkala, a její ruka na jeho, tmavé a silné, zobrazovala útlost a půvab.

„Serret! Nemám takovou moc, jak si myslíte!“ zvolal prosebně. „Tu, co jsem měl kdysi, jsem promrhal. Nemohu vám pomoci, nejsem vám k ničemu. Jedno však vím. Ovládání Starých sil země nepřísluší lidem, ty nám nikdy nebyly svěřeny a v našich rukou vedou jen ke zkáze. Špatné prostředky, špatné konce. Nebyl jsem sem přiveden, ale zahnán, a síla, která mě sem zahnala, mě chce zničit. Nemohu vám pomoci.“

„Ten, kdo se své moci vzdá, bývá někdy naplněn mocí daleko větší,“ prohlásila s úsměvem, jako by jí jeho obavy a zábrany připadaly dětinské. „O tom, co tě sem přivedlo, vím možná víc než ty. Nemluvil snad s tebou někdo v ulicích Orrimy? To byl posel, sluha Terrenonu. Sám byl kdysi čarodějem, ale zahodil svou hůl, aby mohl sloužit větší moci, než má jakýkoliv mág. Připluls na Osskil a na blatech ses pokusil přemoct Stín svou dřevěnou holí – a málem jsme tě nezachránili, neboť to, co tě pronásleduje, je úskočnější, než jsme předpokládali. A už tě to připravilo o mnoho síly. Jen stín může přemoci stín, jen tma může zvítězit nad tmou.

Poslouchej, Krahujče! Co potřebuješ, abys přemohl Stín, který na tebe za těmito zdmi čeká?“

„Potřebuji to, co se nemohu dozvědět – jeho jméno.“

„Terrenon, jenž zná všechna narození a úmrtí, všechny bytosti před i po smrti, nezrozené i neumírající, a svět světla i tmy, ti to jméno prozradí.“

„A cena?“

„Žádná. Říkám ti, bude tě poslouchat a sloužit ti jako otrok.“

Neodpověděl, její slova pronikala a mučila. Nyní mu držela ruku v obou svých a dívala se mu do tváře. Slunce kleslo do mlhy rozostřující horizont a vzduch se také zakalil, avšak její tvář jasněla pýchou z vítězství, když ho pozorovala a viděla, jak ho zviklala. „Budeš mocnější než všichni lidé, budeš jejich král,“ dodala šeptem. „Budeš vládnout a já budu vládnout s tebou...“

Ged se náhle vztyčil a jediným krokem vpřed se přenesl tam, odkud bylo vidět za zaoblenou zeď dlouhého sálu – spatřil, jak u dveří stojí pán Terrenonu, jak stojí, naslouchá a slabě se usmívá.

Gedovi se zaleskly oči, v hlavě měl najednou jasno. Pohlédl na Serret. „Je to světlo, co vítězí nad tmou!“ vyhrkl zajíkavě. „Světlo!“

A jak promluvil, pochopil tak jasně, jako by jeho slova byla tím, co ho osvítilo, že sem byl zavlečen, vlákán, že využili jeho strach, aby ho neustále hnal dál, a že by si ho zotročili, jakmile by ho měli v hrsti. Jistě, zachránili ho před Stínem, neboť nechtěli, aby se ho Stín zmocnil dřív, než se stane otrokem Kamene. Jakmile by jeho vůli ovládala moc Kamene, vpustili by do tvrze Stín, neboť gebbeth je lepší otrok než člověk. Stačilo, aby se Kamene dotkl, nebo na něj jen promluvil, a byl by nadobro ztracen. Avšak stejně jako Stín, který ho nedokázal dostihnout a zmocnit se ho, ani Kámen ho nebyl schopen využít – ne tak docela. Téměř podlehl, ale jen téměř. Protože nesouhlasil. A pro zlo je velmi těžké zmocnit se nesouhlasící duše.

Stál mezi těmi dvěma, co podlehli, a nyní jeden na druhého hleděl. A Benderesk se přiblížil.

„Říkal jsem ti,“ obořil se pán Terrenonu na svou paní, „že ti vyklouzne z rukou. Jsou hloupí, ale vykutálení tihle gontští kouzelníci. A ty jsi také hloupá, ty gontská kozo, když ses domnívala, že oklameš jeho i mne, že nás oba poblouzníš svou krásou a zmocníš se Terrrenonu pro sebe. Já jsem však pán

Terrenonu a s nevěrnou ženou udělám tohle: *Ekavroe ai oelwantar...*“ začal odříkávat formuli proměny, a když zvedl své dlouhé ruce, aby z krčící se ženy udělal něco odporného – svini, fenu, nebo slintající seschlou stařenu – Ged vyrazil vpřed, ruce mu srazil a vyslovil přitom jediné krátké slovo. A přestože neměl hůl a stál na cizí, nepřátelské půdě, na panství temné noci, přesto jeho vůle byla silnější. Benderesk oněměl a svýma tupýma, zakalenýma očima, plnýma zášti, zůstal nehybně viset na Serret.

„Pojď,“ vyhrkla roztřeseným hlasem. „Pojď, Krahujče, rychle, než bude schopen přivolat sluhy Kamene...“

Jakoby ozvěnou proběhl jakýsi šepot věží, kameny podlah a stěn, jakési nevlídné, rozechvělé mumlání, jako by se samotná země chystala promluvit.

Serret uchopila Geda za ruku a táhla ho za sebou chodbami, sály a dolů po dlouhém točitém schodišti. Vyběhli na nádvoří, kde se nad špinavým, pošlapaným sněhem vznášelo poslední stříbřité světlo dne. Tam jim zastoupili cestu tři zachmuření, vtíraví služebníci, kteří snad vytušili, že ti dva se proti jejich pánovi spikli. „Stmívá se, paní,“ řekl jeden a druhý dodal: „Teď si nemůžete vyjet!“

„Z cesty, vy špinavci!“ vykřikla Serret a pronesla něco syčivou osskilskou řečí. Muži od ní odskočili a se svíjením klesli k zemi – jeden z nich hlasitě vykřikl.

„Musíme vyjít bránou, jiná cesta není. Vidíš ji? Najdeš ji, Krahujče?“

Zatahala ho za ruku. Ale Ged váhal. „Čím jsi je očarovala?“

„Vlila jsem jim do morku kostí horké olovo. Zemřou na to. Rychle, vždyť ti říkám, že vypustí sluhy Kamene. Já bránu najít neumím – kryje ji velkokouzlo. Dělej!“

Ged nechápal, o čem mluví. Začarovanou bránu viděl stejně zřetelně jako kamenný klenutý východ z nádvoří, kterým se na ni díval. Vyvedl Serret na nepošlapaný sníh předního nádvoří, pak pronesl otevírací slovo a provedl ji bránou v hradbě kouzel.

Když vyšli ze stříbřitého příšeří Terrenonského dvora, změnila se. V pošmourném světle na blatech jí na kráse neubylo, ale vloudilo se do ní něco z líté čarodějnice, a Ged ji konečně poznal: dcera pána Re Albi, dcera osskilské kouzelnice, která se mu kdysi dávno vysmívala na zelených lukách nad Ogionovým domem a poslala ho přečíst si kouzlo, kterým pak vypustil Stín. Příliš se

však tím nezabýval, neboť se nyní, se všemi smysly ve střehu, rozhlížel kolem po svém nepříteli, Stínu, který na něj bude někde za hrázemi z kouzel čekat. Mohl být dosud gebbethem, oděným Skiorhovou smrtí, nebo se mohl skrývat v houstnoucí tmě a čekat, aby se ho zmocnil a svou beztvarostí splynul s Gedovým živým tělem. Cítil, že je nablízku, ale neviděl ho. Jak se rozhlížel, spatřil nedaleko brány cosi malého, tmavého, zpola zahrabaného do sněhu. Sehnul se a nález opatrně oběma rukama zvedl. Byl to otak. Jeho jemná, krátká srst byla celá slepená krví, a jeho tělíčko, lehké a ztuhlé, chladilo Geda do rukou.

„Proměň se! Proměň se, už přicházejí!“ zaječela Serret, sevřela jeho paži a ukázala na věž, která se tyčila v šeru za nimi jako dlouhý bílý zub. Z oken, která se rozevřela u úpatí věže, vylézala temná stvoření, pleskavě mávala dlouhými křídly a krouživě vzlétala nad zdi směrem k místu, kde na svahu stáli bez ochrany Ged a Serret. Chřestivý šepot, který slyšeli ve věži teď zesílil, země pod jejich nohama sténala a chvěla se.

Gedovi zaplavil srdce hněv, prudký výbuch nenávisti ke všem těm smrtícím ukrutnostem klamů, pastí a pronásledování, které prožil. „Proměň se!“ vykřikla Serret a rychle vyřčeným kouzlem se z ní stal šedý racek, který odletěl. Ged se však sehnul a utrhl stéblo uschlé divoké trávy, která zkřehle vyčnívala ze sněhu v místě, kde zemřel otak. Stéblo pozvedl a oslovil je nahlas pravou řečí – stéblo se protáhlo a zmohutnělo, a než domluvil, držel v ruce hůl, čarodějskou hůl. Ta nevzplanula zhoubným rudým ohněm, když jí tloukl po křídlech černé, křídly pleskající zplozence Terrenonského dvora, kteří se k němu snášeli, ale jen zářila bílým čarosvětlem, nespalujícím, pouze zahánějícím tmu.

Tvorové se znovu vrhli do útoku – nedovyvinutá zvířata z dob, kdy ještě nežili ptáci, draci a lidé, dávno zapomenutá slunečním světlem, ale teď oživená prastarou, zhoubnou, nezapomínající mocí Kamene. Doráželi na Geda, střemhlav se na něj vrhali. Cítil, jak kolem něj sekají paráty, a cítil nevolnost z jejich mrtvolného puchu. Zuřivě se bil a bránil, všechny je odháněl ohnivou holí stvořenou z jeho hněvu a stébla divoké trávy. Najednou se všichni vznesli jako havrani vyplašení od mršiny a v tichosti, jen s šuměním křídel, zamířili směrem, kterým odletěla Serret v podobě racka. Jejich mohutná křídla se zdála být pomalá, ale letěli rychle, každé mávnutí je o notný kus posunulo vzduchem vpřed. Žádný

racek nemohl tak ostrému tempu dlouho odolávat.

Tak rychle, jak to dělával na Roke, se proměnil ve velkého dravce, ne však v krahujce, podle něhož měl přezdívku, ale v sokola stěhovavého, který létá jako šíp, jako myšlenka. Nesený silnými, pruhovanými křídly, pronásledoval své pronásledovatele. Vzduch potemněl, mezi mraky probleskovaly jasnící se hvězdy. Před sebou viděl neuspořádané černé hejno nalétávající do jediného bodu ve vzduchu. Za tím černým chuchvalcem se do dáli táhlo moře, pobledlé poslední popelavou září dne. Dravec Ged zamířil nejvyšší rychlostí ke zplozencům Kamene a ti, když mezi ně vletěl, se rozprchli jako rozstříknuté kapky vody, když na hladinu dopadne oblázek. Svou kořist však dostali. Jeden měl na zobáku krev, druhému vězelo ve spárech bílé peří a před nimi nad sinalým mořem žádný racek neprchal.

Teď se již zase obrátili proti Gedovi, nalétávali rychle, ale neobratně s rozevřenými zobáky. Ged nad nimi jednou zakroužil, vyrazil ze sebe výkřik vzdorného, rozběsněného dravce, a pak prudce zamířil přes nízké břehy Osskilu nad zpěněné vlny moře.

Tvorové z Kamene ještě chvíli s krákáním kroužili, a pak se jeden po druhém začali namáhavě prodírat blaty do vnitrozemí. Staré síly se přes moře nepouští, neboť jsou pevně vázány k ostrovu, k určitému místu, jeskyni, kameni či prýštícímu prameni. Výtvory černé energie se vracely k věžovité tvrzi, kde se Benderesk, pán Terrenonu, po jejich návratu možná rozpláče, nebo možná rozesměje. Ged však letěl dál, na sokolích křídlech a se sokolí zarputilostí, jako šíp, který nespadne, jako myšlenka, na níž nelze zapomenout, a letěl přes Osskilské moře a dál na východ do zimního větru a noci.

Ogion Tichý se ze svého podzimního putování vrátil domů do Re Albi pozdě. Jak plynula léta, stával se zamlklejší a samotářštější než kdy předtím. Nový pán Gontu z města v údolí ho nedokázal přimět k řeči, i když sám zdolal srázy až do Sokolího Hnízda, když potřeboval mágovu pomoc v jisté pirátské záležitosti proti Andrádám. Ogion, který rozmlouval s pavouky v sítích a kterého vídali, jak se uctivě zdraví se stromy, neztratil s pánem ostrova ani slovo – ten musel odejít s nepořízenou. Možná že Ogion byl trochu neklidný, podrážděný, protože strávil celé léto v horách a ke svému krbu se vrátil až nyní před slunovratem.

Ráno po svém návratu vstal pozdě, a protože dostal chuť na skřípincový čaj, vyšel z domku, aby si nabral vody z pramene, který prýštil nedaleko. Malé, průzračné jezírko studánky bylo na krajích zamrzlé a seschlý vřes mezi skalami obalily květy mrazu. Den už zjasněl, ale slunce ještě celou hodinu nemělo vykouknout nad mohutný hřbet hory – celý západní Gont, od mořského břehu až k vrcholům hor, odpočíval v zimním ránu bez slunce, tichý a dobře viditelný. Jak tak stál u studánky a vyhlížel na svažující se krajinu, přístav a šedivé nedozírné moře, zašuměla nad ním křídla. Vzhlédl a pozvedl ruku. S hlasitým tlučením křídly se k němu snesl velký sokol a usedl mu na zápěstí. Usedl a držel se na něm jako dravec vycvičený k lovu, ale neměl na sobě žádný přetržený řemínek, ani pásek nebo rolničku. Svými drápy se zaryl hluboko do Ogionova zápěstí – pruhovaná křídla se mu chvěla, v jeho kruhovém, nazlátlém oku se zračila otupělost a divokost.

„Jsi posel, nebo poselství?“ zeptal se ho Ogion tiše. „Pojď se mnou...“ Když mluvil, sokol jej upřeně pozoroval. Ogion na chvíli zmlkl. „Mám dojem, že jsem ti kdysi dal jméno,“ poznamenal, a pak rázným krokem zamířil k domku a vstoupil do něho – dravec mu stále seděl na zápěstí. V domku přiměl dravce, aby se postavil na krb, prohřátý ohněm, a nabídl mu vodu. Ten se však nenapil. Pak Ogion začal velice tiše předříkávat a spíše rukama než slovy spřádat pavučinu kouzla. Když kouzlo dokončil, dodal tiše: „Gede.“ Na sokola na krbu se přitom nedíval. Chvíli počkal, než se obrátil, vstal a přistoupil k mladíkovi, který stál, chvějící se a s vyhaslýma očima před krbem.

Ged měl na sobě bohaté, cizokrajné oblečení z hedvábí, kožešin a stříbra, ale potrhané a ztužené mořskou solí. Stál tam, vychrtlý a shrbený, a přes zjizvenou tvář mu splývaly dlouhé vlasy.

Ogion z něho stáhl zašpiněný šlechtický plášť, odvedl ho do výklenku, kde Ged kdysi jako učedník spával, a uložil na slamník. Jen zamumlal zaříkadlo spánku a vzdálil se. Nepromluvil na Geda jediné slovo, neboť věděl, že Ged nyní lidskou řečí mluvit nemůže.

Jako chlapec si Ogion, stejně jako ostatní mladí, myslel, že to bude báječné, až pomocí kouzel vezme na sebe libovolnou podobu, člověka nebo zvířete, stromu nebo obláčku, a bude představovat spoustu bytostí. Jako čaroděj se však dozvěděl, jakou cenu by za to zaplatil – vystavil by se riziku, že ztratí svou podstatu, svou pravost. Čím déle si člověk ponechá podobu, která

mu není vlastní, tím je takové riziko větší. Každý kouzelnický učeň se učí pověst o čaroději Borgerovi z Waye, kterého těšilo brát na sebe podobu medvěda a který se v něj proměňoval stále častěji, až se stal medvědem a jako člověk zanikl. A jako medvěd roztrhal v lesích svého malého syna – pak na něho uspořádali štvanici a zabili ho. A nikdo neví, kolik z těch delfínů, kteří se prohánějí ve vodách Vnitřního moře, bylo kdysi lidmi, moudrými lidmi, kteří v radostech neklidného moře zapomněli na svou moudrost i jméno.

Ged vzal na sebe podobu sokola ve velké tísni a zlobě, a když letěl z Osskilu, nemyslel na nic než na to, jak uletět Kameni i Stínu, jak uniknout z těch chladných, zrádných zemí a dostat se domů. Sokolí hněv a divokost mu byly vlastní, jeho vůle se stala vůlí sokola. Tak přeletěl Enlad, kde se snesl jen proto, aby se napil z osamělého lesního jezírka, ale ihned opět vzlétl, hnaný strachem ze Stínu, který mu byl v patách. Tak překonal mořskou úžinu zvanou Enladské čelisti, aby pokračoval v letu na jihovýchod. Vzdálené kopce Oranéy nechal napravo a ještě vzdálenější kopce Andrád nalevo, dále se před ním rozprostíralo jen moře – pak se konečně vynořila z vln pevná hráz čnějící do výše: bílý štít Gontu. Dnem i nocí toho dlouhého letu měl sokolí křídla, díval se sokolíma očima, až zapomněl myslet jako člověk a znal jen to, co zná sokol: hlad, vítr a cestu, kterou má letět.

Doletěl do správného útočiště. Lidí, kteří mu mohli vrátit lidskou podobu, mnoho nebylo: několik na Roke a jeden na Gontu.

Když se probudil, divokost v něm zůstala, ale zůstala mu i němá ústa, a Ogion k němu nepronesl jediné slovo, jen mu dával vodu a maso a nechával ho v podřepu sedět u ohniště, hrozivého jako velký, unavený a mrzutý sokol.

Třetího rána přistoupil Ged ke krbu, u něhož seděl Ogion, a začal: „Mistře...“

„Buď vítán, chlapče,“ přerušil ho Ogion.

„Vrátil jsem se k vám takový, jaký jsem odešel – hloupý,“ pronesl chraptivě a málo zřetelně Ged. Mág se jen pousmál, pokynul mu, aby si přisedl ke krbu naproti němu, a postavil vodu na čaj.

Padal sníh, první té zimy zde na nižších svazích Gontu. Okenice byly pevně uzavřené, ale přesto slyšeli měkce dopadající mokré vločky i hluboké ticho sněhu všude kolem. Dlouho seděli u ohně a Ged svému starému učiteli vyprávěl o létech, která uplynula od

chvíle, kdy na palubě *Stínu* opustil Gont. Ogion se ho na nic nevyptával, a když Ged skončil, dlouho mlčel, byl vážný a zahloubaný. Potom vstal, nachystal na stůl chléb, sýr a víno a společně pojedli. Když skončili a uklidili místnost, ozval se Ogion.

„Jizvy, které nosíš, chlapče, jsou bolestivé."

„Nemám sílu, kterou bych se proti té bytosti mohl postavit," odvětil Ged.

Ogion potřásl hlavou. Mlčel a trvalo chvíli, než promluvil. „Je to zvláštní. Měls dost síly, abys na Osskilu přemohl kouzelníka na jeho vlastní půdě. Měls dost síly, abys odolal svodům a odrazil útok Starých sil země. A na Pendoru jsi měl dost síly, aby ses postavil drakovi."

„Na Osskilu jsem měl štěstí, ne sílu," namítl Ged a znovu se zachvěl, když si vzpomněl na mrtvolný chlad Terrenonského dvora. „A pokud jde o toho draka, znal jsem jeho jméno. Ta zlá bytost, ten Stín, který mě pronásleduje, žádné jméno nemá."

„Všechno má svoje jméno," prohlásil Ogion s takovou jistotou, že se Ged neodvážil opakovat, co mu řekl arcimág Gensher – že totiž takové temné síly, jaké vypustil, jsou bezejmenné. Jistě, pendorský drak mu nabídl, že mu jméno Stínu prozradí, ale Ged mu příliš nevěřil, že je skutečně zná, a nevěřil ani Serret, která mu slíbila, že mu Kámen prozradí, co potřebuje znát.

„Jestli má Stín jméno," řekl posléze, „myslím, že se nezastaví a neprozradí mi je..."

„To ne," řekl Ogion. „Ale ani ty ses nezastavil a neřekl mu svoje. A přesto je zná. Na osskilských blatech tě tvým jménem oslovil, jménem, které jsem ti dal já. To je zvláštní, skutečně zvláštní..."

Opět se pohroužil do hlubokého přemítání.

Po chvíli ho Ged vyrušil. „Přišel jsem sem pro radu, mistře, nikoliv proto, abych zde hledal útočiště. Nechci Stín na vás poštvat, ale on sem brzy přitáhne, jestli zůstanu. Už jednou jste ho právě z této místnosti vypudil..."

„Ne, to byla jen jeho předzvěst, jen jeho stín. Teď bych ho už nedokázal vypudit. To můžeš jedině ty."

„Ale já jsem proti němu bezmocný. Jestli existuje nějaké místo..." Hlas se mu zadrhl dřív, než větu dokončil.

„Bezpečné místo neexistuje," řekl Ogion vlídným hlasem. „Víckrát se neproměňuj, Gede. Stín se snaží zničit tvou pravou

bytost. Málem se mu to podařilo, když tě donutil, by ses proměnil v sokola. Ne, nevím, kam bys měl jít. Napadlo mě však, co bys měl udělat. Je těžké ti to říct.“

Ged se mlčením dožadoval pravdy, a Ogion posléze promluvil: „Musíš se obrátit.“

„Obrátit?“

„Když půjdeš jako první, když budeš dál prchat, můžeš utéci kamkoliv a stejně na nebezpečí a zlo narazíš, protože ta bytost tě žene, ta ti určuje cestu. To nejde. Ty ji musíš určovat. Musíš hledat to, co tě hledá, musíš pronásledovat to, co tě pronásleduje.“

Ged neřekl nic.

„U pramene řeky Ar, bystřiny, která padá z hor do moře, jsem ti dal jméno,“ pokračoval mág. „Člověk by měl vědět, za jakým cílem se ubírá, ale ten cíl nepozná, dokud se neobrátí, nevrátí na začátek a neuchová si ten začátek v sobě. Aby nebyl dřívkem, kterým točí a pohazuje proud, musí být proudem sám, celou řekou, od pramene až po její splynutí s mořem. Vrátil ses na Gont, Gede, vrátil ses ke mně. Teď udělej čelem vzad a hledej ten pravý pramen a to, co je ještě před ním. Tam je tvá naděje v sílu.“

„Tam, mistře?“ vyhrkl Ged s hrůzou v hlase. „Kde?“

Ogion neodpověděl.

„Jestli se obrátím,“ přemýšlel nahlas Ged po chvíli, „jestli, jak říkáte, budu pronásledovat to, co mě pronásleduje, myslím, že honička nepotrvá dlouho. Utkat se tváří v tvář je přesně to, po čem Stín touží. Dvakrát to udělal a dvakrát mě přemohl.“

„V třetím pokusu je kouzlo,“ poznamenal Ogion.

Ged přecházel po místnosti sem a tam, od krbu ke dveřím, od dveří ke krbu. „A jestli mě zdolá zcela,“ dohadoval se možná s Ogionem, možná sám se sebou, „vezme si mé vědomosti a moc a použije je. Zatím ohrožuje pouze mne. Ale jestli do mne vstoupí a zmocní se mne, napáchá mým prostřednictvím mnoho zla.“

„To je pravda. Pokud tě zdolá.“

„Jestli budu utíkat dál, určitě si mě znovu najde... A veškerou sílu promrhám na útěku.“ Ged ještě chvíli přecházel, pak se náhle otočil, poklekl před mágem a řekl: „Chodil jsem s velkými čaroději, žil jsem na ostrově Moudrých, ale vy, Ogione, jste můj pravý mistr.“ Vyslovil to s láskou a střízlivou radostí.

„Ano,“ pokýval hlavou Ogion. „teď už to víš. Lepší teď než nikdy... Ale nakonec budeš ty mým mistrem.“ Vstal, přiložil na

oheň, a až se plameny rozrostly, zavěsil na oheň kotlík na ohřátí vody. Pak si navlékl kabát z ovčí kůže a řekl: „Musím se jít podívat na kozy. Pohlídej mi ten kotlík, chlapče.“

Když se vrátil, celý poprášený sněhem, a podupáváním sklepal sníh z bot z kozlečiny, pozvedl v ruce dlouhou, neopracovanou tisovou hůl. Po celý zbytek krátkého odpoledne a pak i po večeři nad ní seděl a při světle lampy ji opracovával nožem, třecím kamenem a kouzly. Mnohokrát přejel po dřevě rukama, jako by hledal nějaký kaz. Často si při tom tiše prozpěvoval.

Ged, dosud unavený, mu naslouchal, a když ho zmáhala ospalost, připadal si jako dítě v chýši čarodějnice v Deseti Olších za noci, kdy venku sněží, ve tmě prozářené ohněm a ve vzduchu ztěžklém vůní bylin a kouřem. A jak naslouchal tomu dlouhému zpěvu o kouzlech a slavných činech hrdinů, kteří kdysi dávno bojovali na dalekých ostrovech proti temným silám a zvítězili, nebo podlehli, nechával se v myšlenkách unášet sněním.

„Tu máš,“ řekl Ogion a podal mu dokončenou hůl. „Arcimág ti dal tisovou – a volil dobře – a proto jsem u ní zůstal. Já měl na mysli šíp do velkého luku, ale takhle je to lepší. Dobrou noc, můj synu.“

Když se Ged, který nenašel slova, jimiž by mu poděkoval, odebral do svého výklenku, Ogion se za ním díval a tak tiše, že to Ged nemohl zaslechnout, dodal: „Šťastný let, sokolíku můj!“

Za mrazivého rozbřesku, když se Ogion probudil, Ged v domku už nebyl. Zanechal jen vzkaz, jak to čarodějové dělávají, ze stříbrem nakreslených run, které mizely, jak je Ogion četl: „Mistře, jdu na lov.“

8

PRONÁSLEDOVÁNÍ

Před svítáním se Ged vydal zimní tmou na cestu z Re Albi a před polednem dorazil do gontského Velkého přístavu. Ogion mu dal slušné gontské kožené kalhoty, košili, koženou vestu a nějaké prádlo náhradou za tu osskilskou parádu, z níž si pro své zimní putování ponechal panský plášť lemovaný kožešinou z pelawi. Takto ustrojen a v rukou nic než tmavou hůl, vysokou jako on sám, dorazil k pevninské bráně a vojáci přecházející mezi vytesanými draky si ho nemuseli pozorně prohlížet, na první pohled poznali, že je čaroděj. Odtáhli svá kopí, bez vyptávání ho nechali projít, jen se dívali, jak se od nich vzdaluje.

Na molech a v Mořském domě se vyptával na lodě, které by mířily na sever nebo na západ do Enladu, Andrád nebo na Oranéu. Všude dostával odpověď, že teď, těsně před slunovratem, žádná loď z přístavu neodplouvá a v Mořském cechu se dozvěděl, že v tomto nepříznivém počasí nevyplouvají za Ozbrojené útesy ani lodě rybářů.

V Mořském cechu mu nabídli, aby poobědval v jídelně –

čaroděj nemusí o jídlo téměř nikdy žádat. Chvíli poseděl mezi přístavními dělníky, loďaři a počasníky, těšily ho jejich neuspěchané, přerušované hovory, jejich hrdelní gontština. Velice rád by zůstal na Gontu, vzdal se celé magie a dobrodružství a zapomenul na moc a strach, aby mohl žít v klidu jako obyčejný člověk na známém, milovaném kousku domoviny. Takové bylo přání, nikoliv však vůle. Když zjistil, že žádná loď z přístavu skutečně nevypluje, dlouho se v Mořském domě a ve městě nezdržel. Vydal se pěšky podél zátoky k první z vesnic ležících severně od Gontu, kde se tak dlouho vyptával rybářů, dokud nenašel jednoho, který měl loď na prodej.

Ten rybář byl starý a neústupný – svou na sedm metrů dlouhou loď, pomačkanou a zprohýbanou tak, že sotva mohla na moře, nechtěl prodat za méně než za roční kouzlo bezpečné plavby po moři pro svou loď, sebe samotného a svého syna. Gontští rybáři se totiž nebojí ničeho, ani čarodějů, kromě moře.

Kouzlo bezpečné plavby po moři, kterému se v Severním Archipelu přikládá velká váha, sice nikdy nikoho nezachránilo před vichřicí a vlnami zrozenými z bouře, ale v provedení toho, kdo dobře zná místní moře, cesty lodí a zkušenosti mořeplavce, zajistí rybáři na několik dní bezpečí. Ged provedl kouzlo dobře a odpovědně, pracoval na něm trpělivě celou noc a další den a nic neopomenul, i když celou tu dobu na něho dotíralo napětí ze strachu a jeho myšlenky zalétaly na temné stezky, kde se snažil zjistit, v jaké podobě se mu Stín zjeví příště, jak brzy a kde. Když kouzlo dokončil a uvedl v činnost, byl velmi unaven. Tu noc spal v rybářově chýši na visutém lůžku z velrybího střeva, a když za úsvitu vstal, páchl jako sušená treska. Pak sestoupil do zálivu pod Severořeznou skálou, kde ležela jeho nová loď.

Strčil ji na klidnou vodu přístaviště a do loďky hned začala pronikat voda. Lehce jako kočka do loďky naskočil, aby opravil pokroucené desky a kolíky, pracoval s nástroji i zaříkadly současně jako kdysi s Pechvarrym v Dolním Torningu. Lidé z vesnice se v tichosti shromáždili a z uctivé vzdálenosti sledovali jeho hbité ruce a poslouchali jeho tichý hlas. I tuto práci dělal dobře a trpělivě, dokud nebyla loď nepropustná a pevná. Potom vztyčil hůl, kterou mu dal Ogion, jako stěžeň, podepřel ji zaklínadlem a napříč k ní připevnil ráhno z pevného dřeva. Pomocí kouzel pak dolů z ráhna utkal na větrném stavu plachtu bílou jako

sních Gontského štítu. Přihlížející ženy jen povzdechly závistí. Potom se postavil ke stěžni a zvedl lehký čarovítr. Loďka se rozjela po hladině a zamířila přes velkou zátoku k Ozbrojeným útesům. Když mlčky přihlížející rybáři spatřili, že děravá veslice pluje stejně rychle a elegantně jako plachetnice, do níž se opírá vítr, propukli v jásot, smáli se a v chladném ránu podupávali na břehu. Ged se na okamžik otočil a díval se, jak ho s jásotem vyprovázejí, ti pod temnou zubatou masou Severořezné skály, nad kterou se od oblak zvedaly zasněžené svahy Gontského štítu.

Pod plachtou přeplul zátoku, vyjel mezi Ozbrojené útesy na Gontské moře a potom zamířil na severozápad, aby proplul kolem Oranéy severně. Vracel se stejnou cestou, jakou přiletěl. Neměl žádný plán, žádnou strategii, prostě se vracel stejným směrem. Stín mohl při sledování jeho sokolího letu z Osskilu bloudit, matený dny a větry, ale také se mohl ubírat přímočaře – to se nedalo říct. Pokud se však zcela neuchýlil zpátky do snové říše, neměl by si příležitost k setkání s Gedem, přijíždějícím po širém moři, nechat ujít.

Když už se s ním musí setkat, Ged si přál, aby k tomu došlo na moři. Nevěděl proč, ale další setkání na souši mu nahánělo hrůzu. Moře je kolébkou bouří a příšer, ale nikoliv sil zla – zlo pochází ze země. V té temné zemi, do které Ged už jednou zavítal, nebylo žádné moře, žádná tekoucí řeka, žádný pramen. Místo smrti je vyprahlé. Přestože moře v tomto nevlídném ročním období představovalo pro něj nebezpečí, toto nebezpečí spojené s proměnlivostí a vrtkavostí moře vnímal spíše jako ochranu a příznivou okolnost. Říkal si, že až se konečně na své bláznivé výpravě se Stínem utká, v nejhorším případě by ho mohl sevřít stejně pevně jako on jeho a stáhnout ho tíhou svého těla a své smrti dolů do tmy hlubokého moře, odkud by se z takového sevření nemohl vyprostit. Tak by aspoň svou smrtí skoncoval se zlem, které svým žitím vypustil.

Plavil se neklidným, rozbouřeným mořem, nad nímž se jako obrovské smuteční závoje hnaly a klesaly mraky. Nepozvedl čarovítr, využíval teď světového větru, který ostře foukal od severozápadu, a dokud často šeptaným slovem udržoval existenci z čar utkané plachty, ta se sama natáčela a obracela tak, aby chytala vítr. Bez tohoto kouzla by jen s velkými nesnázemi udržoval tak vrtkavou loďku na rozbouřeném moři v žádaném kursu. Plul dál a

neustále se pozorně rozhlížel na všechny strany. Rybářova žena mu dala dva bochníky chleba a džbánek vody. Když se po několika hodinách dostal na dohled Kameberské skály, jediného ostrůvku mezi Gontem a Oranéou, najedl se, napil a s vděčností vzpomněl na tu tichou Gonťanku, která mu jídlo dala. Proplul kolem toho mlhavého zdání země a zamířil na západ drobným mokrým mžením, které se nad pevninou mohlo změnit ve slabé sněžení. Kromě skřípění lodi a narážení vln na její příď nebylo žádný zvuk slyšet. Neminula ho žádná loď, žádný pták. Nehýbalo se nic než věčně pohyblivá voda a ženoucí se mraky, stejné mraky, které si mlhavě pamatoval, jak pluly kolem, když jako sokol letěl na východ po stejné trase, kterou se nyní ubíral na západ. Tenkrát shlížel dolů na šedivé moře, teď hleděl vzhůru do šedivého nebe.

Rozhlédl se kolem sebe, před ním nic nebylo. Vstal, byla mu zima a z toho neustálého rozhlížení a civění do šerotemné prázdnoty pociťoval únavu. „Tak pojď," zašeptal, „pojď, na co čekáš, Stíne?" Nedočkal se žádné odpovědi, nic tmavšího se v tmavých vlnách a mlhách nepohnulo. Avšak cítil stále určitěji, že Stín už není daleko, že slepě sleduje jeho vychladlou stopu. A znenadání hlasitě vykřikl: „Jsem tady, já, Ged Krahujec, a povolávám svůj Stín!"

Loď sténala, vlny syčely a v bílé plachtě šelestil vítr. Ged čekal, ruku měl na tisovém stěžni loďky a pohled upřený do mrazivého mrholení, které zvolna přecházelo přes moře v nesouvislých pásech od severu. Minuty míjely, čas plynul. Pak, daleko nad hladinou v dešti, spatřil blížící se Stín.

Zbavil se těla osskilského veslaře Skiorha a povětřím a přes moře ho již nesledoval jako gebbeth. Neměl ani podobu zvířete, v níž ho Ged viděl na rokeské Homoli a ve svých snech. Přesto nějaký tvar měl, dokonce i na denním světle. Když Geda pronásledoval a při souboji na blatech mu část síly vzal, nasál ji do sebe, a možná i to, že ho přivolal nahlas a za denního světla, mu dalo, nebo vnutilo jistou podobu a tvar. Nesporně se teď podobal člověku, i když jako Stín sám žádný stín nevrhal. Nejistě kráčel po vlnách a díval se po větru, přicházel přes moře od Enladských čelistí směrem ke Gontu jako neurčitá, nepodařená bytost, kterou profukuje studený vítr.

Jelikož ho den zpola oslepoval a jelikož ho Ged povolal, spatřil ho dřív než on jeho. Poznal ho, stejně jako on jeho, mezi všemi

bytostmi, mezi všemi stínovými bytostmi.

Ged stál zcela sám uprostřed zimního moře a pozoroval to, co mu nahánělo strach. Zdálo se mu, že vítr Stín od lodi odnáší, ale to jen vlny, které pod ním ubíhaly, navozovaly ten dojem. Stín se k němu zřejmě přibližoval, ale Ged nedokázal říct, zda se pohybuje. Teď už si ho všiml. Přestože nebyl schopný myslet na nic jiného než na hrůzu a strach z jeho doteku, z té mrazivé černé bolesti, která z něj vysávala život, čekal a nehýbal se. Pak najednou hlasitě promluvil, přivolal do bílé plachty prudký a silný čarovítr a jeho loď rychle vyrazila po šedých vlnách přímo k té hrozivě vypadající bytosti, jakoby visící ve větru.

V naprostém tichu Stín zakolísal, otočil se a dal se na útěk.

Prchal proti větru, na sever, a Gedova loď ho následovala – rychlost Stínu bojovala s umem mága, vichřice s deštěm s oběma. A mladík povzbuzoval loď, plachtu, vítr a vlny před sebou, tak jako lovec povzbuzuje své psy, když prchající vlk je na dohled. Přivedl do kouzly utkané plachty takový vítr, jaký by každou plátěnou plachtu musel rozervat, a ten hnal jeho loď po moři jako chomáč sebrané pěny stále blíž prchajícímu.

Stín se nyní obrátil, udělal půlkruh – najednou vypadal neurčitěji a mlhavěji, spíš jako pouhý dým než jako člověk – a pak se otočil a prchal, unášen silným větrem, jako by mířil ke Gontu.

Rukou a kouzlem Ged otočil loď, která se při rychlé obrátce rozhoupala a vyskočila nad vodu jako delfín. Teď plul mnohem rychleji než dřív, ale Stín se mu před očima zmenšoval. Déšť promíchaný s krupkami a sněhem ho bodal do zad a do levé tváře, neviděl dál než na třicet metrů dopředu. A zanedlouho, když bouře zesílila, Stín z dohledu ztratil. Ged si však byl jist, že pluje po jeho stopě, jako by nesledoval po hladině prchající přízrak, ale zvířecí stopu ve sněhu. Přestože vítr teď vanul jeho směrem, nechal v plachtě i zpívající čarovítr. Od tupé přídě odstřikovaly chomáče pěny a ujíždějící loďka pleskala o hladinu.

Pronásledovaný i pronásledovatel dlouho setrvávali v tom podivném, rychlém závodě a dne valem ubývalo. Ged věděl, že při rychlosti, jakou v posledních hodinách plul, musí být jižně od Gontu a mířit kolem něj k Spevy nebo Torhevenu, nebo stranou těchto ostrovů na volné moře. Určitě to vědět nemohl. A bylo mu to jedno. On byl lovec, on pronásledoval a strach před ním prchal.

Znenadání na okamžik spatřil Stín v nevelké vzdálenosti od

sebe. Světový vítr slábl a bičující krupkovitý sníh ustoupil nevlídné, sychravé a houstnoucí mlze, v níž zahlédl, jak Stín prchá poněkud napravo od jeho kursu. Promluvil k větru a k plachtě, natočil kormidlo a pokračoval v pronásledování, i když opět plul za Stínem naslepo. Mlha rychle houstla a v místech, kde se stýkala s čarovětrem, vířila a trhala se, ale hromadila se kolem lodi jako sinalá beztvarost tlumící světlo a výhled. Ve chvíli, kdy Ged pronesl poslední slovo projasňující formule, znovu Stín zahlédl, stále napravo od svého kursu, ale velmi blízko – pohyboval se pomalu. Jeho neurčitou hlavou bez obličeje proudila mlha, ale stále měl podobu člověka, byť deformovaného a proměnlivého jako lidský stín. V domnění, že svého nepřítele zahnal do úzkých, znovu natočil loď. V tom okamžiku Stín zmizel a vzápětí se dostal do úzkých sám, když jeho loď najela na skálu téměř splývající s hladinou, kterou pro valící se mlhu neviděl. Málem přepadl do moře, ale dřív než přišel náraz další vlny, stačil se pevně chytit stěžně – hole. Ta vlna byla velká, vynesla jeho loď z vody a vrhla ji na skálu s lehkostí, s jakou by člověk zvedl a rozmáčkl hlemýždí ulitu.

Hůl, vytvarovaná Ogionem, byla pevná a čarovná. Nezlomila se. Zlehka jako suché dřevo plula po hladině. Stále ji svíral, když ho příbojová vlna vracející se z mělčiny zanesla nad hloubku a tak až do příští vlny zachránila před roztříštěním o skály. Dusil se, sůl ho oslepovala, ale snažil se udržet hlavu nad vodou a vzdorovat obrovskému tahu moře. Nedaleko skal byla písečná pláž, několikrát ji zahlédl, když se snažil uplavat náporu nové příbojové vlny. Ze všech sil a s pomocí hole se snažil k ní dostat, ale nepřiblížil se ani o kousek. Vzdouvání a zpětné nárazy vln jím pohazovaly sem a tam jako hadrem a chlad hlubokého moře mu z těla rychle vysával teplo, oslaboval ho tak, že nemohl pohnout pažemi. Skály i pláž ztratil z dohledu a ztratil představu, kde jsou. Jen voda vřela kolem něj, pod ním i nad ním, která ho oslepovala, dusila a stahovala.

Zvedající se vlna ho uchopila, pod potrhanou mlhou ho převracela a převalovala, až ho jako kousek naplaveného dřeva vyhodila na písek.

Zůstal tam ležet. Hůl z tisového dřeva pořád svíral oběma rukama. Menší vlny se ho snažily uchopit a v ustupujícím spěchu stáhnout po písku zpátky do moře. Mlha se nad ním rozevřela a

zavřela a později ho začal bičovat zmrzlý déšť.

Po dlouhé chvíli se pohnul. Zvedl se na ruce a na kolena a začal se pomalu plazit po břehu vzhůru, dál od vody. Byla už černá noc, ale pošeptal holi kouzlo a ta se rozzářila slabým čarosvětlem, které ho vedlo, když se kousek po kousku namáhavě sunul dál k dunám. Byl tak otlučený, tak rozlámaný a prochladlý, že plazení po mokrém písku v syčící, mořem hřmící tmě mu připadalo tím nejtěžším, co kdy musel dělat. A jednou nebo dvakrát se mu zdálo, že vřava moře a větru zcela ustala, že mokrý písek se mu pod rukama změnil v prach a že cítí na svých zádech nehybný, pronikavý pohled cizích hvězd. Hlavu však nezvedl, plazil se dál a po chvíli uslyšel svůj těžký dech a ucítil, jak mu řezavý vítr vrhá do tváře déšť.

Pohyb mu konečně vlil do těla trochu tepla, a když se doplazil do dun, kde nárazy větru s deštěm nebyly tak silné, podařilo se mu vstát. Vykouzlil z hole silnější světlo, neboť okolní svět zcela zčernal, a ubíral se dál, klopýtavě a se zastávkami, asi půl míle do vnitrozemí. Pak na vrcholku jedné duny uslyšel moře opět hlasitěji, ne za sebou, ale před sebou – duny se opět svažovaly k jinému pobřeží. Neocitl se na ostrově, ale na písčině, na kousku naplaveného písku uprostřed moře.

Neměl dost sil na to, aby propadl zoufalství, jen vzlykl a dlouho stál, opřený o hůl, s hlavou ve zmatku. Pak se umíněně obrátil doleva, aby měl aspoň vítr v zádech, a šouravě sestoupil z vysoké duny, pátraje po nějaké prohlubni mezi ledem obaleným, ohnutým rákosím, která by mu poskytla aspoň skrovné útočiště. Když zvedl hůl, aby zjistil, co je před ním, zahlédl na nejvzdálenějším okraji čarosvětlem ozářeného kruhu slabý odlesk: stěnu deštěm promáčeného dřeva.

Byla to bouda nebo kůlna, malá a chatrná, jako by ji postavilo dítě. Ged zaklepal holí na nízká dvířka. Zůstala zavřená. Otevřel je a vstoupil, ale musel se sehnout téměř do poloviny své výšky. Ani uvnitř se nemohl narovnat. V ohništi rudě žhnuly uhlíky a v jejich slabém odlesku spatřil muže s dlouhými bílými vlasy, který se v hrůze krčil u protější stěny, a další postavu – nepoznal, zda je to muž, nebo žena – vykukující z kupy hadrů či kůží na podlaze.

„Neublížím vám," zašeptal.

Neřekli nic. Díval se z jednoho na druhého. V jejich očích nebylo nic než hrůza. Když odložil hůl, ten zpod kupy hadrů

vzlykl a schoval se. Ged odložil plášť, ztěžklý vodou a ledem, svlékl se donaha a schoulil u ohniště. „Dejte mi něco, do čeho bych se mohl zabalit," řekl. Chraptěl a cvakal zuby a v dlouhých záchvěvech se třásl zimou tak, že sotva mluvil. Snad ho slyšeli, ale žádný z nich neodpověděl. Natáhl ruku a vzal si z lůžka jeden cár – před lety to snad mohla být kozlečí kůže, ale teď to byl jen cár zčernalý mastnotou. Člověk ležící na lůžku pod kupou hadrů zasténal, ale Ged na to nedbal. Vytřel se do sucha a zašeptal: „Máte dřevo? Přiložte trochu na oheň, staříku. Přicházím v nouzi. Nechci vám ublížit."

Stařec se ani nepohnul, jen ho pozoroval, ochromený strachem.

„Rozumíte mi? Mluvíte hardsky?" Ged se odmlčel, než dodal „*Kargad*?"

Při tom slově stařík rychle přikývl, a přikývl jen jednou jako stará smutná loutka na provázku. Jelikož to bylo to jediné, co Ged z kargského jazyka znal, rozhovor nemohl pokračovat. U jedné stěny našel navršené dříví, přiložil na oheň sám, a pak posunkem požádal o vodu – ze slané vody, kterou spolykal mu bylo špatně od žaludku a trpěl žízní. Stařík se nahrbil, ukázal na velkou lasturu s vodou a přisunul k ohništi další lasturu s plátky uzených ryb.

Ged seděl se zkříženýma nohama u ohně, uhasil žízeň a něco pojedl, a když se mu zčásti vrátily síly a mohl rozumněji uvažovat, začal přemýšlet o tom, kam se dostal. Ani s čarovětrem v plachtě nemohl doplout až k zemím Kargadu. Ostrůvek musel být někde ve vodách Dálav, východně od Gontu, ale na západ od Karego-At. Připadalo mu podivné, že na tak malém, opuštěném místě, pouhé písečné výspě, může někdo žít. Snad to byli trosečníci. Byl však dosud příliš vyčerpaný, než aby se tím nyní příliš zabýval.

Neustále natáčel svůj plášť k teplu, a jakmile se jeho vlas na povrchu trochu ohřál, i když nevyschl, zahalil se do něj a lehl si k ohništi. „Pojďme na kutě, přátelé," řekl svým nemluvným hostitelům, položil hlavu na pískovou podlahu a usnul.

Strávil na tom bezejmenném ostrůvku tři noci, a když se první ráno probudil, bolel ho každý sval, měl horečku a bylo mu špatně. Celý den a noc proležel u ohně v chatrči jako kus naplaveného dřeva. Další den ráno se probudil, dosud ztuhlý a rozbolavělý, ale odpočatý. Navlékl se do solí ztvrdlých šatů, protože nebylo dost vody, aby je vypral, a vyšel do šedivého větrného rána, aby se porozhlédl po místě, kam ho Stín vlákal.

Byla to skalnatá písčina, v nejširším místě míli široká a o něco více dlouhá, lemovaná všude kolem mělčinami a skalisky. Nerostl tam jediný strom a keř, nic než ohýbající se rákos. Chatrč stála v prohlubni mezi dunami a oba staří, muž a žena, v ní žili sami uprostřed bezútěšnosti pustého moře. Byla postavená, či spíše navršená z naplavených prken a větví. Vodu brali z poloslané studánky u chatrče. Za potravu jim sloužily ryby, mořští měkkýši, čerství nebo sušení, a chaluhy. Roztrhané kůže v chatrči, skrovná zásoba kostěných jehel a rybářských háčků, šlachy na vlasce a hůlka na rozdělávání ohně nepocházely z koz, jak se původně domníval, ale z tuleňů skvrnitých. Ovšem, tohle bylo přesně takové místo, kam v létě tuleni chodí vychovávat mláďata. Staří se Geda nebáli proto, že ho považovali za ducha, ani proto, že byl čaroděj, ale jednoduše proto, že byl člověk. Už zapomněli, že na světě jsou i jiní lidé.

Stařec se svého mrzoutského strachu nedokázal zbavit. Kdykoliv měl dojem, že se k němu Ged dostal tak blízko, že se ho mohl dotknout, odbelhal se a se zlobným mračením po něm pokukoval přes houštinu špinavých bílých vlasů. Stařena zpočátku při každém Gedově pohybu fňukala a schovávala se pod hromadu hadrů, ale když ještě ležel v horečkách v tmavé chatrči, stalo se jednou, že usedla na bobek a hleděla na něho se zvláštním tupým, toužebným výrazem. Za chvíli mu pak přinesla vodu, aby se napil. Když se posadil, aby si od ní lasturu vzal, polekala se a upustila ji, takže se všechna voda vylila, pak se rozplakala a utírala si oči dlouhými, šedobílými vlasy.

Teď ho pozorovala, jak na pláži dává naplavenému dřevu a prknům z jeho lodi, které moře vyneslo na břeh, tvar nové lodi, využívaje stařík ovu neopracovanou kamennou širočinu a vázací kouzlo. Neprováděl opravu v pravém slova smyslu, na to neměl dost vhodného dřeva a musel si ve všem vypomáhat ryzí magii. Stařenu neupoutalo ani tak jeho zázračné dílo jako on samotný, když na něho hleděla s toužebným výrazem v očích. Po chvíli odešla a zanedlouho se vrátila s dárkem: hrstí mušlí, které nasbírala na skalách. Snědl je tak, jak mu je dala, promočené mořem a syrové, a poděkoval jí. Jako by získala odvahu, odešla do chatrče a vrátila se opět s čímsi v rukou, s uzlíkem zabaleným v hadru. Plaše a s očima po celou dobu upřenýma na jeho tvář, uzlík rozbalila a podržela před ním, aby si jeho obsah prohlédl.

Byly v něm dětské šatečky z hedvábného brokátu, hustě posázené drobnými perlami, ušpiněné solí, zažloutlé léty. Na malém živůtku tvořily perly obrazec, který Ged znal: dvojitý šíp Božích bratří Kargadské říše s královskou korunou nad ním.

Ta vrásčitá, špinavá stařena v hrubě sešitém pytli z tuleních kůží ukázala na hedvábné šaty a na sebe a usmála se: příjemně, jen tak bez významu, jako dítě. A z jakési skrýše zašité v sukýnce šatů vytáhla malý předmět a podala mu jej – nějaký úlomek tmavého kovu, kus zlomeného šperku, možná půlkruh přelomeného prstenu. Ged si jej prohlížel, ale stařena mu gestem naznačila, aby si ho vzal, a uspokojilo ji, až když to udělal. Přitom přikývla a znovu se usmála – dala mu dárek. Šaty pak znovu pečlivě zabalila do mastného hadrového obalu a odšourala se zpátky do chatrče, aby svou vzácnost zase schovala.

Ged uložil zlomený prsten do kapsy kabátu téměř se stejnou pečlivostí, srdce mu zaplavil pocit soucitu. Pochopil, že ti dva jsou možná děti z nějakého královského rodu Kargadské říše, které nějaký tyran či uchvatitel, jenž měl strach prolít královskou krev, poslal do vyhnanství na v mapách nezakreslený ostrůvek daleko od Karego-At, aby žily, nebo zemřely. Jedním z nich mohl být chlapec, tehdy ve věku osmi deseti let, a tím druhým princeznička v šatech z hedvábí a perel. A oni nezahynuli, a žili o samotě v moři čtyřicet padesát let, zde na skále v moři, jako princ a princezna bezútěšnosti.

Pravdivost své domněnky si však potvrdil až o řadu let později, kdy ho pátrání po prstenu Erretha-Akbe zavedlo do Zemí Kargadu a do atuánských Hrobek.

Třetí noc na ostrově procitla do klidného, bledého východu slunce. Byl den slunovratu, nejkratší den v roce. Jeho loďka ze dřeva a magie, ze zbytků a kouzel, byla hotová. Pokusil se svým hostitelům sdělit, že je odveze někam na pevninu, na Gont, Spevy nebo na Torikly, dokonce že je vysadí i někde na opuštěném pobřeží Karego-At, když budou chtít, přestože kargské vody nejsou místem, kam se obyvatel Archipelu může bezpečně vypravit. Ale oni svůj pustý ostrov opustit nechtěli. Zdálo se, že stařena nechápe, co chce Ged posunky a tichými slovy sdělit. Stařec pochopil, a odmítl. Jeho jedinou vzpomínkou na jiné země a jiné lidi byla noční můra z dětství, plná krve, obrů a křiku. Ged to vyčetl z jeho tváře, když znovu a znovu vrtěl hlavou.

Ráno si Ged naplnil vak z tulení kůže vodou ze studánky, a jelikož nemohl starým poděkovat za oheň a stravu a pro stařenu neměl žádný dárek, jak by měl, udělal aspoň to, co mohl – očaroval ten nespolehlivý slaný pramen. Voda vyvěrající z písku pak byla stejně sladká a čistá jako kterýkoliv pramen na gontských výšinách a nikdy nepřestala proudit. Díky tomu je dnes to místo z dun a skal v mapách a má jméno: námořníci mu říkají Ostrov pramenité vody. Avšak chatrč je pryč a bouře mnoha zim nezanechaly žádnou památku po těch dvou, kteří tam prožili své životy a zemřeli v osamění.

Když Ged odrazil s lodí od písčitého jižního konce ostrova, zůstali schováni v chatrči, jako by se báli dívat. Nechal světový vítr, vanoucí stále od severu, aby se opřel do plachty z plátna a kouzel a rychle se pustil přes moře.

Nyní se z Gedova mořského pátrání stala podivná záležitost, neboť byl v roli lovce, který jednak neví, co vlastně pronásleduje, a jednak nemá tušení, kde v celém Zeměmoří by kořist mohla být. Musel se nechat vést předtuchou, odhadem, štěstím, stejně jako ona, když pronásledovala jeho. Oba byli slepí, pokud šlo o toho druhého. Geda mátly nehmatatelné stíny stejně, jako Stín mátlo denní světlo a pevné předměty. Ged měl jedinou jistotu: tím, kdo pronásleduje, je teď on, a nikoliv naopak. Protože po celou dobu, kdy ležel polomrtvý na pobřeží a v bouři se trmácel po dunách, byl vydán Stínu, který ho na skály zavedl, na milost a nemilost. Ale Stín na svou příležitost nečekal. Oklamal ho a ihned uprchl, neměl odvahu se mu postavit. To byl důkaz, že Ogion měl pravdu: Stín z něj nemohl sát moc, pokud byl k němu obrácený čelem. Proto mu musel vzdorovat a pronásledovat ho, přestože stopa na širých mořích vychladla a nedalo se spoléhat než na šťastnou náhodu světového větru vanoucího na jih a nejasnou představu, či niterní tušení, že jih nebo východ je ten správný směr, kterým plout.

Před soumrakem spatřil v dálce po levici dlouhé, nejasné pobřeží velké pevniny – to musel být Karego-At. Nacházel se tedy skutečně ve vodách těch bílých barbarů, a proto musel dávat pozor, jestli se odněkud neobjeví válečná veslice či galéra. Plachtil tím rudě podbarveným večerem a vzpomínal na to ráno jeho dětství v Deseti Olších, na opeřené bojovníky, na oheň a mlhu. A jak tak přemýšlel, najednou mu zatrnulo u srdce, to když si uvědomil, že ho Stín oklamal jeho vlastním trikem, tím, že ho na

moři obklopil mlhou, jako by ji přivlekl z jeho minulosti – oslepil ho, aby ho dostal do nebezpečí, a oklamal, aby ho připravil o život.

Udržoval jihovýchodní kurs, a když východní okraj světa zajala noc, zmizela země z dohledu. Prohlubně mezi vlnami vyplňovala tma, zatímco hřebeny ještě zářily zřetelným narudlým odleskem západu. Ged si hlasitě zpíval *Zimní koledu* a ty sloky ze *Slavných činů mladého krále*, které si pamatoval, neboť právě tyto písně se zpívají při slavnosti slunovratu. Jeho hlas zněl jasně, ale v nezměrném mlčení moře se rozplýval v ticho. Tma se zimními hvězdami padla rychle.

Po celou nejdelší noc v roce bděl a pozoroval, jak po jeho levici vycházejí hvězdy, otáčejí se mu nad hlavou a klesají do dalekých černých vod napravo, zatímco jeho loď unášel zimní vítr po neviditelném moři k jihu. Mohl spát jen po chvilkách, a prudce se probouzel. Loďka, ve které plul, ve skutečnosti žádnou loďkou nebyla. Víc než z poloviny to byly čáry a kouzla, a zbytek pak prkna a naplavené dříví, které, kdyby nechal ochabnout tvarovací a vázací kouzla, jimiž je zaříkal, by brzy povolily, rozpadly se a jako to, co zbylo z nevelkého vraku, by se rozptýlily po vlnách. Rovněž plachta, utkaná z kouzel a vzduchu, by ve větru dlouho nevydržela, kdyby usnul – sama by se změnila v závan větru. Gedova kouzla byla podmanivá a silná, ale když je hmota, na kterou taková síla působí, malá, pak se síla, která je udržuje, musí každou chvíli obnovovat. Proto v noci nespal. Postupoval by snáze a rychleji jako delfín nebo orel, ale Ogion mu radil, aby podobu neměnil, a Ogionovy rady měly svou váhu. Plul dál na jih pod hvězdami putujícími na západ a dlouhá noc ubíhala pomalu, až celé moře rozzářil první den nového roku.

Brzy po východu slunce spatřil před sebou zemi, ale blížil se k ní pomalu. Světový vítr s rozbřeskem utichl, a proto musel do plachty přivolat slabý čarovítr, aby ho k pobřeží přihnal. Při pohledu na ně se do něj opět vkrádal strach, ta tíživá hrůza která ho přesvědčovala, aby se obrátil, aby se dal na útěk. Ale šel tomu strachu vstříc, jako jde lovec po stopách, širokých a hlubokých, drápy hrozících otisků tlap medvěda, který se může každým okamžikem vyřítit z houštiny. Teď už byl blízko – to věděl.

Země, která před ním vystupovala z moře, jak připlouval stále blíž, vypadala tajemně. To, co se z dálky jevilo jako jediná souvislá hradba hor, se rozpadlo na několik samostatných

dlouhých, strmých hřebenů, snad samostatných ostrovů, mezi něž moře zabíhalo úzkými průlivy. Ve Věži mistra Jmenovače na Roke Ged prostudoval mnoho nákresů a map, ty však většinou zobrazovaly Archipel a Vnitřní moře. Teď se nacházel ve Východních dálavách a neměl tušení, o který ostrov by mohlo jít. Ale moc se tím netrápil. Byl to strach, který ležel před ním, který ho vábil a číhal na něho někde mezi srázy a lesy ostrova – a za tím strachem přímo mířil.

Temné, lesy korunované útesy se chmuřily a čněly vysoko nad loď. Tříšť z vln, které se o skalnaté předhoří rozbíjely, dopadala až na jeho plachtu, když ho čarovítr zavedl mezi dva velké mysy do průlivu, mořské uličky, která před ním ubíhala hluboko do nitra ostrova, ne širší než dvě délky galéry. Spoutané moře se převalovalo neklidem a podrážděně rozleptávalo příkré břehy bez pláží, ale z útesů spadajících přímo do vody, zčernalé chladným odrazem jejich výšek. Vládlo bezvětří a hluboké ticho.

Stín ho na Osskilu vlákal na blata a v mlze na skály. Měla být tohle třetí past? Zahnal jej sem on, nebo přilákal Stín jeho do léčky? Nevěděl. Věděl jen, že ho mučí strach, ale že musí pokračovat a udělat to, kvůli čemu se na cestu vydal: uštvat zlo, zahnat svůj strach až k jeho zdroji. Kormidloval velice opatrně a ostražitě se díval před sebe, za sebe i po celé výšce skal na obou stranách. Slunce nového dne nechal za sebou na volném moři. Zde ho obklopovala tma. Když se ohlédl, průjezd mezi mysy vypadal jako vzdálená, jasná brána. Hřebeny se nad ním zvedaly stále výš, jak se blížil k horskému masívu, z něhož vyrůstaly, a stužka vody se zužovala. Zíral před sebe do temné rozsedliny, nalevo a napravo na mohutné, jeskyněmi proděravělé a balvany poseté srázy, k nimž se krčily stromy s kořeny zpola ve vzduchu. Nic se nehýbalo. Blížil se ke konci úzké zátoky, k vysoké, holé a vrásčité skalní mase, o kterou v šířce potoka chabě pleskaly poslední vlny moře. Spadlé balvany a hnijící kmeny a kořeny sukovitých stromů mu nechávaly jen těsný prostor k průjezdu. Byla to past, temná past pod úpatím němých hor, a on do ní spadl. Před ním ani nad ním se nic nehýbalo. Všude vládlo hrobové ticho. Nemohl dál.

Za pomoci kouzla a provizorního vesla obrátil loď, aby nenarazil na skálu pod hladinou, nebo se nezapletl do vyčnívajících kořenů a větví, a zamířil zpět. Právě se chystal přivolat čarovítr a vydat na zpáteční cestu, ale najednou mu slova

kouzelné formule zmrzla na rtech a krev v srdci ztuhla chladem. Ohlédl se přes rameno. Za ním v loďce stál Stín.

Kdyby zaváhal jen na okamžik, byl by ztracen – byl však připraven a skočil po tom mihotajícím se a chvějícím neurčitu, které měl na dosah, aby je sevřel a držel. Proti tomu neživému by mu nyní nepomohla žádná magie, jen síla jeho těla a života samotného. Neřekl ani slovo a zaútočil. Loďka se při tom obratu a výpadu rozhoupala a ponořila. Rukama se mu do prsou přelila bolest a vyrazila mu dech, prosákl ho ledový chlad a oslepil – a přece v rukou, které popadly Stín, nedržel nic než tmu a vzduch.

Klopýtnul, chytl se stěžně, aby zcela neupadl; a do očí se mu opět prudce opřelo světlo. Spatřil Stín, jak se před ním třese, scvrkává a pak na okamžik mohutně vypíná nad něj, až nad plachtu – potom se svinul jako černý kouř ve větru a dal se, beztvarý, na útěk po hladině směrem k jasné bráně mezi útesy.

Ged klesl na kolena. Kouzly záplatovaná loďka se znovu rozhoupala a pomalu se kolébat přestala, unášena neklidnými vlnami. Krčil se v ní, otupený a zbavený myšlenek, a zápasil o dech, až ho posléze studená voda prosakující pod jeho rukama varovala, že se musí postarat o loď, že vázací kouzla slábnou. Vstal, opřel se o hůl tvořící stěžeň, a jak nejlépe jen dovedl, kouzlo obnovil. Byl prochladlý a vyčerpaný, v rukou cítil silnou bolest a neměl žádnou sílu. Přál si zůstat tam, na tom temném místě, kde se hory a moře stýkají, a spát, spát na neklidné kolébající hladině.

Nepoznával, jestli je únava způsobena kouzlem, které na něj uvalil prchající Stín, jestli pochází z kruté mrazivosti jeho doteku, nebo jen z hladu, touhy spát a vydané energie, ale přemohl ji, když se donutil zdvihnout do plachty čarovítr a plout zpátky temnou mořskou cestou, kterou Stín uprchl.

Veškerá hrůza zmizela. Ale radost se nedostavila. Štvanice skončila. Nebyl pronásledovaný ani pronásledovatel. Potřetí se setkali a dotkli, on se z vlastní vůle na Stín vrhl, pokusil se ho chytit živýma rukama. Neuspěl, ale vykoval mezi nimi pouto, které se nedalo přetrhnout. Nemělo význam tu bytost štvát, hnát se po její stopě. Ani ona si útěkem nepomohla. Nikdo z nich nemůže uniknout. Až dospějí k místu a okamžiku jejich posledního setkání, setkají se.

Avšak až do té chvíle a nikde než tam nepozná klid a pokoj, ve dne ani v noci, na zemi ani na moři. Teď již věděl, a bylo to kruté

poznání, že jeho úkolem nikdy nebylo odčinit, co udělal, ale dokončit, co začal.

Vyplul ven z temných skal. Moře tonulo v jasném, průzračném ránu a od severu vál příznivý vítr.

Dopil vodu, která mu zbyla ve vaku z tulení kůže, a kormidloval podél nejzápadnějšího předhůří, dokud nevplul do širokého průplavu mezi tímto a druhým ostrovem ležícím dál na západ. V té chvíli si vybavil mapy Východních dálav a najednou věděl, že se nachází u Rukou, dvojice osamělých ostrovů, které svými hornatými prsty ukazují na sever k Zemím Kargadu. Zamířil mezi ostrovy, a když odpoledne ztmavlo bouřkovými mračny, která se přivalila od severu, přistál u jižního pobřeží západního ostrova. Nad břehem, kde k moři v kaskádách stékal potok, zahlédl jednu vesničku – a málo mu záleželo na tom, jakého přivítání se mu tam dostane, jen když mu poskytnou vodu, teplo ohně a místo na spaní.

U vesničanů, drsných, ale nesmělých, vzbudila čarodějská hůl úžas. Před cizími se měli na pozoru, ale tomu, kdo připlul po moři s bouří v patách a sám, projevili pohostinnost. Dali mu najíst a napít do sytosti, poskytli dobrodiní ohně a prostředí hlasů hovořících jeho mateřštinou, hardským jazykem. To poslední a nejlepší, co mu poskytli, byla horká voda, kterou ze sebe smyl sůl a zahnal chlad, a postel, na které se vyspal.

9

IFFISH

Ve vesničce na Západní Ruce pobyl Ged tři dny, zotavil se a opravil si jednu starou loď, nikoliv pomocí kouzel a mořem vyplavených zbytků dřeva, ale solidními prkny. Vykolíčkoval ji, utěsnil koudelí a opatřil stěžněm a dobrou plachtou, aby se dala snadno ovládat a aby mohl spát, když to bude potřebovat. Jako většina lodí ze severu a z Dálav byla klinkrová, prkna přesahovala a zapadala jedno do druhé, aby loď obstála na širém moři – všechny části opravil poctivě. Dřevěná prkna vyztužil do hloubky vetkanými kouzly, neboť tušil, že s lodí popluje možná hodně daleko. Loď byla stavěná pro dva tři muže, a stařík, kterému patřila, tvrdil, že se s ní se svými bratry vydával daleko na moře i za špatného počasí a že všudy statečně projela.

Na rozdíl od vychytralého rybáře z Gontu mu stařík, který se jeho čárů bál, ale současně se jim obdivoval, chtěl dát loď zdarma, ale Ged mu zaplatil jako kouzelník: vyléčil mu šedý oční zákal, zbavil ho slepoty. Rozradostněný stařík mu potom řekl: „Říkali jsme jí *Jespák*, ale vy jí dejte jméno *Bystroočka* a namalujte jí na

boky přídě oči. Ty pak na důkaz mé vděčnosti budou na tom slepém dřevě bdít za vás a chránit vás před skalisky a útesy. Už jsem zapomněl, jak je svět jasný, a vy jste mi jeho světlo vrátil.“

Během dnů strávených ve vesnici pod sráznými lesy dělal Ged i jiné práce a síla se mu vrátila. Pracoval s lidmi, jaké znal ze svého mládí v Severním údolí, i když ještě chudobnějšími. U nich se cítil líp, než by mu kdy bylo na dvorech bohatých, a hořkosti jejich života a přání znal, aniž se musel ptát. A tak zaříkadly pro hojení a ochranu pomáhal chromým a nemocným dětem, zbytňujícími kouzly očaroval stáda vychrtlých koz a ovcí, runou simn označil přeslice a tkalcovské stavy, lodní vesla a nástroje z kamene a bronzu, které mu přinesli, aby konaly svou práci dobře, a runou pirr střešní trámy jejich chatrčí, aby chránila jejich obyvatele před ohněm, větrem a pomatením mysli.

Když byla *Bystroočka* připravena a důkladně zásobena vodou a sušenými rybami, zdržel se ve vesnici ještě den, aby naučil jejich mladého pěvce *Slavnému činu Morredovu* a *Havnorskému zpěvu*. Na Rukách přistává loď z Archipelu jen zřídka, a proto písně složené před sto lety byly pro vesničany nové – ti se pak dožadovali dalších zpěvů o hrdinech. Kdyby na Gedovi neleželo břemeno, které musel nést, rád by tam zůstal týden, a třeba i měsíc, aby jim přezpíval všechno, co zná, aby slavné písně zakořenily na dalším ostrově. Nemohl se však rozhodovat o své vůli – a dalšího dne zrána vyplul, zamířil přímo na jih přes širé moře Dálav, neboť to byl směr, kterým Stín zmizel. Nemusel použít hledací kouzlo, aby se to dozvěděl – věděl to tak jistě, jako by je oba spojovala tenká neodvíjející se šňůra, bez ohledu na to, kolik mil, moří a zemí by mezi nimi leželo. Plul najisto, beze spěchu a téměř bez naděje cestou, kterou musel plout. Zimní vítr ho unášel k jihu.

Noc a den se plavil pustým mořem a druhého dne dorazil k ostrůvku, o němž mu řekli, že se jmenuje Vemish. Lidé v malém přístavu se na něj dívali nevraživě, a brzy přispěchal jejich kouzelník. Pozorně si Geda prohlédl, pak se uklonil a řekl hlasem, ze kterého zněla nadutost i podlézavost: „Pane čaroději! Odpusťte mi, že si troufám, a poctěte nás tím, že od nás přijmete vše, co můžete na své cestě potřebovat – jídlo, pití, plátno, provazy – moje dcera vám už nese do lodi pár právě upečených slepic – avšak podle mého soudu by bylo od vás prozíravé, kdybyste pokračoval v plavbě tak brzy, jak se vám jen bude hodit. Lidé mají tak trochu

strach. Není to dlouho, teprve předevčírem, co někteří spatřili osobu, která pěšky přešla náš ostrůvek od severu k jihu, ale nikdo z nich neviděl, že by ji přivezla nějaká loď, nebo že by na nějaké lodi odplula. Zdálo se, že nevrhá žádný stín. Lidé, kteří ji viděli, o ní řekli, že se vám trochu podobala."

Nato Ged sklonil hlavu, otočil se, vrátil do vemishského přístavu a odplul, aniž se ohlédl. Nemělo smysl děsit ostrovany a znepřátelit si kouzelníka. Raději znovu přespal na moři a přemýšlel o zprávě, kterou se od kouzelníka dozvěděl a která ho bolestně zmátla.

Den skončil, minula deštivá noc, kdy se po všechny ty temné hodiny šeptavě snášel na moře chladný déšť, a nastal šedivý úsvit. Lehký severní vítr nesl *Bystroočku* stále vpřed. Po poledni déšť a mrholení přešly a občas vysvitlo slunce, pozdě odpoledne pak Ged spatřil napravo od svého kursu modravé nízké kopečky velkého ostrova, ozářené pomíjivým zimním sluncem. Nad břidlicovými střechami městeček mezi pahorky se rozplýval modravý kouř z krbů – po té nezměrné jednotvárnosti moře to byl příjemný pohled.

Ged vplul do přístavu za flotilou rybářských lodí. Při procházení ulicemi města ve zlatém zimním podvečeru našel hostinec zvaný *Harrekki*, kde oheň v krbu, pivo a pečená skopová žebírka mu rozehřály tělo i duši. U stolů sedělo několik dalších cestovatelů, obchodníků z Východních dálav, ale většinou zde byli místní, kteří přišli za dobrým pivem, pro novinky a na kus řeči. Nebyli plaší a drsní jako rybáři na ostrově Ruce, ale živí a důstojní jako měšťané. Samozřejmě že v něm poznali čaroděje, ale nemluvili o tom, jen hostinský – a ten byl velice upovídaný – se mezi řečí zmínil, že jejich město Ismay má štěstí, že spolu s ostatními městy na ostrově se těší neocenitelnému pokladu, jakým je vzdělaný čaroděj, který vychodil rokeskou Školu a jemuž dal hůl samotný arcimág. Není sice právě nyní ve městě, ale bydlí v domě svých předků přímo v Ismayi, a proto zde není potřebný žádný další praktik vyšších umění.

„Jak se říká, *dvě hole v jednom městě se musejí zkřížit*, no ne, pane?" halasil hostinský s úsměvem. Geda tak upozornil, že jako potulný čaroděj vydělávající si na živobytí kouzlením není ve městě žádoucí. Na Vemishi ho tedy odmítli hrubě a v Ismayi jemně – podivoval se tomu, vždyť přece slyšel, že ve Východních

dálavách jsou lidé vlídní. Byl přece na ostrově Iffish, na kterém se narodil Hrach. Nevypadal tak pohostinně, jak ho Hrach líčil.

A přece v jejich tvářích rozpoznával vlídnost. Šlo jen o to, že vycítili, co on věděl jistě: že mezi ním a nimi je hráz, že nese v sobě zhoubu a že sleduje něco temného. Zapůsobil na ně jako závan studeného větru v místnosti vyhřáté ohněm, jako černý pták přivátý bouří z cizích krajů. Čím dříve pojede dál a svůj zlý osud odveze s sebou, tím lépe pro ně.

„Jsem na cestě," vysvětloval hostinskému. „Zdržím se jen jednu dvě noci." Hovořil smutným hlasem. Hostinský zabloudil pohledem k velké tisové holi v koutě a neřekl nic. Ale nalil mu do poháru světlé pivo tak, že pěna přetekla přes okraj.

Ged pochopil, že by měl v Ismayi strávit jen jednu noc. Zde i jinde byl nevítaným návštěvníkem. Musel jít tam, kam ho vedla povinnost. Měl však už dost studeného a prázdného moře a ticha, ze kterého na něj nepromlouval žádný hlas. Řekl si, že v Ismayi zůstane jeden den a zrána se vypraví dál. Šel spát pozdě, a když se probudil, venku lehce sněžilo. Toulal se uličkami města a pozoroval život kolem sebe. Díval se, jak si děti, zachumlané v kožešinových kapucích, hrají v sněhových hradbách a staví sněhuláky, z otevřených dveří slyšel přes ulici pomlouvačné hovory, pozoroval kováře při práci a jeho mladého pomocníka, který se zarudlým a zpoceným obličejem dmýchal vzduch dlouhými rukávci měchů do tavicí pece. Když krátký den potemněl díval se okny zevnitř zalévanými slabou rudozlatou září na ženy u stavů, jak se v teple domova na okamžik otáčejí, aby něco řekly dítěti, manželovi, nebo aby se usmály.

To všechno sledoval zvenčí, z odstupu, ze své samoty, a bylo mu těžko u srdce, i když by ani sám sobě nepřiznal, že je mu smutno. Dál se toulal ulicemi, a třebaže se už snesla noc, nechtělo se mu zpátky do hostince. Pak zaslechl muže a dívku, jak se spolu vesele baví, když ho míjeli směrem k náměstí, a najednou se otočil, neboť ten mužský hlas poznal.

Pustil se za nimi, dohonil je a v pozdním šeru, prozářeném jen vzdálenými světly lamp, k nim přistoupil. Dívka poodstoupila, ale muž se na něj zahleděl, vzápětí prudce zvedl hůl, kterou nesl, a podržel ji mezi nimi jako hráz k odvrácení hrozby nebo číhajícího zla. Jeho gesto přesáhlo vše, co Ged dokázal snést. A proto se mu hlas trochu chvěl, když říkal: „Myslel jsem, Hrachu, že mě

poznáš.“

A1e i poté Hrach ještě chvíli váhal.

„Vždyť já tě poznávám!“ zvolal, sklonil hůl, vzal Geda za ruku a srdečně ho objal kolem ramenou. „Vždyť já tě poznávám! Vítej, příteli můj, vítej! Jak bídné přivítání jsem ti připravil, jako bys byl duch, který se plíží zezadu… a přitom jsem čekal, že přijdeš… hledal jsem tě…“

„Takže ty jsi ten čaroděj, kterým se v Ismayi pyšní? Říkal jsem si...“

„To ano, jsem jejich čaroděj – ale poslechni, chci ti vysvětlit, kamaráde, proč jsem tě hned nepoznal. Možná jsem tě hledal až příliš. Před třemi dny... byls tady na Iffishi před třemi dny?“

„Přijel jsem včera.“

„Před třemi dny jsem tě zahlédl na ulici v Quoru, jedné vesnici v kopcích. Totiž, zahlédl jsem tvou podobu, napodobeninu, nebo jenom někoho, kdo se ti hodně podobá. Šel přede mnou, mířil z vesnice ven, a když jsem ho spatřil, náhle zahnul. Volal jsem, ale neodpověděl. Rozběhl jsem se za ním, ale nikoho jsem nenašel, ani stopy – jenže půda byla zmrzlá. To bylo podivné, a proto když jsem tě teď spatřil, jak vycházíš ze stínu, myslel jsem, že je to zase nějaký klam. Promiň, Gede.“ Gedovo pravé jméno vyslovil tiše, aby je dívka, která čekala opodál, nezaslechla.

Také Ged promluvil potichu, aby mohl přítele oslovit jeho pravým jménem: „To nic, Estarriole. Jsem to já a jsem rád, že tě vidím...“

Hrach možná zaslechl v jeho hlase víc než radost. Stále ho držel kolem ramenou, když pronášel pravou řečí: „Přicházíš v nesnázích a ze tmy, Gede, a přesto se z tvého příchodu raduji.“ Pak pokračoval hardsky, s dálavským přízvukem. „Tak pojď, pojď k nám domů, právě tam jdeme, je čas ukrýt se před tmou! – Toto je moje sestra, nejmladší z nás, a jak vidíš, je hezčí než já, i když zdaleka ne tak chytrá. Jmenuje se Silenka. Silenko, tohle je Krahujec, nejlepší z nás a můj přítel.“

„Pane čaroději,“ pozdravila ho, zdvořile se uklonila a na znamení úcty skryla své oči v dlaních, jak to ženy ve Východních dálavách dělají. Když je zase odkryla, všiml si, že má oči čisté, ostýchavé a zvědavé. Mohlo jí být tak čtrnáct let a byla stejně tmavá jako její bratr, ale velmi štíhlá, útlá. Na rukávu jí visel okřídlený, drápy se přidržující drak, ne větší než její dlaň.

Šli vedle sebe zšeřenou ulicí a Ged poznamenal: „O gontských ženách se říká, že jsou odvážné, ale nikdy jsem tam neviděl děvče, které by nosilo jako ozdobu draka.“

Silenka se rozesmála a bez rozpaků odvětila: „To je jenom harrekki, vy na Gontu harrekki nemáte?“ Potom se na okamžik zastyděla a skryla si oči.

„Ne, ani žádné draky. On to není drak?“

„Ale jen maličký. Žije na dubech a živí se vosami, červy a vrabčími vajíčky – větší už nebude. Víte, pane, bratr mi často vyprávěl o zvířátku, které jste měl, malé šelmě, otakovi – máte ho ještě?“

„Ne, už ne.“

Hrach se k němu otočil, jako by se chtěl na něco zeptat, ale zadržel se a zeptal se až mnohem později, když spolu seděli sami dva nad kamenným ohništěm v jeho domě.

Hrach sice byl hlavním čarodějem celého ostrova Iffish, ale sídlil v Ismayi, v tom malém městě, kde se narodil, a žil spolu s nejmladším bratrem a sestrou. Jeho otec se plavil po mořích, s něčím obchodoval, a dům byl prostorný a důkladně stavěný, bohatě a vkusně vybavený hrnčířskými výrobky, krásnými tkaninami, bronzovými a mosaznými loděmi na vyřezávaných policích a truhlách. V jednom koutě hlavního sálu stála velká taonská harfa, ve druhém Silenčin stav na tkaní gobelínů s vysokým rámem vykládaným slonovinou. Přes svou tichost a skromnost byl Hrach jak mocným čarodějem, tak i pánem ve svém domě, v jehož hojnosti žilo ještě pár starých sloužících, bratr, veselý chlapec, a Silenka, čilá a tichá jako rybička. Nosila přátelům na stůl, jedla s nimi, poslouchala jejich rozhovor, a poté vyklouzla do svého pokoje. Všechno zde mělo pevný řád, klid a jistotu. A Ged, když se rozhlédl kolem sebe po ohněm ozářené místnosti, poznamenal: „Tak by měl člověk žít.“ A vzdychl.

„Snad je to jeden z dobrých způsobů,“ namítl Hrach. „Jsou i jiné. Ale teď, jestli můžeš, mi pověz, co jsi získal a ztratil za ty dva roky, které utekly od našeho posledního rozhovoru. Řekni mi něco o své cestě, neboť vidím, že se tentokrát u nás dlouho nezdržíš.“

Ged vyprávěl, a když skončil, Hrach dlouho zadumaně seděl. „Pojedu s tebou, Gede,“ rozhodl se.

„Ne.“

„Myslím, že pojedu.“

„Ne, Estarriole. Ten úkol ani ta kletba se tě netýkají. Vydal jsem se na tuto dlouhou pouť sám a sám ji dokončím. Nechci, aby kvůli mně trpěl někdo další – a už vůbec ne ty, který ses snažil zabránit mým rukám v tom zlém skutku již v samém počátku. Estarriole...“

„Hrdost vždy diktovala tvým myšlenkám,“ přerušil ho Hrach s úsměvem, jako by se bavili o něčem, co pro žádného z nich není nijak zvlášť důležité. „Zamysli se. Jistě, je to tvůj souboj. Ale jestli podlehneš, neměl by u toho být někdo další, kdo by varoval Archipel? Vždyť Stín by potom získal strašlivou moc. A jestli zvítězíš, neměl by tam být někdo, kdo sdělí celému Archipelu, že se zrodil nový slavný čin, který má být opěvován. Vím, že ti možná nebudu k ničemu, ale stejně si myslím, že bych s tebou jet měl.“

Tím obměkčil Geda, který již nedokázal přítele odmítnout a jen řekl: „Neměl jsem tady dnes zůstávat. Věděl jsem to, a zůstal jsem.“

„Čarodějové se nesetkávají náhodou, chlapče,“ řekl Hrach. „A koneckonců, jak jsi sám řekl, byl jsem u zrodu tvé cesty. Je správné, abych tě na ní doprovodil, když se končí.“ Přiložil na oheň nové dříví, a chvíli seděli a zírali do plamenů.

„O jednom jsem od té noci na rokeské Homoli neslyšel a nikoho na Škole jsem neměl odvahu se zeptat – myslím Jaspise.“

„Svou hůl si nikdy nevysloužil. Odešel z Roke stejné léto jako já a odjel na ostrov O, aby dělal kouzelníka na dvoře pána v O-tokne. Víc o něm nevím.“

Opět zmlkli, jen civěli do ohně, a jelikož noc byla mrazivá, vychutnávali teplo, které jim sálalo na nohy a tváře, jak seděli na široké zídce kolem ohniště s chodidly téměř mezi uhlíky.

Posléze se tiše ozval Ged: „Jednoho se bojím, Estarriole. A můj strach se znásobí, když odjedu a ty se mnou. Tam na Rukách, ve slepém konci zátoky, jsem se na Stín vrhl. Měl jsem ho na dosah, držel jsem ho – pokusil jsem se ho držet. Ale v rukou jsem neměl nic. Nedokázal jsem ho porazit. Prchl a já jsem ho pronásledoval. Jenže totéž se může neustále opakovat. Nemám nad ním sebemenší moc. Je možné, že náš souboj neuzavře smrt ani vítězství, nebude o čem zpívat, nic neskončí. Možná se budu muset celý život štvát z jednoho moře do druhého, z jedné země do druhé v nekonečném marném stíhání, v honbě za Stínem.“

„ Zadrž!“ zvolal Hrach a levou rukou učinil posunek, jakým se odvrací řeči o neštěstí. Navzdory všem chmurným myšlenkám se musel Ged pousmát, neboť to bylo spíš dětské než čarodějské kouzlo – Hrach měl už vrozenou jakousi vesnickou bezelstnost. Ale zároveň byl bystrý, rázný a dovedl jít k jádru věci. Pokračoval: „Taková představa je úděsná, a já věřím, že mylná. Spíš si myslím, že se stanu svědkem konce toho, co jsem viděl zrodit se. Nějak se dozvíš, jaká je podstata jeho existence a co vlastně je, a pak ho uchopíš, spoutáš a přemůžeš. I když je těžké říct, co to je… Jedno mě znepokojuje, jednomu nerozumím. Zdá se, že Stín chodí ve tvé podobě, nebo přinejmenším se ti trochu podobá. Všimli si toho na Vemishi a já osobně zde v Iffishi. Jak je to možné, proč, a proč tomu tak nebylo v Archipelu?“

„Říká se, že v Dálavách se mění pravidla.“

„Ano, a je to pravda, to můžu potvrdit. Na Roke jsem se naučil dobrá kouzla, která tu nemají žádnou moc, nebo se prostě nepovedou. A zároveň se tu dělají kouzla, která jsem se na Roke nenaučil. Každá země má své vlastní síly, a čím víc se člověk vzdaluje od vnitřních zemí, tím méně si těmi silami a jejich ovládáním může být jist. Ale nemyslím si, že to je to jediné, proč se Stín mění.“

„Já taky ne. Myslím si, že když jsem před ním přestal prchat a postavil se mu, ten obrat v mém postoji mu dal dar, ale současně mu zabránil zbavit mě síly. Všechno, co dělám se v něm odrazí – je to můj výtvor.“

„Na Osskilu tě oslovil pravým jménem, a tak ti zabránil použít proti němu magii. Proč neučinil totéž tam na Rukách?“

„Nevím. Možná, že může mluvit, jen když projevím slabost. Je to jako bych mluvil já sám – vždyť jak se mohl dozvědět mé pravé jméno? Jak se ho mohl dozvědět? Lámu si tím hlavu od chvíle, kdy jsem vyplul z Gontu, a nenacházím odpověď. Třeba ve formě, nebo spíš beztvarosti, která je mu vlastní, mluvit nemůže a potřebuje k tomu vypůjčený jazyk, gebbetha. Nevím.“

„Pak si musíš dát pozor, abys ho víckrát nepotkal jako gebbetha.“

„Myslím,“ začal Ged, a jako by náhle pocítil v sobě chlad, natáhl ruce k řeřavým uhlíkům, „myslím, že se to nestane. Je se mnou svázaný, stejně jako já s ním. Nemůže se osvobodit natolik, aby se zmocnil dalšího člověka a zbavil ho vůle a bytí, jako to

udělal se Skiorhem. Může ovládnout duše. Jestli znovu zeslábnu a pokusím se před ním prchat a přervat naše pouto, zmocní se mě. A přitom když jsem ho držel vší silou, změnil se v páru a unikl mi... A tak to udělá znova, a přece mi neunikne, protože já ho pokaždé najdu. Jsem s tou mrzkou, krutou bytostí spoutaný a navždy zůstanu, pokud se nedozvím slovo, kterým ji ovládnu: její jméno.“

„Jsou v temných říších jména?“ zeptal se Hrach zadumaně.

„Arcimág Gensher řekl, že ne. Můj mistr Ogion má jiný názor.“

„*Nekonečné jsou spory mágů*,“ zacitoval Hrach s úsměvem, ve kterém nechyběl smutek.

„Ta, která sloužila Starým silám na Osskilu, přísahala, že by mi Kámen prozradil jméno Stínu, ale moc jsem tomu nevěřil. Jenže drak mi také nabídl, že se mnou vymění jméno Stínu za svoje vlastní, aby se mě zbavil – a mě napadlo, že tam, kde je mezi mágy spor, mohou být draci moudří.“

„Moudří, ale proradní. A o jakého draka jde? Neřekls mi, že jsi mluvil s draky, co jsme se neviděli.“

Povídali si dlouho do noci, a přestože se pokaždé vrátili k té trpce nepříjemné záležitosti, která na Geda čekala, radost z toho, že jsou spolu, byla ze všeho nejsilnější. Jejich přátelství bylo totiž pevné a silné a čas ani náhoda jím nemohla otřást.

Když se Ged ráno pod přítelovou střechou probudil, ospalost ho ihned neopustila a měl takový příjemný pocit, jako by se zde těšil dokonalé ochraně před vším zlým. Po celý den něco z toho snového klidu v jeho hlavě přetrvávalo – nechápal to jako dobré znamení, ale jako dar. Měl pocit, že až z tohoto domu odejde, opustí pravděpodobně poslední útočiště, které je mu souzeno poznat, a tak aspoň po dobu, kdy tato snovost trvala, pociťoval štěstí.

Poněvadž před odjezdem z Iffishe musel Hrach vyřídit nějaké záležitosti, vypravil se kvůli nim s chlapcem, svým učedníkem, do několika vesnic na ostrově. Ged zůstal v domě se Silenkou a jejím bratrem, který se jmenoval Racek a věkem byl někde mezi ní a Hrachem. Byl to zřejmě docela obyčejný chlapec, protože neměl nadání a nenosil v sobě úděl čarodějné moci, a nikdy se nedostal jinam než na Iffish, Tok a Holp a jeho život plynul v klidu, bezstarostně. Ged na něj pohlížel s údivem a s trochou závisti, a Racek přesně stejně pohlížel na Geda. Oběma připadalo neuvěřitelné, že ten druhý je stejně starý a přitom tak odlišný. Ged

se podivoval, jak někdo, kdo prožil již devatenáct let života, může být tak bezstarostný. Obdivoval Rackův hezký zevnějšek a veselost, sám si připadal nevzhledně vychrtlý a hrubý a vůbec ho nenapadlo, že mu Racek závidí i ty jizvy, které mu hyzdily tvář, protože si myslí, že jsou to stopy po dračích pařátech, skutečné runy – znaky hrdiny.

Z toho důvodu se oba mladíci chovali k sobě poněkud ostýchavě, ale Silenka se brzy zbavila bázně, kterou v Gedově přítomnosti cítila, neboť byla ve svém domě a byla jeho paní. Ged se k ní choval mile a ona se ho ptala na spoustu věcí, protože – jak řekla – Hrach by se s ní tak nikdy nebavil. Měla během těch dvou dnů plno práce, chystala jim na cestu pšeničné placky a pro lodní zásoby balila sušené ryby, maso a další proviant, až jí Ged musel říct, aby s tím přestala, protože nemají v úmyslu plout na Selidor bez přerušení.

„Kde je Selidor?“ zeptala se.

„Daleko v Západních dálavách, kde je draků jako myší.“

„Je tedy lepší zůstat na východě, naši draci jsou malí jako myši. Tak, tady je to maso. Určitě vám to bude stačit? Poslyš, já to nechápu. Ty a můj bratr jste mocní čarodějové, mávnete rukou, něco zamumláte a hned se stane, co chcete. Jak to, že máte hlad? Když na moři přijde čas večeře, proč prostě neřeknete *Paštika!*, a až se paštika objeví, proč ji nesníte?“

„No, to bychom mohli udělat. Jenže se nám jaksi nechce jíst vlastní slova, jak se říká. Paštika je jenom slovo. Dokážeme ji udělat tak, aby voněla, chutnala a zaplnila žaludek, ale není než slovem. Žaludek sice oklame, ale hladovému sílu nedá.“

„Čarodějové tedy neumějí vařit,“ poznamenal Racek, který seděl z druhé strany kuchyňského krbu a z pěkného dřeva vyřezával víčko na krabičku – byl řezbářem, i když ne příliš zaníceným.

„A bohužel ani kuchaři nejsou čarodějové,“ povzdychla Silenka a poklekla, aby zjistila, zda poslední dávka placek, pečených na cihlách krbu, hnědne. „Stejně tomu nerozumím, Krahujče. Viděla jsem, jak bratr – a dokonce i jeho učedník – si posvítil ve tmě prostě tím, že vyslovil jediné slovo – a světlo se rozsvítilo. Světlo, ne slovo, ale jasné světlo, jaké člověku svítí na cestu!“

„Ano,“ souhlasil Ged. „Světlo je síla, velká síla, která nám dává život, ale která existuje nezávisle na našich potřebách sama o sobě.

Světlo slunce i hvězd je čas a čas je světlo. Ve světle, ve dnech a v rocích je život. Ve tmě může světlo život vyvolat, když je pojmenuje. Když však uvidíš čaroděje něco pojmenovávat nebo povolávat, aby se to zjevilo, není to totéž. Čaroděj neoslovuje moc, která je silnější než on, a to, co se objeví, je pouhá iluze. Povolat něco, co zde vůbec není, povolat to vyslovením jeho pravého jména, to je velké umění, které se nezneužívá. Ani ne kvůli obyčejnému hladu. Silenko, dráček ti ukradl placku!“

Silenka civěla na Geda, zaposlouchala se do jeho vysvětlování a vůbec si nevšimla, že harrekki utekl ze svého teplého místečka na kotlíkovém háku nad ohništěm a zmocnil se placky větší, než byl sám. Položila si šupinatého tvorečka na klín, krmila ho kousky placky a přemýšlela o tom, co slyšela od Geda.

„Takže opravdovou paštiku bys nepovolal, aniž bys neporušil to, o čem bratr pořád mluví – zapomněla jsem, jak se tomu říká...“

„Ekvilibrium,“ dopověděl Ged vážně, neboť i ona zvážněla.

„Správně. Ale když jsi ztroskotal, odpluls z ostrova v loďce, která držela pohromadě hlavně kouzly, a neteklo do ní. Byla to iluze?“

„Částečně to iluze snad byla, protože nesnáším, když velkými děrami v lodi vidím moře, a proto jsem díry záplatoval, aby loďka vypadala dobře. Ale její pevnost nebyla iluze, žádné povolávací kouzlo. Zde šlo o jiný trik, o vázací kouzlo. Dřevo bylo svázáno jako celek, jako jediná věc, jako loď. A co jiného je loď než věc, která nepropouští vodu?“

„Už jsem vybíral vodu z některých, co propouštěly,“ poznamenal Racek.

„No, do té mé by teklo taky, kdybych kouzlo neustále neudržoval.“ Naklonil se ze svého rohového sedátka, vzal si z cihel placku a přehazoval si ji z ruky do ruky. „Já jsem taky ukradl placku.“

„A popálil si prsty. Až budeš hladovět tam, na pustých vodních pláních mezi dalekými ostrovy, vzpomeneš si na ni a povzdechneš: Kdybych tu placku tenkrát neukradl, mohl bych ji teď sníst, škoda, škoda! – Já sním jednu z bratrových, aby mohl hladovět s tebou...“

„Tak se udržuje ekvilibrium,“ poznamenal Ged, když si Silenka vzala horkou, zpola opečenou placku a začala ji žmoulat. Rozesmála se a rozkašlala. Zanedlouho se však opět tvářila vážně: „Tak ráda bych porozuměla tomu, co mi říkáš. Ale jsem asi moc

hloupá.“

„Sestřičko,“ řekl Ged, „to je tím, že neumím vysvětlovat. Kdybychom měli víc času...“

„Budeme mít víc času,“ ujistila ho. „Až se bratr vrátí, že se vrátíš s ním? Aspoň na chvíli, že?“

„Jestli budu moci,“ odpověděl tiše.

Na chvíli zavládlo ticho. Silenka se dívala, jak harrekki šplhá zpátky na své místečko, a zeptala se: „Jestli to není tajemství, můžeš mi aspoň říct, jaké jsou kromě světla další síly?“

„To žádné tajemství není. Myslím si, že veškerá síla má jediný zdroj a jediný konec. Roky a vzdálenosti, hvězdy a svíce, voda, vítr a magie, zručnost lidských rukou a moudrost v kořeni stromu – to vše má stejný zdroj, stejný počátek. Moje jméno, tvoje jméno, pravé jméno nenarozeného dítěte – to vše jsou slabiky velkého slova které velice pomalu vyslovuje záře hvězd. Není jiné síly. Není jiného jména.“

„A co smrt?“ zeptal se Racek a přestal pracovat nožem na dřevě.

Dívka naslouchala, svou hlavu s černými lesklými vlasy měla skloněnou.

„Aby se mohlo vyslovit slovo,“ odpověděl rozvážně Ged, „musí být ticho. Před jeho vyslovením, i po něm.“ Náhle povstal a dodal: „Nemám právo mluvit o takových věcech. Slovo, které jsem měl vyslovit já, jsem vyslovil špatně. Bude lepší, když zmlknu a už nepromluvím. Třeba ani žádná skutečná moc neexistuje, možná existuje pouze tma.“ Vzdálil se od ohně a odešel z vyhřáté kuchyně, vzal si plášť a vyšel na ulici do chladného zimního mrholení.

„Spočívá na něm kletba,“ usoudil Racek, když ho doprovázel pohledem, v němž nechyběla notná dávka strachu.

„Myslím, že cesta, po níž se vydal, ho vede k záhubě,“ dodala Silenka. „Má strach, a přesto jde dál.“ Zvedla hlavu, jako by přes rudé plameny ohně pozorovala cestu lodi, která sama přeplula zimní moře a sama pokračovala dál do pustých vod. Její oči se na okamžik zalily slzami, ale víc už neřekla.

Následujícího dne se vrátil Hrach a rozloučil se s ismayskými hodnostáři, kteří se nechtěli smířit s tím, že je chce uprostřed zimy opustit a vydat se na životu nebezpečnou výpravu, která se ho osobně netýkala. Mohli ho zahrnout výčitkami, ale zadržet ho

nedokázali. Když ho jejich narážky unavily, řekl jim: „Jsem váš, rodem, tradicí i službou, kterou jsem se vám zavázal. Jsem váš čaroděj. Ale nadešla chvíle, kdy byste si měli připomenout, že jsem sluha, ale nikoli váš sluha. Až se budu moci vrátit, vrátím se, ale do té doby sbohem.“

Za úsvitu, když se na východě zředila tma nad mořem šerem, vypluli dva mladí muži na *Bystroočce* z ismayského přístavu a nastavili severnímu větru hnědou, pevně utkanou plachtu. Silenka stála na molu a dívala se za nimi, jak to dělávají ženy a sestry na všech březích Zeměmoří: doprovázejí pohledem své blízké, kteří vyplouvají na moře, nemávají, ani hlasitě nevolají, jen tiše stojí, zahalené do šedého nebo hnědého pláště s kapucí, na břehu, který se z lodi stále zmenšuje, a hladina vody je stále všudypřítomnější.

10

ŠIRÉ MOŘE

Přístav zmizel z dohledu a malované, vlnami omývané oči *Bystroočky* vyhlížely na rozlehlejší a bezútěšnější moře než kdy předtím. Za dva dny a noci dopluli oba čarodějové z Iffishe na ostrov Soders, urazili sto mil ve špatném počasí a proti větru. V přístavu se zdrželi jen krátce, jen aby si doplnili vaky s vodou a zakoupili plachtovinu napuštěnou kolomazí, kterou potřebovali, aby na lodi bez palub uchránili aspoň část svého vybavení před slanou vodou a deštěm. Plachtu si nekoupili již na Iffishi, protože čaroděj si obvykle s takovými drobnostmi poradí pomocí kouzel, těch základních a obyčejných čar – upravovat mořskou vodu a ušetřit si tak starosti s převážením pitné vody vyžaduje už trochu víc magie. Ged nechtěl použít své umění a nechtěl to dovolit ani Hrachovi. Utrousil jen: „Raději ne.“ A jeho přítel se ani neptal, ani neodporoval, neboť hned jak se jim vítr poprvé opřel do plachty, na oba dolehla zlá předtucha, studená jako zimní vítr. Přístav, útočiště, klid a bezpečí – to vše zůstalo za nimi. Neohlíželi se. Vydali se na cestu, na níž všude číhalo nebezpečí a kde vše, co

učinili, mělo nějaký význam. Při honbě, do níž se pustili, mohlo vyslovení jediné kouzelné formule všechno změnit, uvést do pohybu rovnováhu moci a zhouby. Blížili se totiž ke skutečnému těžišti této rovnováhy, k místu, kde se setkává světlo s tmou. Ti, kteří k němu putují, nepronášejí slova bez rozmyslu.

Pokračovali v plavbě, obepluli pobřeží Sodersu, jehož bílé, sněhové pláně se ztrácely ve vrcholcích tonoucích v mlze, a Ged znovu navedl loď na jižní kurs. Nyní se už dostali do vod, kam ani archipelští kupci nejezdí, na samé rozhraní Dálav. Hrach se neptal, kam plují, protože věděl, že Ged si kurs nevybírá, že pluje prostě tam, kam musí. Když se ostrov Soders za jejich zády rozplynul v nicotu, na všechny strany se až k okraji oblohy rozprostírala vodní hladina, jen vlny syčely a pleskaly pod přídí. A Ged se zeptal: „Jaké země leží v tomto směru?“

„Na jih od Sodersu nejsou vůbec žádné země. Na jihovýchod ve velké vzdálenosti je jich jen několik: Pelimer, Kornay, Gosk a Astowel, kterému se také říká Poslední země. A dál je jen široké moře.“

„Co je na jihozápad?“

„Ostrov Rolameny, který patří k ostrovům našich Východních dálav, a pár ostrůvků kolem něho, a pak teprve až v Jižních dálavách: Rood, Toom a ostrov Ucha, kam nikdo nejezdí.“

„My možná poplujeme,“ poznamenal Ged zatrpkle.

„To bych nerad,“ řekl Hrach. „Prý je to odporný kout světa, plný kostí a zlých znamení. Námořníci říkají, že z vod u ostrova Ucha a Dálného Sorru jsou vidět hvězdy, které nejsou odnikud jinde viditelné a které nebyly nikdy pojmenovány.“

„Ano, o tom mluvil i jeden námořník na lodi, na níž jsem poprvé plul na Roke. A vyprávěl mi pověsti o Vorařích z dalekých Jižních dálav, kteří k pevnině připlouvají jen tehdy, aby pokáceli velké stromy pro své vory, a zbytek roku, po všechny dny a měsíce, se plaví v oceánských proudech daleko od pevniny. Rád bych ty obyvatele vorů poznal.“

„To já ne,“ ušklíbl se Hrach. „Dej mi pevnou zemi a její lid, moře ve svém loži a já ve svém...“

„Rád bych viděl všechna města Archipelu,“ přerušil ho Ged, rukama svíral provaz plachty. „Havnor v srdci světa a Éa, kde se zrodily mýty, Fontánový Shelieth na Wayi – všechna města a velké země. A taky malé země, neznámé země ve Vnějších

dálavách. Chtěl bych proplout Dračím výběhem daleko na západě, nebo plout na sever mezi ledové kry až k zemi Hogen. Někteří říkají, že je větší než Archipel, a jiní tvrdí, že jsou to jen skály, útesy a led mezi nimi. Nikdo neví. Rád bych viděl velryby v severních mořích... Ale nejde to. Musím plout za povinnostmi a k zářivým břehům se otočit zády. Příliš jsem spěchal, a teď mi času nezbývá. Prodal jsem slunce, všechna ta města a daleké země za hrst moci, za Stín a tmu.“ A pak, jako pravý mág, vyzpíval svůj žal a strach písní – krátkým, zpola recitovaným žalozpěvem, který nebyl jen pro něj. A Hrach mu na oplátku přednesl slova hrdiny ze *Slavných činů Erretha Akbe*: „Ó, kéž ještě jednou spatřím žhnoucí krb země, havnorské bílé věže...!“

A tak dál pluli směrem, kterým museli, po nekonečných, pustých vodách. Jediné, co za celý den spatřili, byla školka stříbřitých panek plovoucích k jihu. Ani delfín nevyskočil nad hladinu, ani racek nad nimi nepřeletěl, ani buřňák či rybák neporušil šeď nebe. Když východ potemněl, západ zrudl. Hrach vytáhl jídlo, rozdělil je mezi ně a řekl: „Máme tu poslední zbytek piva. Připíjím na tu, kterou napadlo dát do lodi soudek pro žíznivé v chladném počasí, na svou sestru Silenku.“

Ged se při těch slovech přestal obírat chmurnými myšlenkami, přestal civět před sebe na moře a připil Silence ještě ochotněji než Hrach. Myšlenka na ni mu připomenula její moudrou, téměř dětskou laskavost. Silenka mu připadala jiná než všichni lidé, které kdy poznal – ani si v té chvíli neuvědomil, jak málo děvčat ve svém životě poznal. „Je jako rybička, bělice, která se prohání v průzračném potoce,“ překypoval, „bezbranná, ale stejně ji nechytíš.“

Hrach se na něj zadíval pozorněji a usmál se. „Jsi skutečně rozený mág,“ pokýval hlavou. „Její pravé jméno je Kest.“ Ged dobře věděl, že *kest* znamená ve starořeči bělici, a potěšilo ho to. Po chvíli však dodal: „Nevím, jestli jsi mi měl její pravé jméno prozradit.“

Avšak Hrach, který nedělal nic bez rozmyslu, odvětil: „Její pravé jméno je u tebe stejně bezpečné jako moje. A kromě toho jsi je znal i bez mého přispění...“

Zrudlý obzor na západě zpopelavěl, pak popelavá šeď utonula v černi. Celé moře a obloha zcela potemněly. Ged se natáhl na dno lodi ke spánku, zahalený do pláště z vlny a kožešin. Hrach držel

provaz od plachty v ruce a tiše si prozpěvoval tu část *Slavných činů enladských*, která vypráví, jak mág Morred Bílý opustil Havnor na velké lodi bez vesel, připlul k ostrovu Soléa a tam, v sadě rozkvetlém jarem, spatřil Elfarran. Ged usnul dřív, než píseň dospěla ke smutnému konci jejich lásky – Morredově smrti, zpustošení Enladu, obrovským, krutým vlnám, které sady Soléy smetly. Kolem půlnoci se probudil a vystřídal Hracha na stráži, který se odebral k spánku. Loď ostře rozrážela kolébanou hladinu a spěchala s větrem, který se jí opíral do plachty, naslepo se hnala nocí. Oblačný příkrov nebe se však brzy roztrhal a před úsvitem rozestřel po moři své bledé světlo srpek měsíce, prosvítající skulinou v temných mračnech.

„Měsíc ustupuje své temnotě," zamumlal Hrach, když se za úsvitu probudil a studený vítr na chvíli ustal. Ged zvedl oči k bílé polovině prstenu měsíce nad blednoucími vodami na východě, ale neřekl nic. Prvnímu novoluní po slunovratu se říká Úhory. Je to období pro poutníky a nemocné nešťastné – tehdy se dětem nedávají pravá jména, neznějí písně, nebrousí se meče ani jiné ostré nástroje a neskládají se přísahy. Je to temná osa roku, kdy to, co se udělá, není uděláno k dobrému.

Třetího dne po opuštění Sodersu, vedeni mořskými ptáky a pobřežními rostlinami, připluli k Pelimeru, nevelkému ostrovu, který se shrbeně vypíná nad nesmírné šedivé moře. Jeho obyvatelé hovoří hardsky, ale tak zvláštním způsobem, že ta důvěrně známá řeč zněla cize i Hrachovi. Vystoupili na břeh, aby doplnili zásobu pitné vody, a zpočátku je přijímali dobře, s údivem a vzrušením.

Hlavní město ostrova má svého kouzelníka, ale ten snad zešílel – nemluvil o ničem jiném než o velkém hadovi, který užírá základy Pelimeru, takže ostrov určitě zanedlouho uplave jako loď zbavená kotvy a přepadne přes okraj světa. Místní kouzelník nejdřív mladé čaroděje uvítal zdvořile, ale pak se rozpovídal o hadovi a začal na Geda pohlížet nevraživě – a později se na ně oba obořil a prohlásil je za vyzvědače a přisluhovače Mořského hada. A přestože byl jejich mág nepochybně šílený, po tomto incidentu pohlíželi na ně Pelimeřané nevlídně. Proto se nezdrželi a ještě před soumrakem se vydali na další cestu, stále směrem na jihovýchod.

Za dnů a nocí, kdy se plavili, Ged o Stínu nemluvil, ani o své honbě se přímo nezmínil, a Hrach, když se ve stejném kursu stále vzdalovali od známých zemí Zeměmoří, se k té ožehavé záležitosti

dostal nejblíže otázkou: „Nemáš pochybnosti?“ A Ged na ni odpověděl protiotázkou: „Má železo pochybnosti, kde se nachází magnet?“ Hrach jen přikývl, pluli dál a žádný z nich už o tom nemluvil.

Občas vedli řeči o tom, jakými triky a způsoby odhalovali v dávných dobách mágové skrytá jména zhoubných sil a bytostí, jak se Nereger z Pelnu dozvěděl jméno Černého mága, když zaslechl rozhovor draků, a jak Morred spatřil jméno svého nepřítele vyťukané kapkami deště v prachu bojiště na Enladské pláni. Hovořili o hledacích formulích, s povolávání a všech těch zodpověditelných otázkách, které může položit jen mistr Skladebník z Roke. Ged často končil tím, že zamumlal slova, která mu kdysi dávno na podzim na svazích hory Gont řekl Ogion: „Aby člověk slyšel, musí mlčet.“ Sám pak upadal do mlčení a přemítal, nespouštěje zrak z mořské hladiny před lodí. Hrachovi se chvílemi zdálo, že jeho přítel vidí za vlnami, mílemi a dny, jež teprve nastanou, tu bytost, kterou pronásledují, a temný konec jejich cesty.

Mezi Kornayem a Goskem projeli za nevlídného počasí, za mlhy a deště, a proto pevninu ani nezahlédli, a to, že je minuli, zjistili až následujícího dne, když se před nimi objevily rozeklané útesy ostrůvku, nad nímž ve velkých hejnech kroužili mořští racci, jejichž naříkavé volání se na moři do daleka rozléhalo.

„Podle toho, jak vypadá, to bude Astowel,“ usoudil Hrach. „Poslední země. Na východ a na jih od něj jsou na mapách bílá místa.“

„Přesto ti, kteří tam žijí, mohou vědět o dalších zemích,“ namítl Ged.

„Proč to říkáš?“ zeptal se Hrach, neboť v Gedově hlase zaslechl neklid, ale Ged odpověděl váhavě a odtažitě: „Tam ne.“ A upíral pohled na Astowel, snad až za něj a do jeho nitra. „Tam ne,“ opakoval. „Na moři ne. Na moři ne, ale na souši. Jenže v které zemi? Před prameny širého moře, za nimi, za branami denního světla...?“

Zmlkl, a když znovu promluvil, zněl jeho hlas normálně, jako by se zbavil kouzla nebo vize a nemohl si na nic z toho vzpomenout.

Astowelský přístav, ústí potoka mezi skalnatými výšinami, byl na severní straně ostrova a všechny chatrče, seskupené do osady,

se natáčely k severu a západu, jako by se trvale obracely tváří k Zeměmoří, k lidstvu, byť tak vzdálenému.

Příjezd cizinců v období, kdy se na moře u Astowelu nikdy žádná loď neodvážila, vzbudil rozruch i bázeň. Všechny ženy zůstaly v rákosových chýších, a když cizinci kráčeli do svahu od břehu, jen občas vykoukly, s dětmi za sukněmi, a v obavách opět couvly do tmy chatrčí. Vyhublí, proti zimě nedostatečně odění muži se postavili kolem Geda a Hracha v mlčenlivém kruhu, každý svíral kamennou sekyru nebo nůž z lastury. Jakmile se však zbavili strachu, vřele cizince přivítali – jejich otázky pak nebraly konce.

I ze Sodersu a Rolameny přijíždějí lodě jen vzácně, protože místní ostrované nemají co nabídnout za bronz a spotřební zboží, nemají dokonce ani dřevo. Jejich plavidly jsou kocábky spletené z rákosí a mořeplavec, který by se na takovém plavidle odvážil až na Gosk nebo Kornay, by musel mít opravdu velkou odvahu. Jejich ostrov se nachází na okraji všech map. Neměli čarodějku ani kouzelníka a zřejmě jim hole mladých čarodějů mnoho neříkaly. Obdivovali jen vzácný materiál, z něhož byly zhotovené, dřevo.

Jejich náčelník nebo starosta byl velice starý a byl z nich také jediným, kdo v životě viděl lidi narozené v Archipelu, a proto Ged byl pro všechny přímo zázrak. Muži přinášeli své synky, aby si prohlédli Archipelana a měli na co vzpomínat, až zestárnou. O Gontu nikdy neslyšeli, jen o Havnoru a Éa – považovali ho za pána Havnoru. Snažil se, jak nejlépe dovedl, odpovídat na jejich otázky týkající se toho bílého města, které sám nikdy nespatřil. S ubíhajícím večerem začal být neklidný, a když seděli, natěsnáni kolem ohniště, v jedné z chatrčí v páchnoucím teple z kozího trusu a jalovcových otýpek, jediného jejich paliva, konečně se vesničanů zeptal: „Co leží na východ od vaší země?“

Mlčeli, někteří se usmívali, jiní se mračili.

Odpověděl starosta: „Moře.“

„Dál už žádná země není?“

„Toto je Poslední země. Za ní už žádná není. Není tam nic než voda až na okraj světa.“

„Ti lidé jsou moudří, otče,“ odvážil se jeden z mladších mužů, „jsou to mořeplavci, cestovatelé. Možná vědí o zemi kterou my neznáme.“

„Na východ od nás už žádná jiná země není,“ nedal se stařec, dlouze se na Geda zahleděl a víc o tom nemluvil.

Přenocovali v teple zakouřené chatrče. Před rozbřeskem vzbudil Ged svého přítele a pošeptal mu: „Estarriole, vstávej. Nemůžeme se zdržovat, musíme dál.“

„Proč tak brzy?“ zeptal se rozespalý Hrach.

„To není brzy, ale pozdě. Pronásledoval jsem ho příliš pomalu. Našel způsob, jak mi uniknout a zničit mě. Nesmí mi uprchnout, musím ho pronásledovat, nechť se ubírá kamkoliv. Jestli ho ztratím, budu ztracen sám.“

„Kam se za ním budeme ubírat?“

„Na východ. Pojď. Vaky s vodou jsem už naplnil.“

Opustili chatrč, dřív než se ve světnici někdo probudil – ze tmy se ozval jen tichý pláč dítěte v některé z chatrčí, ale hned dozněl. V matném světle hvězd našli stezku vedoucí dolů k ústí potoka, odvázali *Bystroočku* od skalního výstupku, k němuž byla pevně připoutána, a odstrčili ji na černou hladinu. Tak vypluli z Astowelu na východ na širé moře, prvního dne Úhorů, před východem slunce.

Během dne byla obloha jasná. Foukal prudký severovýchodní světový vítr, Ged si však pomohl čarovětrem. Poprvé od vyplutí z Rukou se uchýlil ke kouzlu. Pluli velkou rychlostí k východu. Loď se na velkých vlnách, vynášejících vodní tříšť a zalitých sluncem, které rozrážela, silně otřásala, ale držela se statečně, jak její stavitel slíbil, a reagovala na čarovítr stejně dobře jako každá loď, očarovaná v Roke.

Za celé dopoledne Ged promluvil jen tehdy, když obnovoval sílu větrného kouzla, nebo kouzlem zpevňoval plachtu, a Hrach spal neklidným spánkem na zádi, aby dohnal to, co ráno zmeškal. V poledne snědli skromný příděl potravy, který pečlivě nachystal Ged. Již to předznamenávalo něco neblahého, ale oba svůj kousek solené ryby žvýkali bez mluvení.

Po celé odpoledne se drželi východního kursu, neodchýlili se od něho, ani nezvolnili. Jen jednou Ged prolomil ticho, když se zeptal: „Patříš k těm, kteří si myslí, že za Vnějšími dálavami není v moři ani kousek pevniny, nebo k těm, kteří si představují jiné Archipely nebo obrovské, dosud neobjevené země na druhé tváři světa?“

„Pro tuto chvíli se přidávám na stranu těch, kteří si myslí, že svět má jen jednu tvář a že ten, kdo zajede příliš daleko, přepadne přes jeho okraj.“

Ged se neusmál. Z radostné pohody v něm nic nezbylo. „Kdo ví, s čím se tam člověk asi setká. Nás se to netýká, my se držíme starých dobrých břehů."

„Někteří se to chtěli dozvědět, ale nevrátili se. A ze zemí, které neznáme, k nám nikdy žádná loď nepřiplula."

Ged neodpověděl.

Celý den a celou noc je silný kouzelný vítr hnal přes vzdouvající se moře k východu. Ged držel hlídku od soumraku do svítání, neboť ve tmě byla síla, která ho hnala a táhla, ještě mocnější. Neustále vyhlížel před sebe, i když v bezměsíčné noci neviděl víc než oči namalované na obě strany přídě. Za úsvitu měl svou snědou tvář pobledlou únavou a tělo tak ztuhlé chladem, že sotva dokázal ulehnout k spánku. „Udržuj čarovítr od západu, Estarriole" zašeptal a usnul.

Slunce nevyšlo, a zanedlouho začal déšť od severovýchodu bičovat loď z boku. Bouře nepřišla, jen dlouhé poryvy chladného zimního větru s deštěm, který v otevřené lodi brzy promočil vše, i to, co přikrývala koupená plachta. Hrach měl dojem, že ho déšť promáčel až na kost, a Ged se ve spánku chvěl. Lítosti nad Gedem, a možná i nad sebou samým, se pokusil ten krutý, vytrvalý vítr s deštěm odklonit. Dokázal sice udržovat sílu a vytrvalost čarovětru, jak Ged chtěl, ale jeho počasnické schopnosti se zde, tak daleko od země, příliš neuplatnily a vítr z širého moře jeho hlas neposlechl.

A tato skutečnost v něm vzbudila určité obavy – začal přemýšlet o tom, kolik asi čarodějské moci jemu a Gedovi zůstane, když se budou stále vzdalovat od zemí, které byly lidem dány, aby je obývali.

Noční hlídku měl opět Ged – celou noc vedl loď k východu. Když nastal den, světový vítr poněkud ochabl a chvílemi vysvitlo slunce. Vlny se zvedaly tak vysoko, že po nich musela *Bystroočka* vyplouvat jako do kopce, aby na vrcholku zůstala na chvíli viset, než se rychle spustila dolů – pak zase nahoru a dolů, nahoru a dolů, do nekonečna.

Navečer toho dne přerušil Hrach dlouhé mlčení. „Příteli," začal, „jednou jsi mluvil tak, jako by sis byl jist, že nakonec k pevné zemi dorazíme. Nechci tvou představu zpochybňovat, jde mi jen o to, zda to nemohl být úskok, klam, který ti vnutil ten, jehož pronásledujeme, aby tě vylákal dál, než kam člověk může plout. Je

totiž možné, že se naše moc v cizích mořích změní, že zeslábne. A Stín se neunaví, nevyhladoví, ani neutopí.“

Seděli vedle sebe na lavici, ale Ged nyní na svého přítele pohlédl jakoby z dálky, jakoby přes širokou propast. Oči měl ztrápené a neodpověděl hned.

„Estarriole,“ řekl konečně, „již se blížíme.“

Hrach poznal, že v těch slovech je pravda, ihned jak je uslyšel. Pak pocítil strach. Položil však Gedovi ruku na rameno a poznamenal pouze: „Pak je tedy vše v pořádku.“

V noci držel hlídku opět Ged, neboť ve tmě nedokázal usnout. A neusnul, ani když nadešel třetí den. Dál se hnali stálou, hrozivou rychlostí přes moře, a Hrach musel obdivovat Gedovu moc, která dokázala udržovat tak silný čarovítr po dlouhé hodiny, a to zde, na širém moři, kde jeho vlastní moc, jak pociťoval, slábne a ztrácí směr. A pluli dál a dál, až se Hrachovi zdálo, že to, co Ged řekl, se splní a že doplují za prameny moře a na východ za brány denního světla.

Ged zůstával na přídi a jako vždy vyhlížel kupředu. Ale nyní nepozoroval moře, tedy to moře, které viděl Hrach jako obrovskou masu vody, vzdouvající se až k okraji oblohy. Ged měl v očích temnou vizi, která zobrazovala nejen šedivé moře a šedivou oblohu, ale i prohlubující se tmu a houstnoucí závoj. Hrach nic takového neviděl, jen když pohlédl příteli do tváře, zahlédl tu tmu na okamžik také. Pluli dál a dál. A přestože pluli na stejné lodi, hnáni stejným větrem, zdálo se, že Hrach pluje světovým mořem na východ, a že Ged putuje sám do říše, v níž žádné světové strany nejsou, slunce nevychází a nezapadá a hvězdy nesvítí.

Ged na přídi se najednou vztyčil a hlasitě něco pronesl. Čarovítr utichl, *Bystroočka* ztratila rychlost a zmítala se na vlnách jako dřevěná tříska. Světový vítr vanul od severu stále stejnou silou, ale hnědá plachta zplihla, visela nehnutě. A loď zůstala stát, kolébalo jí mohutné, pomalé vzdouvání vln, ale neplula žádným směrem.

„Sundej plachtu!“ vyrazil ze sebe Ged a Hrach plachtu rychle stáhl. Ged zatím odvázal vesla, zasunul je do havlinek a začal s nahrbenými zády veslovat.

Hrach, který viděl jen zvedání a klesání vln, kam až dohlédl, nechápal, proč nyní plují pomocí vesel – čekal a zanedlouho si povšiml, že světový vítr slábne a že se moře zklidňuje. Lodí zmítaly stále mírnější vlny, až se nakonec zdálo, že ji Gedovy

mohutné záběry vesel pohánějí po téměř klidné hladině jako v závětrné zátoce. A přestože Hrach neviděl to, co Ged, když se mu mezi záběry díval přes rameno přes loď, přestože neviděl temné svahy pod nehybnými hvězdami, začal svým čarodějským zrakem vnímat, jak z prohlubní mezi vlnami všude kolem lodi vyvěrá tma a jak velké vlny stlačuje a tlumí písek.

Pokud to bylo kouzlo iluze, muselo být neuvěřitelně silné, když dokázalo změnit širé moře tak, aby vypadalo jako země. Hrach s úsilím shromáždil rozum a odvahu a vyslovil zjevovací formuli – mezi každým pomalu slabikovaným slovem se díval, zda se iluze toho podivného ubývání, vysychání mořské propasti nějak mění. Nic takového se však nestalo. Možná že zde jeho formule neměla moc, neboť mohla ovlivnit pouze jeho zrakové vnímání, ale nikoliv kouzlo působící kol dokola. Nebo to třeba iluze ani nebyla, možná že dopluli na konec světa.

Ged vesloval lhostejně a stále pomaleji, ohlížel se přes rameno a hledal cestu v průlivech a mezi mělčinami, které viděl jen on. Pak se loď otřásla, zadrhla kýlem o dno. Pod nimi byla mořská hlubina, a přesto uvízli na mělčině. Ged řinčivě vytáhl vesla z havlinek a to řinčení zaznělo jako strašlivý hluk, neboť zaznělo do naprostého ticha. Všechny ostatní zvuky, způsobené vodou, větrem, dřevem a plachtou, utonuly v nesmírném, hlubokém tichu, které snad mělo trvat napořád. Loď se ani nepohnula. A vzduch zmrtvěl. Moře se proměnilo v písek, šedivý a neporušený. Na temné obloze a na té temné, neskutečné zemi, která se rozprostírala do okolní houstnoucí tmy, kam jen oko dohlédlo, se nic nehýbalo.

Ged povstal, uchopil hůl a zlehka se přehoupl přes okraj lodi. Hrach očekával, že uvidí, jak se Ged propadne a potopí do moře, do moře, které muselo existovat za vyprahlým, šerým závojem zahalujícím vodu, nebe a světlo. Avšak žádné moře tam nyní nebylo. Ged kráčel od lodě a v tmavém písku zanechával za sebou stopy, písek mu tiše skřípal pod nohama.

A hůl mu začala svítit, nikoliv čarosvětlem, ale jasně bílým žárem, který zanedlouho zesílil natolik, že mu prsty zrudly v místě, kde zářící dřevěnou hůl držel.

Ubíral se stále vpřed, ale v žádném určitém směru. Tady neexistovaly žádné směry, žádný sever, jih, východ nebo západ, jen tam a odtud.

Přihlížejícímu Hrachovi připomínalo světlo, které Ged nesl,

velkou hvězdu proplouvající tmou. A tma kolem houstla, černala, uzavírala se. Také Ged si toho povšiml, i když neustále hleděl přes světlo před sebe. A za chvíli spatřil na nejzazší bledé hranici světla Stín, který k němu po písku přicházel.

Zpočátku neměl Stín žádný tvar, ale jak se přibližoval, nabýval podoby člověka – jako by ke Gedovi přicházel obyčejný, zachmuřený stařík. Avšak ve chvíli, kdy Ged v té postavě poznal svého otce, kováře, proměnila se v mladého muže – Jaspise s vyzývavou, pohlednou tváří, stříbrem sepnutým šedivým pláštěm a typicky topornou chůzí. Plný nenávisti byl pohled, který Jaspis šerem na Geda vyslal.

Ged se nezastavil, jen zpomalil a pozvedl hůl o něco výš. Hůl se rozzářila a v jejím jasu Jaspisova podoba z blížící se postavy zmizela – nyní se z ní stal Pechvarry, ale Pechvarry s obludnou a sinalou tváří utopence a podivně napřaženou rukou, která jako by vábila k sobě. Ani teď se Ged nezastavil, kráčel dál, přestože mezi nimi zbývalo již jen několik metrů. Potom se ta bytost, která se k němu blížila, zcela změnila – roztáhla se na obě strany, jako by rozevřela obrovská, tenká křídla, a svíjela se, nadouvala a zase smršťovala. Ged v ní na okamžik zahlédl Skiorhovu bledou tvář, potom pár kalných, pronikavých očí a znenadání poté strašnou tvář, kterou nikdy neviděl, tvář člověka nebo obludy se zkřivenými rty a očima jako důlky sahající až do černé prázdnoty.

V té chvíli pozvedl Ged hůl ještě výš a její jas zesílil k nesnesitelnosti – bílé světlo vzplálo tak mocně, že si podmaňovalo a trýznilo i tu prastarou tmu. V její záři se bytost, která ke Gedovi přistupovala, zbavila veškeré lidské podoby. Stáhla se do sebe, smrštila a zčernala, když se po čtyřech prackách s pazoury plazila pískem. Ale neustále se přibližovala a zvedala k němu slepou, beztvarou hlavu bez rtů, uší a očí, a když se dostala až k němu, v té bílé, magické záři, která planula kolem ní, zcela zčernala a jen stěží se zvedla. Člověk a Stín se mlčky setkali tváří v tvář a znehybněli.

Hlasitě a zřetelně přerušil Ged dávné ticho, když oslovil Stín jménem – a ve stejném okamžiku pronesl Stín i bez rtů a jazyku totéž: „Gede“. A oba hlasy splynuly v jeden.

Ged napřáhl ruce, upustil hůl a uchopil svůj Stín, to černé já, které se k němu vzpínalo. Světlo a tma se setkaly a spojily a splynuly v jedno.

Hrach, který vše, co se v příšeří odehrávalo, sledoval s hrůzou z bezpečné vzdálenosti, měl však dojem, že Ged podlehl – viděl totiž, jak jasná zář slábne a rozplývá se. Zmocnil se ho hněv a zoufalství, seskočil na písek a rozběhl se k tomu slabému, pohasínajícímu blikání světla v prázdném šeru vyprahlé země, aby příteli pomohl, nebo s ním zahynul. Utíkal, ale pak mu začal pod nohama uhýbat písek – jen s vypětím sil se pohyboval jako v tekoucím písku, jako v prudkém proudu vody. A pak se za hromového burácení, záplavy denního světla a pronikavého zimního chladu s hořkou příchutí soli svět obnovil – Hrach se najednou ocitl ve skutečném, živém moři.

Opodál se na velkých vlnách kolébala prázdná loď. Nic jiného Hrach na hladině neviděl, dorážející vrcholky vln mu zalévaly oči a oslepovaly ho. Neuměl nijak dobře plavat, jen s vypětím všech sil doplaval k lodi a vytáhl se do ní. Ještě kašlal a stíral si vodu, která mu stékala z vlasů, když se zoufale rozhlédl, aniž věděl, kterým směrem se dívat. Konečně rozeznal ve vlnách něco tmavého, daleko tam, kde před chvílí byl písek a kde se nyní vzpínal vodní živel. Skočil k veslům, silnými záběry připlul k příteli a popadl ho za ruce a vytáhl přes okraj do lodi.

Ged byl omráčen a v očích mu seděl tupý výraz, jako by nic neviděl, ale žádné viditelné zranění neměl. Hůl z tmavého tisového dřeva, nyní zcela zbavenou světla, pevně svíral v pravé ruce a nechtěl ji pustit. Neřekl jediné slovo. Choulil se ke stěžni, vyčerpaný, promočený a roztřesený, a ani nepozvedl oči, když Hrach vytáhl plachtu a otočil loď, aby nabral do plachty vítr ze severovýchodu. Okolní svět vůbec nevnímal, dokud přímo ve směru, kterým pluli a kde zapadlo slunce, nezazářil mezi protáhlými mraky nový měsíc s aurou z jasné modři – prsten ze slonoviny, obroučka rohu, odražené sluneční světlo zářící oceánem tmy.

Ged zvedl obličej a upřel zrak na ten vzdálený, jasný srpek na západě. Dlouho na něj hleděl, pak se vztyčil. Hůl svíral oběma rukama jako bojovník, který drží dlouhý meč. Rozhlédl se po obloze, moři a dmoucí se plachtě, pak pohlédl na svého přítele.

„Estarriole,“ řekl, „podívej, dokonáno jest. Už vše skončilo.“ Zasmál se. „Rána se zhojila. Jsem celý, jsem volný.“ Poté se předklonil, skryl si obličej v dlaních a rozplakal se jako dítě.

Až do té chvíle na něj Hrach pohlížel s úzkostí a obavami,

neboť dost dobře nevěděl, co vše se v té temné zemi odehrálo. Nevěděl, zda ten, kdo s ním sedí v lodi, je Ged a po dlouhé hodiny byl připraven prorazit kotvou prkna lodi a raději loď potopit uprostřed moře, než aby do přístavu Zeměmoří přivezl to zhmotnělé zlo – obával se, že se ta bytost mohla zmocnit Gedova vzhledu a tělesna. Teď, když přítele viděl a slyšel promluvit, se jeho pochybnosti rozplynuly. A začal tušit pravdu.

Ged neprohrál, ale ani nezvítězil. Tím, že vlastním jménem pojmenoval Stín své smrti, dosáhl úplnosti, stal se člověkem, který zná své celé skutečné já a kterého nemůže zneužít ani ovládnout žádná jiná moc než on sám a který tedy žije svůj život kvůli životu a nikoliv proto, aby sloužil ničení, bolesti, nenávisti nebo tmě. Ve *Stvoření Éa*, nejstarší z písní, se praví: „Pouze slovo v tišinách, pouze světlo v tmách, pouze život ve smrti: toť sokola let hrdý v pustých výšinách.“ Tu píseň teď Hrach hlasitě zpíval, když vedl loď na západ, když plul před chladným větrem zimní noci, který jim z nezměrných plání širého moře foukal do zad.

Pluli osm dní a ještě dalších osm, než se přiblížili zemi na dohled. Mnohokrát museli doplňovat zásobní vaky kouzlem odsolenou vodou z moře, také se pokoušeli chytat ryby, ale i když vyvolávali rybářská zaříkadla, ulovili jich jen málo, neboť ryby v širém moři neznají svá jména a na kouzla nezabírají. Když jim zbývalo jen pár kousků uzeného masa, vzpomněl si Ged, co mu řekla Silenka, když z ohniště ukradl placku – že bude svého činu litovat, až bude na moři hladovět. Hlad sice měl, ale ta vzpomínka ho potěšila – Silenka totiž řekla i to, že se s jejím bratrem vrátí.

Čarovítr je nesl na východ pouhé tři dny, ale při zpáteční cestě na západ se plavili plných šestnáct dní. Z takové dálky se z širého moře dosud nikdo nevrátil – až nyní Estarriol a Ged v otevřené rybářské lodi v době zimních Úhorů. Nenarazili na žádnou větší bouři. Pluli s přijatelnou přesností podle kompasu a hvězdy Tolbegren, ale o něco severnějším kursem než při plavbě na východ. Tak se stalo, že minuli Astowel a že minuli i Dálný Toly a Sneg, aniž některý z ostrovů zahlédli. První, co z pevné země spatřili, byl nejjižnější mys Koppishe. Nad vlnami zahlédli jeho kamenné útesy, zvedající se do výše jako zdi mocné pevnosti. Nad příbojem pokřikovali a kroužili mořští ptáci a vítr unášel modravý kouř z krbů ve vesnicích.

Odtud nebylo na Iffish daleko. Do ismayského přístavu vpluli

za klidného, potemnělého večera, dřív než začalo sněžit. Přivázali *Bystroočku*, která je donesla až k břehům království smrti a od nich zpátky, a vystoupili úzkými uličkami k Hrachovu domu. U srdce pociťovali lehkost, když vstoupili do světla a tepla pod jeho střechou – a Silenka jim vyběhla vstříc se slzami radosti v očích.

*

Píseň o prvním z Gedových slavných činů, pokud Estarriol z Iffishe dodržel slib a složil ji, se nedochovala. Ve Východních dálavách se vypráví o lodi, která po mnoha dnech plavby, daleko od všech břehů, najela nad propastí moře na mělčinu. Na Iffishi říkají, že v ní plul Estarriol, ale na Toku se vypráví, že to byli dva rybáři, které na širé moře zahnala bouře. A na Holpu vystupuje v té pověsti holpský rybář, o němž se tvrdí, že se mu z neviditelných písků, na které najel, nepodařilo loď vyprostit a že tam bloudí dodnes. Z písně o Stínu tedy zůstalo jen několik úryvků legendy, které roznáší čas z ostrova na ostrov jako moře naplavované dříví. Ale v *Slavných činech Gedových* se o této plavbě nevypráví, ani o střetu se Stínem, k němuž došlo ještě dřív, než Ged bez újmy proplul Dračím výběhem a než z atuánských Hrobek přivezl zpět do Havnoru prsten Erretha-Akbe, aby se nakonec znovu vrátil na Roke jako arcimág všech ostrovů světa.

OBSAH

1 Bojovníci v mlze 5
2 Stín 16
3 Škola čarodějů 29
4 Vypuštění Stínu 44
5 Pendorský drak 62
6 Pronásledovaný 76
7 Let sokola 87
8 Pronásledování 104
9 Iffish 119
10 Širé moře 131

URSULA K. Le GUINOVÁ

ČARODĚJ ZEMĚMOŘÍ

Z anglického originálu
A Wizard of Earthsea
přeložil Petr Kotrle
Ilustroval a graficky upravil Karel Soukup
Vydalo vydavatelství AF 167 v Brně
jako svou 8. publikaci
Odpovědný redaktor Jindřich Smékal
Jazyková redakce Vlasta Krejčířová
Vytiskly Tiskárny Vimperk, s. p.
Vydání první
Náklad 20 000 výtisků
Tematická skupina 13/34

ISBN 80-85384-07-8
Cena 42,- Kčs